

# GAZETA RYBNICKA

ISSN 1232-437X

BEZPŁATNY MIESIĘCZNIK SPOŁECZNO-KULTURALNY



Teatr  
Ziemi  
Rybnickiej

Nr 1/571  
STYCZEŃ 2019



Kolęda  
z gwiazdami



*Teatr Muzyczny Castello  
zaprasza na spektakl:*

# Zemsta Nietoperza

**5 marca 2019**

**godz. 18:00**

**Teatr Ziemi Rybnickiej**

**Bilety:**

**70 zł (do 14.02)**

**90 zł (od 15.02)**

**Castello**  
Teatr Muzyczny

[www.teatrcastello.pl](http://www.teatrcastello.pl)



**Teatr  
Ziemi  
Rybnickiej**



# Trzeba skończyć z nienawiścią

Wielokrotnie zwracałem się w tym miejscu do Państwa, mówiąc m.in. o najważniejszych problemach naszego miasta i lokalnej społeczności. Po tragicznych wydarzeniach w Gdańsku, po tym, co tam się stało, jestem pewien, że przesłaniem uniwersalnym, dotyczącym każdego z nas, każdej ze wspólnot samorządowych, przesłaniem, które w znakomity sposób zdefiniowało bardzo poważny problem całego naszego kraju, ale i wspólnot lokalnych, było wystąpienie dominikanina ojca Ludwika Wiśniewskiego na pogrzebie prezydenta Gdańska Pawła Adamowicza, zamordowanego w czasie gdańskiego finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

Fragment tego wystąpienia pozwolę sobie tutaj przytoczyć.

Prezydent Rybnika Piotr Kuczera

*– Z Gdańska wielokrotnie wychodził głos, właściwie krzyk, który wielu ludziom przywracał moralną równowagę. 80 lat temu z Gdańska, z Westerplatte, wyszedł rozpaczliwy krzyk wołający do całego świata, że wolność jest wartością bezcenną, że wolności trzeba bronić, zawsze bronić.*

*Niemal 40 lat temu z Gdańska wyszedł apel do świata, w którym dobitnie wołano, że należy porzucić stary świat, świat egoizmu, darwinowskiej walki klas, że należy tworzyć świat nowy, świat solidarności, w którym jeden człowiek bierze na siebie brzemię drugiego człowieka i w którym porzuca się już etos walki ze złem, a buduje się świat, w którym zło zwycięża się dobrem.*

*Gdańsk słusznie się nazywa, i wielokrotnie Paweł to powtarzał, miastem wolności i solidarności. Dzisiaj przeżywamy tu w Gdańsku nowy, dziejowy, historyczny moment.*

*Cała Polska czeka, może nie tylko Polska, ażeby z Gdańska wyszło przesłanie, które dotrze do każdego Polaka i które przywróci moralną równowagę w naszym kraju i w naszych sercach.*

*W ostatnich dniach wielu ludzi próbowało formułować to przesłanie, które wynika ze śmierci Pawła. I ja tu dzisiaj jestem przekonany, że Paweł chce, Paweł, który jest już u Boga, chce, abym wypowiedział następujące słowa.*

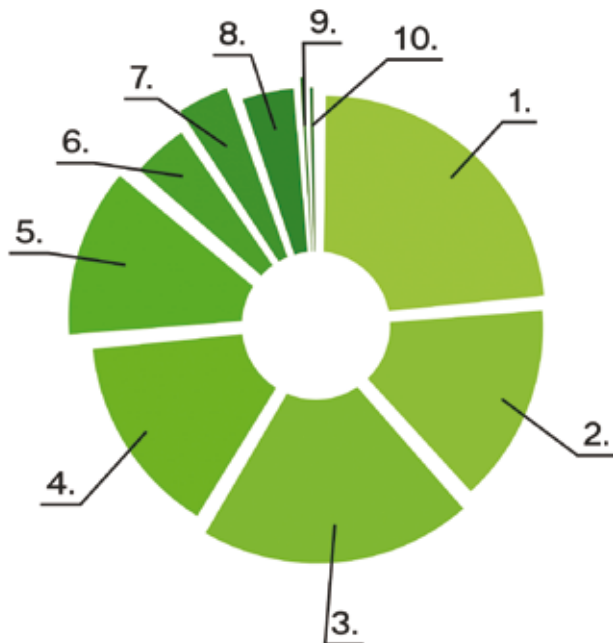
*Trzeba skończyć z nienawiścią. Trzeba skończyć z nienawistnym językiem. Trzeba skończyć z pogardą. Trzeba skończyć z bezpodstawnym oskarżaniem innych. Nie będziemy dłużej obojętni na panoszącą się truciznę nienawiści na ulicach, w mediach, w internecie, w szkołach, parlamencie, a także w Kościele.*

*Człowiek posługujący się językiem nienawiści, człowiek budujący swoją karierę na kłamstwie nie może pełnić wysokich funkcji w naszym kraju i będziemy odtąd tego przestrzegać.*

Kolejne wydanie „GR” ukaże się w niedzielę 24 lutego



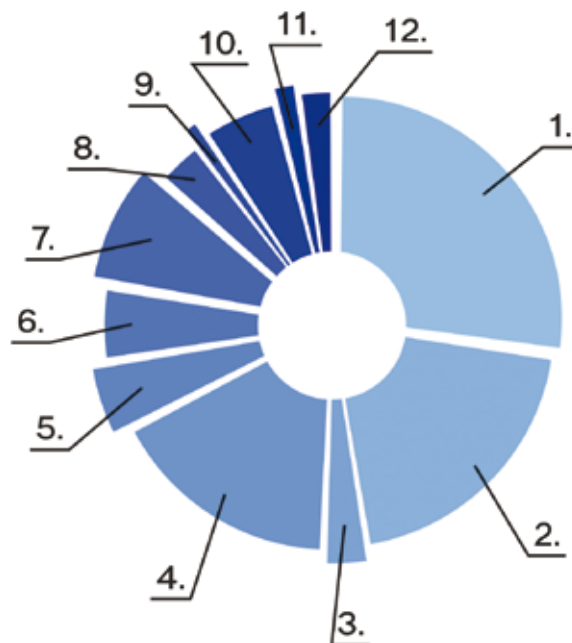
## Dochody budżetu miasta 2019



**899,9 mln zł**

- 23,6% – 212,7 mln zł:** udziały w podatkach dochodowych od osób fizycznych i prawnych (PIT i CIT) zasilających budżet państwa
- 14,8% – 133,4 mln zł:** dotacje z budżetu Unii Europejskiej – głównie dotacje do różnego rodzaju projektów pochodzące z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności przyznane miastu m.in. przez Marszałka Województwa Śląskiego w ramach programów operacyjnych
- 20,2% – 181,5 mln zł:** subwencja ogólna z budżetu państwa przeznaczona przede wszystkim na finansowanie oświaty
- 15,0% – 134,6 mln zł:** dotacje celowe z budżetu państwa na zadania własne oraz zadania z zakresu administracji rządowej, na zasiłki rodzinne, na program „Rodzina 500+”, program „Dobry start” (300+), na nieodpłatną pomoc prawną, na funkcjonowanie Państwowej Straży Pożarnej, dotacje do projektów współfinansowanych przez Unię Europejską
- 12,6% – 113,6 mln zł:** wpływy z podatków lokalnych (w tym: od nieruchomości, od środków transportowych), rolnego, leśnego
- 4,4% – 39,4 mln zł:** wpływy z opłat, w tym m.in.: za rejestrację pojazdów i za prawa jazdy, za koncesje na sprzedaż alkoholu, za odbiór odpadów komunalnych, za tzw. korzystanie ze środowiska naturalnego
- 4,1% – 36,9 mln zł:** dochody z majątku miasta: sprzedaż majątku, gł. nieruchomości, wpływy z czynszów, wieczyste użytkowanie, dzierżawa gruntów, lokali użytkowych oraz m.in. straganów na targowisku
- 4,1% – 36,5 mln zł:** dochody jednostek budżetowych miasta – opłaty parkingowe i cmentarne, dochody ze sprzedaży biletów (ZTZ), mandaty nałożone przez straż miejską oraz m.in. wpłaty za pobyt pensjonariuszy Miejskiego Domu Pomocy Społecznej
- 0,6% – 5,7 mln zł:** pozostałe dochody własne oraz inne dotacje – z Banku Gospodarstwa Krajowego na przebudowę i remont budynku mieszkalnego przy ul. gen. Andersa 15
- 0,6% – 5,6 mln zł:** dotacje z budżetu innych gmin i powiatów. Na mocy zawartych porozumień inne gminy i powiaty płacą miastu np. umowa z Międzygminnym Związkiem Komunikacyjnym w Jastrzębiu-Zdroju w sprawie komunikacji autobusowej, współfinansowanie przez Powiat Rybnicki funkcjonowania Powiatowego Urzędu Pracy, Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego, Warsztatów Terapii Zajęciowej oraz Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej

## Wydatki budżetu miasta 2019



**1,085 mld zł**

- 27,3% – 296,0 mln zł:** oświata i wychowanie oraz edukacyjna opieka wychowawcza (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, świetlice szkolne, Młodzieżowy Dom Kultury)
- 20,1% – 218,0 mln zł:** budowa m.in. drogi Racibórz – Pszczyna oraz remonty i bieżące utrzymanie dróg
- 3,2% – 34,8 mln zł:** lokalny transport zbiorowy (ZTZ – miejskie autobusy)
- 16,8% – 182,6 mln zł:** pomoc społeczna oraz zadania z zakresu polityki społecznej (świadczenia rodzinne, świadczenia wychowawcze – program „Rodzina 500+”, program „Dobry start” (300+), placówki pomocy społecznej, dodatki mieszkaniowe, zasiłki i usługi opiekuńcze, Powiatowy Urząd Pracy, projekty realizowane przy finansowym wsparciu UE)
- 5,1% – 54,9 mln zł:** administracja (urząd miasta, rada miasta, rady dzielnic, promocja miasta, Centrum Usług Wspólnych)
- 5,2% – 56,0 mln zł:** gospodarka mieszkaniowa (utrzymanie i remonty zasobów komunalnych)
- 8,7% – 94,6 mln zł:** gospodarka komunalna i ochrona środowiska (utrzymanie zieleni, oczyszczanie miasta, oświetlenie miasta i budowa nowych punktów świetlnych, gospodarka odpadami, inwestycje wodociągowe i kanalizacyjne)
- 3,1% – 34,2 mln zł:** kultura fizyczna i sport (Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, granty dla stowarzyszeń i klubów sportowych)
- 1,1% – 11,7 mln zł:** działalność usługowa (m.in. utrzymanie targowisk, parkingów, cmentarzy komunalnych)
- 5,3% – 57,2 mln zł:** kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (organizacja imprez kulturalnych oraz dotacje dla Teatru Ziemi Rybnickiej, Muzeum, Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej, Industrialnego Centrum Kultury w Rybniku-Niewiadomiu, dzielnicowych domów kultury)
- 1,7% – 18,9 mln zł:** bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa (straż miejska, Państwowa Straż Pożarna, ochotnicze strażyska pożarowe)
- 2,4% – 26,1 mln zł:** pozostałe działy (ochrona zdrowia, obsługa zadłużenia miasta, rezerwy budżetowe)

Wskazania urządzeń monitorujących poziom zanieczyszczeń powietrza są przerażające. Abonenci SMS-owego serwisu urzędu miasta co rusz otrzymują informacje o bardzo wysokich stężeniach zanieczyszczeń i zalecenie, by unikać bądź ograniczyć do minimum czas przebywania na powietrzu.

## Smog nasz powszedni

W tej sytuacji trudno się dziwić, że pojawia się coraz więcej oddolnych inicjatyw, których celem jest radykalna poprawa sytuacji. Najbardziej zaawansowani w tych poczynaniach są członkowie stowarzyszenia Rybnicki Alarm Smogowy. W maju w Sądzie Rejonowym w Rybniku w związku ze stanowiącym dla mieszkańców śmiertelne zagrożenie smogiem złożyli kolejny pozew przeciwko państwu. Sąd go oddalił, ale Alarm Smogowy złożył apelację. W listopadzie, gdy w Rybniku gościł rzecznik praw obywatelskich dr Adam Bodnar, lider Alarmu Smogowego Zdzisław Kuczman wyjaśnił przyczyny wzmożonej aktywności stowarzyszenia. – Z programu Ochrony Powietrza dla Województwa Śląskiego wynika, że na poprawę jego jakości możemy liczyć dopiero w roku 2027. Z kolei według tzw. Uchwały antysmogowej Sejmiku Województwa Śląskiego ze starych pieców-kopciuchów będzie można korzystać aż do 2025 roku i z tym pogodzić się nie możemy, bo nie chcemy jeszcze przez dziesięć lat dusić się w tym smrodzie – mówił Zdzisław Kuczman, który liczy na wygraną Alarmu w sądzie i zamierza uruchomić całą lawinę podobnych pozwów. Dr Bodnar poinformował przedstawicieli stowarzyszenia, że po uzyskaniu opinii prawników postanowił przyłączyć się do ich pozwu na etapie postępowania apelacyjnego.

Kolejnym krokiem Rybnickiego Alarmu Smogowego było złożenie, wspólnie z Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych, petycji do przewodniczącego rady miasta w sprawie

wystąpienia do zarządu województwa o zmianę uchwały antysmogowej. – Chcemy, by na terenie Rybnika i powiatu rybnickiego piece-kopciuchy, niezależnie od ich wieku, zostały zlikwidowane do końca 2021 roku – wyjaśnia lider Alarmu Smogowego Zdzisław Kuczman i przekonuje, że nie pozbedziemy się smogu dopóki węgiel nie zniknie z domowych kotłowni. „Nasze dzieci nie mogą płacić zdrowiem za błędy dorosłych. Niech nie rodzą się w Rybniku z dodatkiem 500 plus – 500 mikrogramów pyłu zawieszonego i 80 nanogramów rakotwórczego benzo(a)pirenu” – napisali w uzasadnieniu petycji jej autorzy.

Jako pierwsza pochyliła się nad nią działająca w ramach rady miasta branżowa komisja przemysłu górniczego, ekologii i rolnictwa, która zebrała się 15 stycznia. Jej członkowie zaakceptowali jej treść, wprowadzając do zaproponowanych przez stowarzyszenie rozwiązań drobne poprawki. Jak wyjaśnia radny Łukasz Kłosek, chodzi o datę graniczną dla kopciuchów i czas potrzebny miastu na wymianę starych pieców w zasobach komunalnych, a także spółce gazowniczej na rozbudowę gazociągu w dzielnicach Golejów, Grabownia i Ochojec. On sam zaproponował jeszcze jeden postulat – ustanowienie obowiązującego na terenie miasta zakazu montowania pieców na węgiel w nowo budowanych budynkach.

30 stycznia petycją Rybnickiego Alarmu Smogowego zajmie się powołana do życia w tej kadencji komisja skarg, wniosków i petycji. (WaT)

3 stycznia rybniczanie Tomasz Miłowski (pierwszy z prawej) wynajął salę w bibliotece przy ul. Szafranka i zaprosił do dyskusji o skutecznej walce ze smogiem wszystkich zainteresowanych. Zjawili się blisko 100 osób, wśród których byli też przedstawiciele urzędu miasta



Włodaw Troszka

## Miasto w skrócie

- Niemedyczne Hospicjum Domowe im. św. Rafała Kalinowskiego zaprasza na doroczny bal charytatywny, który odbędzie się 2 lutego (od godz. 19) w domu przyjeźdźców w Rybniku-Radziejowie. Dochód z imprezy zostanie przekazany na cele statutowe stowarzyszenia, w szczególności na zakup środków opatrunkowych i sprzętu medycznego, który jest bezpłatnie wypożyczany podopiecznym hospicjum. Bilety na bal kosztują 85 zł; szczegóły na stronie internetowej ([www.rybnickie-hospicjum.wordpress.com](http://www.rybnickie-hospicjum.wordpress.com)).
- 22 grudnia zakończyła się 17. Czapka św. Mikołaja, charytatywna akcja organizowana przez Młodzieżową Radę Miasta Rybnika. W jej trakcie 120 wolontariuszy zbierało słodycze, żywność, kosmetyki i artykuły szkolne oraz pieniądze. W sumie do puszek trafiło ponad 37 tysięcy złotych. Wydano je na towar, który znalazł się później w świątecznych paczkach dla potrzebujących. – Poprzedni rekord został pobity – paczki otrzymało ponad 500 osób. 120 dotarło też do seniorów, 50 do podopiecznych Stowarzyszenia Oligos, a wśród obdarowanych byli także podopieczni Stowarzyszenia „17-tka” – podsumowują radni z MRM Rybnika. W akcję zaangażowali się nie tylko oni, ale też m.in. pracownicy wydziału edukacji urzędu miasta, uczniowie rybnickich szkół średnich i podstawowych oraz samorząd studencki rybnickiego ośrodka Uniwersytetu Ekonomicznego. 31 stycznia w urzędzie miasta odbędzie się uroczysta sesja Młodzieżowej Rady Miasta Rybnika, w trakcie której radni podziękują darczyńcom, wolontariuszom i osobom zaangażowanym w 17. akcję charytatywną (szczegółowe rozliczenie Czapki św. Mikołaja na str. 48).
- 29 stycznia o godz. 18 w podziemiach kościoła w Chwałęcicach rozpocznie się spotkanie na temat tego, jak lepiej i taniej ogrzewać swoje domy, nie trując przy tym sąsiadów. Omówione zostaną zagadnienia z zakresu efektywnego spalania węgla w przydomowych piecach i ochrony powietrza. Warto przyjść, bo na przykład w nocy z 20 na 21 stycznia w Chwałęcicach stężenie pyłu PM10 przekraczało dopuszczalny poziom o prawie 900 proc.!



## Miasto w skrócie

- Z okazji Dnia Kota 9 lutego o godz. 13.00 w Halo! Rybnik odbędzie się spotkanie karmicieli kotów wolno żyjących oraz osób, które chcą współpracować ze stowarzyszeniem KOTewka Rybnicka Kocia Przysia. Mowa będzie m.in. o tym, w jaki sposób miasto realizuje program na rzecz opieki nad zwierzętami bezdomnymi. – Wydział gospodarki komunalnej urzędu miasta przy ul. Rzecznej 8 wydaje mieszkańcom bony na karmę dla kotów wolno żyjących. W tym celu należy napisać wniosek, wskazując w nim liczbę kotów i miejsce ich przebywania (ulica). Wniosek składa się w urzędzie przy ul. Chrobrego 2 lub właśnie przy ul. Rzecznej 8. Karma jest do odbioru w schronisku dla zwierząt w Wielopolu (ul. Majątkowa) – wyjaśnia Jowita Kasprzyk ze stowarzyszenia KOTewka. Miasto przeznacza też środki na kastrację i sterylizację wolno żyjących kotek i kocurów i – podobnie jak w przypadku karmy – aby otrzymać bony na takie zabiegi, należy napisać wniosek. Kotom w Rybniku pomagają nie tylko miasto, ale też KOTewka, która działa od 2017 roku. O tym, jak funkcjonuje stowarzyszenie, można się dowiedzieć, biorąc udział w lutowym spotkaniu.
- Na 26 i 27 stycznia rybnickie koło łowieckie Pod Bukiem zaplanowało dwa ostatnie w tym roku łowieckie (kończy się z końcem marca) zbiorowe polowania, głównie na dziki, do zorganizowania których zobowiązał koła łowieckie Zarząd Okręgowy Polskiego Związku Łowieckiego w Katowicach w związku z przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się wirusa afrykańskiego pomoru świń. W czasie dwóch wcześniejszych weekendowych polowań zbiorowych myśliwi „spod buka” upolowali dwa dziki. Trzeba jednak pamiętać, że w styczniu myśliwi nie strzelają już do loch, które albo są ciężarne, albo dopiero co się wyprosiły.
- 5 stycznia w wieku 70 lat zmarł nagle pochodzący z Bierunia dr hab. Jan Czempas, który przez kilka lat był szefem rybnickiego ośrodka Akademii Ekonomicznej. Rybnicki ośrodek dzisiejszego Uniwersytetu Ekonomicznego rozpoczął swą działalność w 2002 roku. Był ekonomistą i humanistą, człowiekiem pogodnym i życzliwym, którego interesowała m.in. ekonomiczna strona funkcjonowania samorządów lokalnych.

## Opinie prezydenta i ugrupowań reprezentowanych w radzie miasta o budżecie na 2019 rok

### Piotr Kuczera, prezydent Rybnika

– Ten budżet pokazuje, że konsekwentnie są realizowane projekty rozpoczęte podczas mojej poprzedniej kadencji. Największym wyzwaniem będzie nadal budowa rybnickiego odcinka drogi regionalnej Racibórz – Pszczyna oraz hospicjum i mieszkalnych budynków komunalnych w śródmieściu. Z roku na rok coraz większe środki przeznaczamy na walkę z niską emisją – na ten cel w roku 2019 wydamy ponad 30 milionów złotych. Kładę też bardzo duży nacisk na pozyskiwanie funduszy z Unii Europejskiej, bo to ostatnia już chwila na zdobywanie środków zewnętrznych, dzięki którym miasto może się dynamicznie rozwijać. Jednocześnie musimy zmierzyć się z rosnącym obciążeniem finansów miasta w zakresie zadań oświatowych oraz innych, zleconych nam przez rząd. Wyzwaniem dla budżetu są również rosnące koszty pracy. Mimo tych wszystkich obciążeń budżet miasta po raz kolejny przekroczył miliard złotych, a indywidualny wskaźnik zadłużenia miasta zaplanowany został na poziomie 0,65 proc., podczas kiedy dopuszczalny poziom to 7,63 proc.



### Blok Samorządowy Rybnik

[...] Budżet jest napisany i przygotowany na kolanie tylko dla wybranych dzielnic – najlepszym tego przykładem jest skonfrontowanie nakładów na dzielnicę Kamień z tym, co zaplanowano na dzielnice Zebrzydowice, Chwałowice czy Rybnicka Kuźnia. O modernizację ulicy Zebrzydowickiej upominamy się od wielu lat, odnośnie Rybnickiej Kuźni znajdziemy w tekście opisującym budżet 2019 może dwie wzmianki.



Jako klub radnych BSR uwzględniamy głos naszego klubowego kolegi (Jacka Mularczyka – przyp. red.), który pragmatycznie stwierdza jako nowy radny miasta, iż nie miał możliwości wzięcia udziału w procedowaniu i budowaniu budżetu 2019, nie miał żadnego wpływu na konstrukcję tego budżetu, bo nie był jeszcze radnym. Spoglądając przez pryzmat swojej dzielnicy Rybnickiej Kuźni, poza budżetem obywatelskim i jedną inicjatywą lokalną, której jest sam autorem, nie ma żadnej inwestycji w tej dzielnicy. Pilnie odrobił lekcję radnego, poświęcając swój czas kosztem rodziny, biorąc udział w posiedzeniach

wszystkich komisji. Zrobił reasumpcję swoich przekonań odnośnie budżetu – szczerze wyznał, iż gdyby głosował we wszystkich komisjach, w 4 przypadkach wstrzymałby się od głosu, w 3 byłby na „tak”. Jacek zdecydowanie nie zgadza się z podziałem dotacji na sport, poza tym nie widzi rażących punktów w tym projekcie, by głosować przeciw przyjęciu projektu budżetu.

Jacku, skłaniamy się przyjąć tę argumentację. Wspólnie jako Blok Samorządowy Rybnik wstrzymamy się od głosu, co oznacza, że nie podpisalibyśmy się pod tym projektem i nie weźmiemy odpowiedzialności za jego realizację, uwzględniając to, że z wyżej wymienionych powodów nie mieliśmy szans wzięcia udziału w jego konstruowaniu i poprawianiu. [...]

Michał Chmielewski, przewodniczący klubu radnych Bloku Samorządowego Rybnik

### Prawo i Sprawiedliwość

Dla kogo jest budżet miasta Rybnika? Choć banalne to pytanie, odpowiedzi szukać próżno. Analizując przedłożony projekt budżetu dla Rybnika na najbliższy rok, właśnie takie stanowisko się nasuwa. Chyba że zadamy sobie pytanie: czy budżet jest dla rybniczian, czy też dla spełnienia małostkowych fanaberii?



W kilkuletniej perspektywie procedowany projekt budżetu może postawić finanse miasta Rybnika niemal nad przepaścią, którą jest granica wskaźników dopuszczalnych prawem. Mówiąc kolokwialnie, osiągnie granicę finansowej wydolności.

Deficyt budżetu na poziomie ponad 185 mln zł jest największy w historii. Niestety, wydatki bieżące też są rekordowe i wynoszą ponad 748 mln. Wspomniane wydatki mają przede wszystkim charakter stałych zobowiązań miasta, zatem stanowią najważniejszą część wydatków. Trudno znaleźć słowa, które oddałyby nasze odczucia po zestawieniu zobowiązań stałych w zestawieniu z poziomem, który był u początku przejęcia władzy przez obecnego prezydenta. Ta konfrontacja jest druzgocąca, bowiem wydatki wzrosły w tym okresie o 1/3, a precyzyjnie o 30,3 proc. O diagnozie przyczyn nieco później.

Drugi z najistotniejszych wskaźników to wpływ bieżący do budżetu. Kwota ponad 763 mln zł jest największą w historii. Jest o ponad 41,6 mln większa niż w roku poprzednim. Różnica między wpływami bieżącymi i wydatkami o tym charakterze to najważniejszy wskaźnik finansowy. Określa bowiem płynność finansową miasta i jego zdolność kredytową. Ta nadwyżka operacyjna jest na poziomie ok. 14,7 mln zł. Teoretycznie jest niezłe,

bo o prawie 5 mln więcej niż w roku poprzednim. Ale to jedno z największych przekłamań tego budżetu. Bez dyskusyjnie dokonano zręcznej manipulacji, wpisując w budżetowym projekcie wpływy z podatku PIT na poziomie 206 mln zł, czyli na poziomie wyliczonym przez Ministerstwo Finansów. Jest to kwota o 26 mln wyższa niż w roku poprzednim i przede wszystkim nie pozostawiająca żadnego marginesu nadającego właściwej elastyczności wpływom. Warto dodać, że w zeszłym roku mimo wyliczeń ministerstwa na poziomie 184 mln zł, zapisano kwotę 180 mln zł, czyli działano inaczej.

Dzisiaj padają i padać będą dalej słowa „odpowiedzialność” odmieniane na wszelkie możliwe sposoby. Trzeba powiedzieć, że takie działanie o odpowiedzialności nie świadczy w żadnym sensie. Zatem analizując najważniejsze wskaźniki, można powiedzieć, że miasto Rybnik przejawia całą pozytywną koniunkturę wynikającą z sytuacji w kraju. Wydatki rosną bowiem nawet szybciej od tak gwałtownie wzrastających wpływów, np. z podatku PIT. Czy to świadczy o jakiegokolwiek odpowiedzialności? Niech to pytanie pozostanie na razie retoryczne. W świetle tych wskaźników budżet jest na skrajną przepaść, a trzeba pamiętać, co podkreślał wielokrotnie skarbnik miasta, że nad miastem wisi jak miecz Damoklesa widmo konieczności zwrotu podatku od wyrobisk górniczych. Szacowana na ok. 50 mln zł kwota ewentualnego zwrotu może spowodować, że w kolejnych latach przekroczymy granice zadłużenia określone przepisami prawa.

Próbując ogólniej odnieść się do sytuacji w finansach publicznych Rybnika, trzeba stwierdzić, że wspólnie jako rybniczanie będziemy musieli ponieść odpowiedzialność. Odpowiedzialność za to, że prezydent Rybnika NIKOGO, a już zwłaszcza opozycji nie chce słuchać. Ale po kolei.

Nie chce słuchać mieszkańców, bo zaprzestał spotkań z mieszkańcami dzielnic. Nie chce słuchać przedstawicieli obu związków zawodowych działających w sferze oświaty. „Solidarności” i Związku Nauczycielstwa Polskiego, które od wielu lat zgłaszają uzasadnione żądania finansowe mające poprawić przede wszystkim sytuację osób na stanowiskach obsługi w szkołach i przedszkolach, ale także poprawiających motywację nauczycieli. Niestety, bez odzewu. Nie chce słuchać Rady Sportu, którą sam stworzył, a która od kilku lat sygnalizuje braki w budżecie na sport zwłaszcza dzieci i młodzieży. Wszystkie ciała doradcze to swoiste alibi dla prezydenckich działań. Nie chce słuchać opozycji, która w całości konsekwentnie powtarzała na wiele sposobów, że jest zbyt rozrzućna, że przeznacza zwiększone wpływy w budżetach na realizację projektów kolejnych szklanych domów, że nadmiernie zadłuża miasto, że nie chce realizować bardzo potrzebnych w mieście inwestycji, np. domu opieki nad niepełnosprawnymi czy kanalizacji w dzielnicach Grabownia, Stodoły czy Chwałęcice. W tej ostatniej sprawie nie chce nawet zdecydować się na wykonanie studium wykonalności takiej inwestycji, tylko z uporem maniaki powtarza, że będzie to nieopłacalne. Mimo że ostatnie analizy finansowe w tej sprawie dokonywane były ponad dekadę temu.

Na koniec trzeba powiedzieć, że nie słucha sam siebie. Nie słucha siebie, bo gdyby słuchał, to usłyszałby własne słowa, którymi tłumaczył kolejne opóźnienia w inwestycjach.

Od wielu lat powtarza, że zmienił się rynek pracy, że to rynek pracownika, że rosną koszty pracy i same płace itd. Gdyby się słyszał, to w budżecie znalazłby fundusze chociażby na częściowe podwyżki dla pracowników jednostek miejskich. Musiałyby się znaleźć, bo inaczej skazałby mieszkańców na obniżenie jakości pracy urzędników, a w skrajnym przypadku na sytuację, w której petent urzędu miasta usiadłby przed pustym biurkiem, bo nikt nie pracowałby za proponowane płace. Ale takich podwyżek płac nie ma. I jak mówi zarząd miasta, nie będzie, bo budżetu na to nie stać. Tak, panie Kuczer – nie stać, bo pan spowodował, że gigantyczna hossa poszła w Rybniku na falerie. O odpowiedzialności to z pewnością nie świadczy. Jako opozycja przestaliśmy już nawet tej odpowiedzialności oczekiwać.

Skoro więc pana budżet nie odpowiada na aktualne potrzeby mieszkańców, co winno być jego priorytetem, to nie możemy go poprzeć. Do takiej decyzji skłania także brak skuteczności i maksymalnego zaangażowania miasta w drugi obszar, naszym zdaniem priorytetowy, tj. skuteczne zwalczanie niskiej emisji.

Przeznaczane środki są nieadekwatne do skali potrzeb. W końcu w Rybniku zacznie się robić to, od czego powinniśmy zacząć, o czym i my jako opozycja, ale też wielu radnych koalicji mówiło od dawna. Miasto w końcu zadba o wymianę źródeł ciepła w swoich zasobach na bardziej ekologiczne. Szkoda, że robi to na ostatni moment, broniąc się przed ewentualnymi karami. Szkoda też, że podzieliło w tym zakresie mieszkańców na lepszych i gorszych.

Reasumując: będziemy głosować przeciw, bo nie chcemy budżetu, który mimo olbrzymich możliwości (przyrosty wpływów i szerokie możliwości uzyskania dofinansowań) nie jest dla rybniczana. Bo jeśli się ich nie słucha bądź świadomie lekceważy ich potrzeby, nie jest to budżet dla rybniczana. Jeśli nie podejmuje on z maksymalnym zaangażowaniem prób rozwiązania największego problemu rybniczana, tj. smogu, to nie jest to budżet dla rybniczana.

Jeśli prezydenckie podejście pozostanie niezmiennie, nie będziemy budżetu popierać.

Łukasz Dwornik, przewodniczący klubu radnych Prawa i Sprawiedliwości

## Platforma Obywatelska

Budżet stanowi podstawę gospodarki finansowej miasta. Wszystkie działania podejmowane przez samorząd w ciągu roku wynikają wprost z zapisów tego dokumentu.

Budżet Rybnika na 2019 rok został skalkulowany na poziomie 900 mln zł po stronie dochodowej oraz 1 mld 84 mln zł po stronie wydatkowej. Deficyt budżetu wynosi 185 mln zł. Nadwyżka operacyjna, czyli dodatnia różnica pomiędzy dochodami bieżącymi



cd. na stronie 8

## Miasto w skrócie

- Strażnicy miejscy podsumowali walkę z niską emisją. W 2018 roku funkcjonariusze przeprowadzili 1688 kontroli posesji, z których 126 wykazało spalanie odpadów, a 48 nieprawidłowości w gospodarce odpadami stałymi. Dodatkowo 43 nieruchomości nie miały oznakowania numerem porządkowym. Podczas kontroli pobrano 16 próbek popiołu, które po specjalistycznym przebadaniu w 12 przypadkach potwierdziły spalanie odpadów. Aktywność w alarmowaniu strażników o nieprawidłowościach wykazywali też sami rybniczanie – w minionym roku przyjęto 1.844 zgłoszenia związane z niską emisją. – Stosunek ujawnionych nieprawidłowości, mających wpływ na stan powietrza, w odniesieniu do liczby wszystkich kontroli wyniósł 9,7 proc. – podaje Dawid Błatoń, rzecznik rybnickiej straży miejskiej. Dodajmy, że temat ten wciąż nie jest aktualny. Na konto tegorocznej statystyki zapracowali już mieszkańcy Niedobczyc. W jednym z mieszkań przy ul. Obrońców Pokoju funkcjonariusze znaleźli w piecu drewno pochodzenia przemysłowego oraz opakowania z folii aluminiowej. Sprawcy wykroczenia zostali ukarani mandatem w wysokości 500 zł.
- 16 lutego o 13.00 w Halo! Rybnik, w ramach cyklu „Działamy wspólnie – rybnickie organizacje pozarządowe” zaprezentuje się Bractwo Kurkowe Miasta Rybnika, przedstawiając historię stowarzyszenia i jego obecną działalność. O godz. 14.00 i 16.00 zaplanowano też prelekcje o broni historycznej i współczesnej oraz miniwystawę fuzji i pistoletów.
- 5 stycznia dyżurny straży miejskiej odebrał zgłoszenie dotyczące niepełnosprawnej mieszkanki Chwałowic. Kobieta marzyła we własnym mieszkaniu, ponieważ mając trudności z chodzeniem, nie potrafiła rozpalić w piecu. Po przybyciu na miejsce funkcjonariusze stwierdzili, że kobieta nie mieszka sama – w innym pokoju przebywał jej mąż, który spał sobie, przykryty kołdrą. Po obudzeniu mężczyzna przyniósł drewno i węgiel, jednak nie umiał samodzielnie rozpalić w piecu. Strażnicy pomogli rodzinie, a o całej sytuacji powiadomili ośrodek pomocy społecznej.



## Miasto w skrócie

- Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał ostrzeżenie przed firmą GELDOR Artur Karwot z Rybnika, której działalność może narazić jej klientów na znaczne straty finansowe. Przedsiębiorca założył co najmniej 81 internetowych serwisów pseudopożyczkowych, nie udziela jednak pożyczek i kredytów, ale zbiera dane osobowe i pobiera bezzwrotne opłaty od starających się o nie osób m.in. za SMS-y aktywujące rzekomo ich wnioski o kredyt. Tymczasem on sam nie jest nawet pośrednikiem kredytowym. Portale naciągacza to m.in.: as-chwilowka.pl, bezbiku.pro, kredyt-na-pesel.pl, wybierzpieniadze.pl, gotowka.online, tysiaczek.pl. Na stronie internetowej UOKiK-u opublikowano długą ich listę.
- 17 stycznia w urzędzie miasta odbyło się spotkanie z mieszkańcami, jego tematem była dotychczasowa i przyszła polityka rowerowa miasta, która głównie ze względu na wytyczone na jednokierunkowych ulicach śródmieścia tzw. kontrapasy dla rowerzystów, wywołuje sporo emocji i to tak wśród kierowców, jak i samych rowerzystów, o czym można się było przekonać w czasie spotkania w magistracie. Więcej w lutowym wydaniu „GR”.
- 22 stycznia ze względu na bardzo złą jakość powietrza, czyli smog – prezydent Piotr Kuczera zdecydował, że w tym dniu pasażerowie komunikacji miejskiej będą z niej korzystać za darmo. W ubiegłym roku takie rozwiązanie prezydent wprowadził tylko raz – 19 grudnia.
- Firma z Gierałtowic, która wygrała przetarg na budowę osobnej drogi rowerowej wzdłuż ul. Żorskiej, wycięła już 17 drzew i powoli przygotowuje plac budowy. Odcinek liczący niespełna 2 km będzie prowadzić od wiaduktu kolejowego na wysokości MediaMarkt i Tesco do ronda Boguszowickiego; początkowo po stronie prawej, a za wyjazdem z Tesco po lewej. Inwestycja będzie droższa, niż to zaplanowano w budżecie miasta (ponad 2,249 mln zł), bo tańsza z dwóch ofert złożonych w przetargu właśnie przez firmę z Gierałtowic opiewa na równe 2,785 mln zł. Główne prace budowlane ruszą, gdy będą ku temu sprzyjające warunki atmosferyczne.

od. ze strony 7

a wydatkami bieżącymi, została zaplanowana na poziomie 15 mln zł. Dla zachowania odpowiedniego poziomu płynności finansowej oraz możliwości inwestycyjnych musimy pracować nad generowaniem jak najwyższej nadwyżki operacyjnej. Mamy nadzieję, że w grudniu 2019 roku, dzięki odpowiednim działaniom prezydenta, nadwyżka będzie wyższa od zaplanowanej (tak jak w poprzednich latach). Zwracamy uwagę na zagrożenia i ryzyka dla finansów miasta. Mowa o zmianach w orzecznictwie, które nastąpiły w ciągu ostatnich trzech lat w zakresie podatku od wyrobisk górniczych, co może spowodować potrzebę zwrotu kilkudziesięciu milionów złotych do budżetu państwa. Głośno mówimy także od lat o zmianach w systemie oświaty wprowadzanych przez rządzących, które skutkują dodatkowymi obciążeniami dla miasta w wysokości 44 mln złotych. Konsekwencją reform minister Zalewskiej jest wyłożenie przez rybnickiego podatnika w 2019 roku dodatkowych 20 mln złotych na oświatę. Jako samorządowcy podkreślamy, że te wszystkie zadania powinny być finansowane z budżetu państwa! Mamy nadzieję, że problem braku podwyżek dla pracowników oświaty uda się choć częściowo rozwiązać w trakcie roku budżetowego. Przed nami także wyzwania związane z gospodarką odpadami, rosnącymi cenami energii elektrycznej czy współpracą z nowym regulatorem cen wody, jakim jest państwowa spółka Wody Polskie z siedzibą w Warszawie.

Większość wydatków budżetowych to wydatki na bieżącą działalność samorządu – przodują tu kwoty na finansowanie działalności oświatowej oraz zadania związane z remontami i utrzymaniem dróg. Znaczące sumy wiążą się również z finansowaniem zadań związanych z transportem zbiorowym. W 2019 roku czekają nas korzystne zmiany dla pasażerów. Ale oczywiście te zawsze pozostają w cieniu tego, co dla nas i prezydenta najistotniejsze – wydatków inwestycyjnych. Warto pamiętać, że nowe inwestycje powinny generować miejsca pracy, przyczyniać się do lepszego komfortu życia mieszkańców oraz budować dumę z naszego miasta jako lidera całego regionu.

Najważniejsze w 2019 roku będzie dokończenie przedłożonej inwestycji, drogi regionalnej Racibórz – Pszczyna. Warto podkreślić, że ta inwestycja jest możliwa dzięki zaproponowanemu przez prezydenta Kuczerę sposobowi sfinansowania wspomnianego zadania i 290 milionom zł dotacji z Unii Europejskiej. Musimy wiedzieć, że 2019 rok to czas, kiedy będziemy w stanie wydatkować kolejne transze środków z perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014–2020. W ciągu 15 lat naszego członkostwa Rybnik zmienił się nie do poznania. Możemy śmiało mówić o sobie, że jesteśmy nowoczesnym i europejskim miastem.

Trzeba dodać, że odpowiedzialne myślenie o rozwoju miasta to właściwe planowanie dochodów i wydatków, a także zarządzanie procesem rozwoju. Prezydent, zarząd miasta, radni, urzędnicy i mieszkańcy muszą patrzeć na miasto w perspektywie szczegółowej, ale też ogólnej. Miasto to 27 dzielnic, to szereg inicjatyw ogólnomiejskich odnoszących się do inwestycji infrastrukturalnych, systemu oświaty, zdrowia i pomocy społecznej, gospodarki komunalnej, ekologii, działalności gospodarczej, kultury, sportu,

zagospodarowania przestrzennego, górnictwa. Perspektywa oczekiwań mieszkańców zawiera się zatem w tych wszystkich dziedzinach. Wymaga to podejmowania trudnych, ale przede wszystkim odpowiedzialnych decyzji w oparciu o merytoryczną dyskusję i zdroworozsądkowe propozycje do budżetu. Tego naszym zdaniem zabrakło po stronie niektórych radnych opozycji na etapie prac w komisjach. Każda nowa inwestycja lub wydatek bieżący musi mieć swoje źródło finansowania. Nie pozwolimy zadłużać naszego miasta ponad miarę możliwości, które posiadamy.

Radni Platformy Obywatelskiej ustosunkowywali się do całego szeregu zapisów projektu budżetu. Wierzymy głęboko, że zaproponowany budżet zostanie zrealizowany. Dlatego poprzemy uchwałę budżetową na 2019 rok.

Franciszek Kurpanik, przedstawiciel klubu radnych Platformy Obywatelskiej RP

## Wspólnie dla Rybnika

Rada w obecnym składzie po raz pierwszy podejmie jedną z najważniejszych dla naszego miasta uchwał. Budżet to sztuka kompromisu, uwzględniającego potrzeby mieszkańców w oparciu o możliwości finansowe miasta.

Budżet miasta na rok 2019 jest budżetem poważnych wyzwań i w odniesieniu do minionych lat najbliższej mu do porównania z budżetami Rybnika uchwalanymi w czasie, w którym miasto realizowało ambitny projekt budowy kanalizacji. Tym razem działania podjęte przez prezydenta, zarząd miasta i nas, rybnickich radnych, są jeszcze ambitniejsze! Uchwalamy budżet w trakcie realizacji największej do tej pory i najkosztowniejszej inwestycji, jaką jest budowa drogi Racibórz – Pszczyna. I o tym najistotniejszym fakcie mającym niebagatelny wpływ na kształt przyszłorocznego budżetu my, radni klubu Wspólnie dla Rybnika, pamiętamy!

Prognozowane dochody ogółem przyjęto w wysokości 899.914.242 zł, w tym dochody bieżące w wysokości 763.113.811 zł i dochody majątkowe w wysokości 136.800.431 zł. Wydatki ogółem zaplanowano w wysokości 1.084.983.179 zł, w tym wydatki bieżące w wysokości 748.426.664 zł, a wydatki majątkowe w wysokości 336.556.516 zł. W budżecie na 2019 rok prognozowane dochody są niższe od zaplanowanych wydatków ogółem o 185.068.938 zł. Deficyt ten ma zostać sfinansowany przychodami pochodzącymi z kredytów zaciąganych przede wszystkim na zabezpieczenie kluczowej dla rozwoju miasta inwestycji.

Warto wspomnieć, że planowany deficyt na 2019 r. kształtuje się w stosunku do dochodów na poziomie 20,57 proc., zaś w stosunku do wydatków na poziomie 17,06 proc. (dla porównania w 2009 r., gdy Rybnik kierowany wówczas przez prezydenta Adama Fudalego jako jeden z liderów polskich samorządów sięgał po środki Unii





Europejskiej na rozbudowę systemu kanalizacji miejskiej, deficyt miasta wynosił 32,3 proc. w stosunku do dochodów). Pewnie może wydawać się niepokojąca wysokość zaciągniętych kredytów, ale taka jest cena dalszego rozwoju i jedyna możliwość finansowania znacznej części inwestycji, których oczekują mieszkańcy. Planowany wskaźnik zadłużenia kształtuje się na poziomie 0,65 proc. przy dopuszczalnym 7,63 proc. Potwierdza to jedynie, że finanse miasta są na stabilnym poziomie i ze spokojem możemy spoglądać w przyszłość.

Jesteśmy zdumieni zawziętą krytyką proponowanego budżetu w trakcie obrad poszczególnych procedujących nad nim komisji rady miasta wyrażaną przez przedstawicieli opozycji, zwłaszcza gdy zwrócimy uwagę na liczbę i różnorodność inwestycji oraz – co najważniejsze – lokowanie ich w przestrzeni całego miasta. Zaprezentowany projekt jest przecież odpowiedzią na wnioski i prośby mieszkańców, przedstawiane przez radnych, również tych będących obecnie głównymi krytykami tego budżetu. [...]

Budżet Rybnika – jednego z bardziej znaczących miast w Polsce – jest konstruowany przez wiele miesięcy. Pracuje nad nim nie tylko prezydent i jego zastępcy. To efekt pracy sporego zespołu specjalistów kierowanego przez skarbnika miasta. Każda z osób tworzących dokument będący dzisiaj przedmiotem naszego głosowania przygotowywała projekt budżetu miasta, kierując się zasadą „najwyższej staranności”. Nie zgadzamy się zatem, by partykularne interesy oponentów prezydenta były powodem odrzucenia budżetu, w którym zawarte są potrzeby mieszkańców.

Oto przykłady ważnych inwestycji realizowanych ze środków własnych: Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4, dzielnica Golejów – rozbudowa budynku szkoły (5,8 mln zł), budowa drogi śródmiejskiej (5,5 mln zł), termomodernizacja budynków mieszkalnych w dzielnicy Boguszowice wraz z przyłączeniem do sieci gazowych – etap I (5 mln zł). [...]

Dobrze prowadzona polityka miasta, fachowość i skuteczność zarządu i pracowników urzędu powoduje, że miasto pozyskuje ogromne środki zewnętrzne, które znacząco wpływają na jego rozwój.

Warto wspomnieć najważniejsze zaplanowane zadania, które chcemy realizować z ich udziałem: planowane nakłady na 2019 r. – 199.695.482 zł; z tego: budowa drogi regionalnej Racibórz – Pszczyna – etap I (149,2 mln zł, w tym Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego 97,9 mln zł), modernizacja zabytkowego budynku „Rafał” dawnego Szpitala Miejskiego nr 1 na cele kulturalne (14,6 mln zł, w tym EFRR 5,5 mln zł), termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej na terenie miasta Rybnika, etap II (11,4 mln zł, w tym EFRR 8 mln zł), modernizacja budynków nadszymbia i maszynowni szybu Kościuszko na terenie Zabytkowej Kopalni „Ignacy” na cele kulturalne (10,9 mln zł, w tym EFRR 4,4 mln zł), rewitalizacja budynku byłej sprężarkowni na terenie Zabytkowej Kopalni „Ignacy” na potrzeby lokalnej społeczności (6,6 mln zł, w tym EFRR 5,3 mln zł i budżet państwa – 624 tys. zł). [...]

Cieszy nas fakt, iż kierunki rozwoju miasta są ściśle powiązane z obszarami, które pozwalają na pozyskanie środków zewnętrznych. Poza budową drogi regionalnej Racibórz – Pszczyna są to: rewitalizacja strefy śródmiejskiej i Zabytkowej Kopalni „Ignacy”, walka ze smogiem

i niską emisją, wdrażanie planu zrównoważonej mobilności miejskiej ze szczególnym uwzględnieniem budowy ścieżek rowerowych, budownictwo socjalne i komunalne, rozwój infrastruktury okolicy turystycznej wokół Zalewu Rybnickiego oraz infrastruktury parkowej i rekreacyjnej w dzielnicach miasta. Fakt sięgania przez miasto po kredyty zewnętrzne wynika przede wszystkim z realizacji największej inwestycji w historii miasta, jaką jest budowa drogi Racibórz – Pszczyna, jest to przedsięwzięcie planowane od wielu lat. Budżet, który procedujemy, musiał się zmierzyć również ze zmianami prawa, które wykreowały władze centralne. Mamy tu na myśli reformę oświaty i wzrost minimalnej płacy, co wymusiło przesunięcie środków na inne cele. Zdajemy sobie sprawę z potrzeby podwyżek płac dla sfery budżetowej i ubolewamy nad tym, że nie udało się zaspokoić potrzeb tej grupy. Wierzymy, że w perspektywie kolejnych lat uda się wygospodarować środki na zabezpieczenie tych potrzeb.

Tak więc zaplanowane dochody bieżące są wyższe od planowanych wydatków bieżących, a zatem spełniony został wymóg wynikający z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Kwoty zaplanowanych rezerw (ogólnej i celowych, w tym na realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego) spełniają wymogi, o których mowa w art. 222 ust. 1-3 ustawy o finansach publicznych oraz w art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 209).

Podsumowując, należy podkreślić, iż zaplanowane dochody i przychody w porównaniu z planowanymi wydatkami i rozchodami świadczą o zrównoważeniu budżetu miasta. Planowane realne dochody budżetu zapewniają finansowanie podstawowych i niezbędnych zadań realizowanych w naszym mieście w 2019 roku.

Na koniec warto zadać sobie pytanie, czego chcemy dla naszego miasta i jego mieszkańców, bez względu na to, jaki klub reprezentujemy. Przecież głosując „za” lub „przeciw” budżetowi, nie wybieramy dzisiaj prezydenta! On już został wybrany. Przypomnijmy również, że liczba mieszkańców Rybnika, którzy oddali swój głos na kontynuowanie przez Piotra Kuczerę misji zarządzania Rybnikiem przez najbliższe 5 lat, jest zdecydowanie większa niż połączone głosy oddane na wszystkich radnych obecnie krytykujących niemal każde działanie prezydenta.

W tym właśnie momencie wszyscy decydujemy o inwestycjach dla mieszkańców lub je blokujemy.

W związku z powyższym i biorąc pod uwagę pozytywną opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej radni klubu Wspólnie dla Rybnika zgłaszają za uchwaleniem budżetu, konsekwentnie wspierając prace prezydenta.

Małgorzata Piaskowy, przewodnicząca klubu radnych Wspólnie dla Rybnika

**Redakcja nie ingerowała w treść opinii. Ze względów merytorycznych usunęliśmy natomiast fragmenty wystąpień, które z opinii o budżecie niewiele miały wspólnego oraz zbyt obszerne cytaty z samego budżetu miasta. Pełna prezentacja budżetu Rybnika na 2019 rok jest dostępna na stronie internetowej urzędu miasta (rybnik.eu).**

Wacław Troszka, redaktor naczelny

## Miasto w skrócie

- Na 25 stycznia zaplanowano tradycyjne spotkanie noworoczne w ratuszu organizowane wspólnie przez Cech Rzemiosł oraz Małą i Średnią Przedsiębiorczość w Rybniku oraz Izbę Przemysłowo-Handlową Rybnickiego Okręgu Przemysłowego. Przedstawiciele obu tych instytucji mieli wręczyć firmowe wyróżnienia rzemieślnikom i przedsiębiorcom obchodzącym w tym roku różnej wagi jubileusze.
- 1 stycznia około godz. 6 operator miejskiego monitoringu zauważył mężczyznę, który w okolicach mostu przy ul. Raciborskiej stracił równowagę i wpadł do Nacyny. Po przybyciu na miejsce funkcjonariusze pomogli mu wyjść na brzeg, gdzie szybko stwierdzili, że osoba ta jest pod znacznym wpływem alkoholu. Mężczyzna trafił do izby wytrzeźwień w Chorzowie. Podobnie zakończyła się interwencja wobec pijanego, którego zatrzymał patrol na ul. Reja. Okres świąteczno-noworoczny pod względem tego rodzaju interwencji podsumowuje rzecznik Dawid Błażej: – Od 24 grudnia do 1 stycznia funkcjonariusze przewieźli dwie osoby do ogrzewalni, siedem do izby wytrzeźwień, jedną do miejsca zamieszkania, a dwie przekazano pod opiekę pogotowia ratunkowego.
- W związku z zamknięciem Obwiedni Południowej, objazdami i korkami magistrat zwraca uwagę mieszkańców Popielowa i Niedobczyc, że do centrum miasta mogą się względnie szybko dostać pociągami Kolei Śląskich często kursującymi na linii Rybnik – Wodzisław Śl. – Rybnik. Zatrzymują się one na stacjach Rybnik Towarowy i Rybnik Rymer.
- Zakład Gospodarki Mieszkaniowej zawiadujący zasobem mieszkaniowym miasta wszedł w rok 2019 z nową stroną internetową i płatnościami bezgotówkowymi. W głównej siedzibie przy ul. Kościuszki 17 oraz w administracji przy ul. Patriotów 32 w Boguszowicach Osiedlu należności można regulować przy użyciu karty płatniczej. Co ważne, w przypadku opłat czynszowych nie jest naliczana prowizja.

## ↑ Drogowiec rybnicki

Zima przyhamowała roboty drogowe, ale wszędzie tam, gdzie pogoda, a głównie temperatury, nie kolidują z wymogami reżimu technologicznego, prace są kontynuowane.

⚠ – Weszliśmy w kolejny etap budowy drogi regionalnej Racibórz – Pszczyna, a dokładnie w budowę w jej ramach drogi śródmiejskiej, łączącej drogę regionalną z Obwiednią Południową. W związku z tym od 16 stycznia na okres około 8 miesięcy obwiednia w rejonie mostu Zamysławskiego, naprzeciwko mostu kolejowego z łukami, pozostanie zamknięta – mówi naczelnik wydziału dróg Jacek Hawel. Przystąpiono do robót rozbiórkowych jezdni, wyburzony zostanie most nad Nacyną, który zostanie zastąpiony nowym, dużo większym obiektem. Droga śródmiejska będzie przechodzić pod pierwszym, wschodnim łukiem mostu kolejowego, a na skrzyżowaniu z Obwiednią Południową powstanie bardzo duże rondo z wylotem nowej drogi na bulwary nad Nacyną, które są w trakcie projektowania. Wzdłuż drogi śródmiejskiej, której ślad od południa jest już widoczny, poprowadzona będzie droga dla rowerów, połączona z istniejącymi już traktami rowerowymi. Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem, ruch na Obwiedni Południowej zostanie przywrócony we wrześniu, już w nowym układzie drogowym, z rondem i nowym obiektem mostowym. Jeśli chodzi o główną trasę drogi regionalnej, kontynuowane są prace na obiektach inżynieryjnych: w rejonie ul. Wodzisławskiej i na największym obiekcie, czyli 400-metrowej estakadzie pomiędzy ulicami Chwałowicką a Jankowicką nad dwiema liniami kolejowymi – osobową i towarową, gdzie gotowa jest już konstrukcja jezdni północnej, a rozpoczęło się betonowanie pierwszego segmentu jezdni południowej. Gotowy jest „na surowo”, czyli jeszcze bez wykończenia, obiekt mostowy na terenie Żor, podobnie jak wiadukt nad linią kolejową prowadzącą do kopalni piasku w Kotlarni (woj. opolskie). Jako ciekawostkę można dodać, że ta właśnie linia kolejowa obsługuje również rybnicką elektrownię. Na części drogowej prace ze względów atmosferycznych są wstrzymane, ale jeśli tylko pojawią się dodatnie temperatury, kontynuowane będą roboty na ul. Wodzisławskiej, by jak najszybciej można było ten odcinek uruchomić w nowym już układzie drogowym. Nie ma natomiast przeszkód, by na obiektach inżynieryjnych kontynuować betonowanie, zbrojenia czy wznośnienie rusztowań i to się dzieje.



Wacław Troszka

W związku z budową drogi śródmiejskiej łączącej drogę regionalną Racibórz – Pszczyna z Obwiednią Południową, ulica ta na wysokości mostu nad Nacyną oraz kolejowego wiaduktu z łukami będzie zamknięta prawdopodobnie aż do września. W tym czasie powstanie tam duże rondo oraz nowy most. Prace rozpoczęto od rozbiórki starego

Również Racibórz rozpoczął postępowanie przetargowe dotyczące budowy drogi regionalnej na swoim terenie, rozpoczynając od odcinka obwodnicowego. A ponieważ Rybnik również ma plany przedłużenia drogi w kierunku Niewiadomia przez Niedobczyce aż do ul. Dąbrowy, jest więc nadzieja, że w dłuższej perspektywie obie nitki się połączą. Oczywiście wszystko zależy od środków finansowych, bo dokumentacja projektowa jest gotowa.

❗ W związku z budową będącego w fazie procedur odbiorowych wielopoziomowego parkingu, w rejonie skrzyżowania ulic Hallera, Rzecznej i nowej drogi dojazdowej do parkingu zmieniła się organizacja ruchu. Pojawiła się sygnalizacja świetlna, a także dogodny lewoskręt z ul. Hallera na Rzeczną, eliminujący konieczność sporego objazdu ul. Raciborską. W związku z tym ul. Rzeczna stała się drogą jednokierunkową, co z kolei kierowców zapewne nie cieszy.

❗ Zadaniem realizowanym w cyklu dwuletnim będzie przebudowa kolejnego odcinka ul. Rudzkiej, od ul. Słonecznikowej, za mostem nad Nacyną rozpoczynając, do ul. Piastowskiej, przed rondem elektrownianym kończąc. W tym roku planowana jest modernizacja połowy tego odcinka do skrzyżowania z ul. Energetyków, gdzie pojawi się sygnalizacja świetlna. Na ul. Rudzkiej drogowcy pojawią się w drugiej połowie roku.

❗ Trwają przymiarki do kolejnego etapu projektowania bulwarów rybnickich. Jeszcze w tym roku planowana jest kontynuacja budowy bulwarów nad Nacyną od ul. Rzecznej w centrum, przebijając się przez ul. Reymonta i dalej wzdłuż rzeki, na tyłach nieruchomości przy ul. Młyńskiej, po wale do Obwiedni Południowej i ronda, które

tam powstanie. Jeśli to się uda, domknięty zostanie odcinek drogi rowerowej od Stodół do Zamysłowa, bo będzie się ona kończyć na tzw. ryneczku przy ślepej ul. Dolnej, gdzie zawracać będą autobusy komunikacji miejskiej. I to oczywiście nie koniec, bo docelowo ta trasa rowerowa zakończy swój bieg w Niewiadomiu.

❗ Trwają przygotowania do budowy, grunтовой dotąd, ul. Pogodnej, bocznej od ul. Żorskiej, w dzielnicy Ligota-Ligocka Kuźnia. Postępowanie przetargowe związane z tą inwestycją powinno ruszyć w I połowie roku, wcześniej służby komunalne planują wybudowanie tam kanalizacji deszczowej i oświetlenia. Na przełomie lutego i marca powinny rozpocząć się procedury przetargowe na wyłonienie wykonawcy, również grunтовой, ul. Woryny na Zamysławie. Obie inwestycje związane są z rozwojem budownictwa indywidualnego.

W związku z zamknięciem Obwiedni Południowej wytyczono objazdy (szczegółowe informacje na stronie miasta). Nastąpiły też zmiany w kursowaniu autobusów komunikacji miejskiej: Autobusy linii 5 dodatkowo obsługiwały będą przystanek Smolna Osiedle.

Autobusy linii 22 dodatkowo obsługiwały będą przystanki Smolna Osiedle i Smolna Rondo Wodzisławskie.

Autobusy linii 24 dodatkowo obsługiwały będą przystanki Smolna Osiedle i Smolna Rondo Wodzisławskie.

Autobusy linii 52 nie będą obsługiwały przystanków Śródmieście Jankowicka, Śródmieście Jankowicka ZUS i Śródmieście Policja. Dodatkowo obsługiwane będą przystanki Smolna Osiedle i Smolna Rondo Wodzisławskie.

(r)



# Pożegnaliśmy prezydenta Gdańska

Wielu rybniczian poruszyło bestialskie zabójstwo Pawła Adamowicza, wieloletniego prezydenta Gdańska. Podobnie sposób, w jaki żegnali Go gdańszczanie oraz przyjaciele i współpracownicy, ale też samorządowcy z całej Polski.

Odpowiadając na apel Związku Miast Polskich, władze naszego miasta zadbały o to, by ci, którzy zechcą, mogli w trzecią sobotę stycznia

razem z innymi, na telebimie na rynku oglądać transmisję pogrzebu śp. Pawła Adamowicza i w ten bardziej duchowy niż fizyczny sposób towarzyszyć mu w Jego ostatniej drodze. Tłumów nie było, ale przecież nie o rekordową frekwencję tu chodziło. Na rynku pojawili się m.in.: przewodniczący rady miasta, zastępcy prezydenta miasta, radni oraz parlamentarzyści i przedstawiciele rybnickiego sztabu Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Pod sztalugą ze zdjęciem prezydenta Adamowicza pojawiły się znicze i pojedyncze róże. Ktoś zostawił też kartkę z serduszkami WOŚP, narysowanymi krwawymi sercami i napisem: Miałeś tylko zapalić światełko! A nie do nieba za nim iść.

Prezydent Rybnika Piotr Kuczera, jak wielu prezydentów miast, pojechał na pogrzeb do Gdańska. Śp. Pawła Adamowicza miał okazję poznać osobiście. Wspomina, że chętnie dzielił się on z innymi samorządowcami pomysłami i rozwiązaniami, które sprawdziły się w Gdańsku. To dzięki takiemu podejściu ogólnopolskiego wymiaru nabrała wymyślona w Gdańsku, a organizowana również w Rybniku akcja „Rowerowy maj”, propagująca dojeżdżanie uczniów do szkoły na rowerze. Ostatnio Rybnik z Gdańskiem połączył telewizyjny serial „Diagnoza”, którego akcja rozgrywa się także w Gdańsku. (WaT)

Na rynku obok telebimu ustawiono sztalugę ze zdjęciem zamordowanego prezydenta Gdańska Pawła Adamowicza, pod którym mieszkańcy zapalili znicze i złożyli kwiaty



Wacław Trześnia

## Wspomnienie o Norbercie Fraiu

27 grudnia zmarł Norbert Frai, wieloletni członek (od 1981 roku) i przewodniczący zarządu Zespołu Twórców Nieprofesjonalnych „Oblicza” oraz przewodniczący stowarzyszenia, w ramach którego zespół działa. Urodził się w 1940 roku w Żorach, był absolwentem Technikum Mechanicznego w Gliwicach, w latach 50. uczęszczał też do Liceum Plastycznego w Katowicach. Wcześniej osierocony, wychowywał się w domach dziecka. W 1976 roku podjął pracę w rybnickiej elektrowni, traktując malarstwo jako pasję, której oddawał cały wolny czas. Siedziba zespołu Oblicza w Teatrze Ziemi Rybnickiej była jego drugim domem – pierwszy przychodził i, zamykając, ostatni wychodził, pełniąc rolę gospodarza. Był utalentowanym plastykiem, co doceniał założyciel i prowadzący zespół Oblicza artysta plastyk Marian Rak. Wielokrotnie nagradzany i wyróżniany na ogólnopolskich wystawach i przeglądach twórczości nieprofesjonalnej, ofiarowywał swoje prace na aukcje charytatywne. W 1997 roku został uhonorowany nagrodą prezydenta Rybnika w dziedzinie kultury. Jak czytamy w zaproszeniu na indywidualną wystawę Norberta Fraia w galerii Oblicza w TZR w 2005 roku,

„...twórca ten kieruje się potrzebą przekazania swoich przeżyć i emocji. Próbuje wyzwolić się od nadmiaru własnych uczuć i wrażeń. Posługuje się przy tym zestawami ponurych brązów, fioletów, czerni i zgniłych zieleni. (...) Z jego prac zieje zagadkowa i niepokojąca współczesnego człowieka rzeczywistość, wywołująca określone stany uczuciowe”. To prawda, Jego malarstwo jest niepokojące, często destrukcyjne, jak choćby „Niepotrzebne” – obraz zniszczonych lalek czy nadpruty, dziurawy czerwony sweter – płótno zatytułowane „Sweter mojego ojca”, będące wyrazem tęsknoty za nieobecnym ojcem. Jak mówi koleżanka Norberta Fraia z zespołu Oblicza, Kazimiera Drewniak, mimo tak ciemnej barwy twórczości sam twórca był osobą czynną i pomocną, zawsze można było na Niego liczyć. Był skromny, mało mówny i niełatwo nawiązywał kontakty, ale przy bliższym poznaniu okazywał się życzliwy i otwarty. – Był niezwykle czytany, chodził na wystawy, żył swoją pasją. Cenił się go za wiedzę o malarstwie i cenne krytyczne uwagi warsztatowe w czasie wspólnych zajęć i plenerów. Bez Niego nasz zespół już nie będzie taki sam – mówi pani Kazia.

(r)



Serdeczne podziękowania  
krotnym, przyjaciółom, znajomym oraz wszystkim,  
którzy wzięli udział w ostatnim pożegnaniu

**śp. Leonarda Pojdy**

składają  
żona Krystyna z Rodziną

## Zmarła Jadwiga Mandera

W niedzielę 20 stycznia zmarła nagle Jadwiga Mandera (80 l.), rybnicka poetka i malarka, autorka książeczek dla dzieci, współautorka „Pocztu polskich królowych i księżnych”, długoletnia pedagog w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Rybniku, osoba o wielkiej wrażliwości i kulturze. Wspomnienie o Zmarłej przedstawimy w kolejnym numerze „GR”.

# Sesja noworoczna

24 stycznia, już po zamknięciu tego wydania „GR”, w magistracie miała się odbyć pierwsza w tym roku sesja rady miasta.

W porządku obrad znalazło się m.in. przyjęcie wieloletniego programu gospodarowania zasobem mieszkaniowym miasta oraz regulaminu udzielania mieszkańcom dofinansowania na unieszkodliwienie odpadów zawierających azbest.

Tym razem pojawienie się w urzędzie w czarnych strojach zapowiedzieli pracownicy pomocy społecznej, którzy, podobnie, jak w grudniu pracownicy administracji i tzw. obsługi placówek oświatowych, domagają się podwyżki płac. Już w styczniu z przedstawicielami protestujących pracowników oświatowej obsługi spotkał się prezydent Piotr Kuczera i zaproponował im podwyżkę pensji od czerwca po 250 zł brutto na etat. Jak informuje magistrat, u podstaw tej propozycji leży fakt, iż pracownicy obsługi są obecnie w mieście grupą zawodową o najniższych zarobkach. (WaT)

## Po informacje o „Czystym powietrzu”

Od 7 stycznia w budynku A (najbliżej ulicy) Kampusu przy ul. Rudzkiej 13 funkcjonuje uruchomiony przez miasto, a prowadzony przez rybnicką fundację ekologiczną Ekoterm Silesia punkt konsultacyjny dla mieszkańców Rybnika zainteresowanych pozyskaniem ekodotacji w ramach rządowego programu „Czyste powietrze”.

Program obsługują Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska, więc stosowny wniosek w wersji papierowej osobiście można złożyć tylko w siedzibie Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przy ul. Wita Stwosza 2 w Katowicach. Ale wniosek można też wysłać pocztą bądź w wersji elektronicznej drogą mailową, a w tym może już pomóc konsultant fundacji. Po krótkiej przerwie związanej z problemami natury legislacyjnej, 21 stycznia wojewódzkie fundusze wznowiły przyjmowanie wniosków o dofinansowanie.

Od 7 do 22 stycznia punkt konsultacyjny odwiedziło 198 osób, a 117 kolejnych skontaktowało się z nim telefonicznie. Szczegóły dotyczące funkcjonowania punktu konsultacyjnego i samego programu można znaleźć na stronie internetowej ([czystepowietrze.dlarybnika.pl](http://czystepowietrze.dlarybnika.pl)).

Harmonogram pracy punktu konsultacyjnego: 29.01. (godz. 7-15); 1.02. (13-18); 2.02. (8-13); 4.02. (8-16); 5.02. (10-15); 6.02. (8-16); 8.02. (13-18); 12.02. (10-15); 13.02. (8-16); 14.02. (10-15); 15.02. (13-18); 18.02. (10-15); 19.02. (10-15); 20.02. (8-16); 22.02. (13-18); 25.02. (10-15).

Miejski punkt konsultacyjny programu czyste powietrze funkcjonuje w Kampusie i mieści się w budynku A, położonym najbliżej ul. Rudzkiej



Wacław Troszka



Sabina Horzela-Piskula

Tego wieczora Paulinka i jej mama miały wiele powodów do radości

## Razem rażniej

Paulina ma 12 lat, młodszą siostrę i dzielną mamę. Taty już nie ma, bo we wrześniu zginął na chwałowickiej kopalni. Ma też ostrą białaczkę limfoblastyczną, ale wokół siebie wielu życzliwych ludzi, którzy pomagają jej wrócić do zdrowia. 17 stycznia wszyscy spotkali się w Teatrze Ziemi Rybnickiej.

Okazją była charytatywna „Gala noworoczna dla Paulinki” zorganizowana przez stowarzyszenie „Pomagajmy – Razem Rażniej”, które wspiera Paulinkę w rehabilitacji. Dziewczynka choruje na białaczkę, ale też m.in. na neuropatię, zaniki mięśniowe i przykurcze ścięgna Achillesa. – Z uwagi na reakcję alergiczną Paulinka musiała mieć zmienioną chemię na domięśniową, stąd jej problemy z poruszaniem się, a co za tym idzie konieczność kosztownej rehabilitacji, ale też przystosowania domu do jej potrzeb. Dlatego cieszymy się z każdego dobrego serducha, które pomaga Paulince – mówi Marta Operska, wiceprezes stowarzyszenia „Pomagajmy – Razem Rażniej”, które wspiera nie tylko 12-latkę z Rybnika, ale organizuje też wiele innych charytatywnych przedsięwzięć – pomaga rodzinie z Pieców, której w wyniku wybuchu gazu zawałił się dom, dba o przyjazny wystrój oddziałów szpitalnych w ramach akcji „Kolorowy szpital – kolorowe hospicjum”, a przed świętami rozdało prawie 1.000 paczek mikołajkowych. – Paulinka jest tu dzisiaj z nami, bo jej rehabilitacja przebiega dobrze – mówiła szefowa stowarzyszenia Alina Niedzielska, współprowadząca galę, która wręczyła też statuetki i podziękowania przedstawicielom firm i instytucji wspierających młodą rybniczanekę. Wyróżnienia przyznano m.in. prezydentowi miasta Piotrowi Kuczerze, dyrektorowi TZR Michałowi Wojaczkowski i wokalistce Renacie Przemyskiej, ambasadorce stowarzyszenia, która nagrała krótki filmik dla publiczności zgromadzonej w TZR, zachęcając ją do wspierania osób potrzebujących. W trakcie gali, której największą gwiazdą był zespół Feel, odbyły się też licytacje na rzecz Paulinki – pod młotek poszedł m.in. okazały anioł (500 zł), obraz (300 zł) i przelot paralotnią nad Rybnikiem (800 zł), a cały dochód ze sprzedaży biletów również przeznaczono na leczenie dziewczynki. Ze wstępnych podliczeń wynika, że udało się zebrać 20 tys. zł, ale kolejne aukcje wciąż trwają (szczegóły na facebookowym profilu stowarzyszenia). – Serdecznie dziękujemy, że jesteście z nami i nas wspieracie – mówiła wyrażnie wzruszona Magdalena Chocian, mama Paulinki. (S)



# Elektryczne samochody jak miejskie rowery

– To system podobny do rowerów miejskich, jednak w tym przypadku jednoślady zamieniamy na coś większego – mówi Tomasz Jędrusik ze spółki GreenGoo. „Coś większego” to małe elektryczne samochody BMW i3, które od 10 stycznia można już wypożyczać w naszym mieście. Można też korzystać ze stacji ładowania na placu Wolności, w której rybniczanie bezpłatnie doładują też swoje własne elektryczne auta.

Wypożyczenie jednego z pięciu dostępnych w naszym mieście „elektryków” możliwe jest tylko z aplikacją GreenGoo (do pobrania z Google Play i Appstore) i po zarejestrowaniu w niej swojego konta (podając m.in. numer PESEL i prawo jazdy) oraz dodaniu karty płatniczej. Aplikacja pozwoli nam m.in. znaleźć dostępny w naszej okolicy samochód, zarezerwować go i zapłacić za przejazd. – To rozwiązanie na różne sytuacje: kiedy trzeba dojechać na lotnisko, spóźnia się autobus, z rozkładu wypadł pociąg lub po prostu nie mamy samochodu, a musimy się gdzieś dostać. Sięgamy wtedy po telefon i widzimy, że auto stoi w odległości 8 minut od domu, rezerwujemy go, wsiadamy, jedziemy i zostawiamy, a więc podobnie jak w przypadku roweru miejskiego – tłumaczy Tomasz Jędrusik. Minuta wynajmu takiego samochodu wynosi 99 groszy (w cenie m.in. ubezpieczenie).auta nie emitują zanieczyszczeń, wyposażone są w automatyczną skrzynię biegów, a ich wnętrza stworzono, wykorzystując ekologiczne surowce i materiały recyklingowe, m.in. sprasowane rośliny i przetworzone butelki typu pet. Na razie na terenie miasta takich aut jest pięć, ale jeżeli rybniczanom spodoba się ten sposób podróżowania, może ich być więcej. – Ofertę

będziemy poszerzać również o samochody dostawcze, a wiosną planujemy udostępnienie rowerów elektrycznych – zapowiada Krzysztof Gawalek z firmy GreenGoo, który o zaletach elektromobilności opowiadał podczas spotkania z dziennikarzami i prezydentem miasta 10 stycznia na placu Wolności. To właśnie tam działa pierwsza w Rybniku stacja ładowania samochodów elektrycznych. Kolejne dwie mają zostać uruchomione przy ul. Białych i ul. Budowlanych. Co najistotniejsze, począwszy od stycznia 2019 przez dwa lata, rybniczanie będą w nich ładować swoje elektryczne samochody za darmo. W Rybniku zarejestrowanych jest 29 takich aut. – Liczba ta powoli rośnie. Nasze działania są zgodne z przyjętym dwa lata temu w Rybniku planem zrównoważonej mobilności, w którym rada miasta wskazywała, że elektromobilność powinna być w Rybniku rozwijana. Jest też ustawa, która zobowiązuje samorządy do zwiększania transportu ekologicznego w miastach. Stawiamy dziś pierwszy krok, by zachęcić rybniczan do szerszego korzystania z pojazdów elektrycznych. To pierwsza stacja GreenGoo, w której możemy ładować samochody elektryczne, niedługo powstaną następne, a na terenie miejskiego wie-

lopoziomowego parkingu miasto uruchomi kolejne cztery takie punkty – mówi prezydent Piotr Kuczera. Zdaniem Krzysztofa Gawalka społeczeństwo musi być gotowe na elektromobilność, przede wszystkim ze względu na smog, a jako pioniera wskazuje na Katowice, gdzie znajduje się już ponad 20 ładowarek, a po miesiącu działania aplikacja GreenGoo miała ponad 500 zarejestrowanych użytkowników i około 1000 wypożyczeń samochodów miesięcznie. – Mieszkańcom zaczyna się to podobać – ocenia Jędrusik. Również ze względu na bonusy. Na mocy ustawy o elektromobilności od lipca ubiegłego roku pojazdy elektryczne mogą korzystać z bezpłatnego parkowania w centrach miast i przywileju jazdy buspasem. Warunkiem jest jednak oznakowanie pojazdu specjalną naklejką. W Rybniku naklejki takie bezpłatnie wydaje wydział komunikacji urzędu miasta. Prawo do nich ma już 29 „elektryków” zarejestrowanych w mieście. Ponadto Rybnickie Służby Komunalne wydają też kartę miejską, która pozwala na wjazd i bezpłatne parkowanie samochodów elektrycznych na miejskich parkingach z elektronicznym systemem parkingowym. (Więcej o GreenGoo na stronie [www.transporters.pl](http://www.transporters.pl)). (S)



Wacław Troszka

Stacja ładowania „elektryków” mieści się na placu Wolności. To właśnie tam 10 stycznia zaprezentowano też elektryczne samochody BMW i3, które można już wypożyczać

## Pół tysiąca uwag do Zamysłowa

511 uwag do projektu nowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dzielnicy Zamysłów wpłynęło do urzędu miasta.

Zainteresowani, więc nie tylko mieszkańcy tej dzielnicy i Rybnika, mogli je składać do 21 grudnia, a jak informuje magistrat, blisko połowa z nich wpłynęła w ciągu dwóch ostatnich dni. Obecnie złożone uwagi są analizowane i rozpatrywane, ale wszystko wskazuje na to, że po dokonaniu istotnych korekt w projekcie nowego planu zagospodarowania dla Zamysłowa zostanie on raz jeszcze wyłożony do publicznego wglądu, a to z kolei sprawi, że ponownie będzie można składać uwagi do przyjętych w nim rozwiązań. (WaT)

# Podatki 2019

Nastronach 50 i 51 publikujemy informator podatkowy urzędu miasta na 2019 rok. Stawki podatku od nieruchomości i środków transportu uchwaliła jeszcze poprzednia rada miasta 11 października (12 głosów „za” przy 11 „przeciw”). Prezydent miasta zaproponował generalnie, jak tłumaczył w czasie sesji skarbnik miasta Dariusz Skaba, podwyżkę stawek podatkowych o wskaźnik inflacji, czyli o 1,6 proc.

**Budynki mieszkalne** (roczna stawka za 1 m kw.): powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego lub jego części: 0,77 zł (0,75 zł w roku 2018; ministerialna stawka maksymalna: 0,79); pozostałych gruntów przy budynkach mieszkalnych: 0,47 zł (0,46 zł w roku 2018; ministerialna stawka maksymalna: 0,49 zł); budynków pozostałych (garaży): 7,90 zł (7,77 zł w roku 2018; ministerialna stawka maksymalna: 0,79 zł); budynków gospodarczych: 6,07 zł (5,97 w roku 2018; ministerialna stawka maksymalna 7,90 zł).

**Działalność gospodarcza** (roczna stawka za 1 m kw.): powierzchni użytkowej budynku: 23,45 zł (23,08 zł w roku 2018; ministerialna stawka maksymalna: 23,47 zł); powierzchni użytkowej budynku w przypadku udzielania świadczeń zdrowotnych: 4,78 zł (4,70 w roku 2018; maksymalna stawka ministerialna: 4,78 zł); gruntów związanych z działalnością gospodarczą: 0,93 zł (0,91 zł w roku 2018; maksymalna stawka ministerialna 0,93 zł).

Od lat maksymalne stawki podatku od nieruchomości ustala minister finansów w stosownym rozporządzeniu, ale rada miasta może te stawki obniżyć. Jak czytamy w uzasadnieniu uchwały podatkowej rady miasta, ujemne skutki dla budżetu miasta wynikające z nieuchwalenia w kilku pozycjach maksymalnych stawek podatkowych mają wynieść w tym roku 6,9 mln zł, z czego 5,7 mln to efekt nieuchwalenia maksymalnych stawek podatku od budowli służących zbiorowemu odprowadzaniu ścieków. Z kolei na 10,1 mln zł wyliczono skutki zwolnień podatkowych wynikających z jednej strony z ustawy, a z drugiej z uchwały rady miasta. (WaT)

A oto terminy płatności podatków lokalnych w 2019 roku: od nieruchomości i rolnego: 15 marca, 15 maja, 16 września i 15 listopada; od środków transportowych: 15 lutego i 16 września.

## Psychiatrię zamyka trzy oddziały

# Ubywa pieniędzy, brakuje psychiatrów

Z początkiem roku zamknięto tzw. dzienny oddział psychiatryczny funkcjonujący w Państwowym Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych przy ul. Gliwickiej nieprzerwanie od 25 lat. Dyrekcja lecznicy, będącej jednym z prekursorów tej formy leczenia psychiatrycznego w regionie, czeka na ostateczną decyzję Narodowego Funduszu Zdrowia, który pod koniec ubiegłego roku odmówił placówce dalszego finansowania dziennej terapii. To jednak niejedyny oddział, którego działalność zostaje zawieszona.

Oddział dzienny zajmował się diagnostyką, leczeniem i rehabilitacją osób powyżej 18. roku życia, które wymagały fachowej pomocy wykraczającej poza możliwości poradni zdrowia psychicznego, ale nie potrzebowały całodobowej hospitalizacji. Ponad stu chorych rocznie miało tu szansę uporać się z chorobami i zaburzeniami psychicznymi, m.in.: schizofrenią czy depresją. Z pomocy specjalistów korzystali tu zarówno pacjenci po leczeniu szpitalnym, jak i osoby skierowane przez lekarza z przychodni. W dwunastotygodniowych cyklach mogły leczyć się jednocześnie 24 osoby biorące udział w sześciogodzinnej, trwającej od poniedziałku do piątku terapii. – Oddział pełnił istotną rolę w zapewnieniu ciągłości i kompleksowości leczenia. Dzięki fachowej opiece psychiatryczno-psychologicznej i realizowanej tu terapii możliwy był powrót pacjentów do pełni zdrowia psychicznego, aktywności społecznej i zawodowej. W ten sposób można było zapobiec kolejnym hospitalizacjom psychiatrycznym, stygmatyzacji podopiecznych i pomóc osobom, które pozostawały w chorobie osamotnione – mówi Justyna Szreter, rzecznik prasowy rybnickiego psychiatryka.

## Tylko przez całą dobę

Pod koniec ubiegłego roku Narodowy Fundusz Zdrowia zdecydował o zakończeniu finansowania działalności dziennego oddziału. – Śląski NFZ nie wyłonił rybnickiego szpitala w konkursie na świadczenie opieki w zakresie dziennego leczenia psychiatrycznego osób dorosłych. W 2019 roku NFZ nie będzie więc pokrywał kosztów funkcjonowania oddziału, podczas gdy w ubiegłych latach rocznie na ten cel przekazywał średnio ponad 490 tys. zł. Utrata źródła finansowania i trudna sytuacja placówki sprawiły, że nie stać nas na utrzymywa-

nie oddziału z własnych środków – wyjaśnia Justyna Szreter. Dyrekcja szpitala nie składa jednak bronii. Dwukrotnie odwołała się od decyzji śląskiego NFZ, a pracownicy i pacjenci szpitala, także przeciwni zamknięciu oddziału, przesłali do funduszu listy z prośbą o zmianę decyzji. Z kolei prezydent Piotr Kuczera skierował w tej sprawie pisma zarówno do NFZ, jak i do Urzędu Marszałkowskiego. Póki co, fundusz podtrzymuje swoje stanowisko.

## Na szarym końcu Europy

To nie koniec złych informacji płynących z rybnickiego psychiatryka. Od stycznia, z powodu braku lekarzy likwidowane są tu dwa całodobowe oddziały psychiatryczne (VIII i VIIIA). Po ich zamknięciu placówka będzie dysponować 756 miejscami dla pacjentów w oddziałach całodobowych (o 92 mniej) oraz 20 w oddziale dziennym prowadzącym terapię uzależnienia od alkoholu. – Brak psychiatrów to bolączka na skalę ogólnopolską. Lekarze często pracują w godzinach nadliczbowych, a szpitale zmuszane są do ograniczania liczby łóżek, czasowego zawieszenia działalności niektórych oddziałów, a w konsekwencji ich zamykania. Nowych psychiatrów nie przybywa, bo dla młodych lekarzy wybór tej specjalizacji okazuje się mało atrakcyjny – mówi rzecznik szpitala psychiatrycznego Justyna Szreter.

Piotr Gałęcki, konsultant krajowy w dziedzinie psychiatrii, podkreśla, że w Polsce mamy zaledwie 90 psychiatrów na milion mieszkańców, co plasuje nasz kraj na przedostatnim miejscu w Europie. Gorzej jest tylko w Bułgarii (76 psychiatrów na milion mieszkańców), za to w Finlandii, która jest na czele zestawienia, na milion osób przypada aż 236 specjalistów.

Dominika Ingram-Nowaczyk

Wacław Troszka



Już jakiś czas temu, za zgodą wojewódzkiego konserwatora zabytków, do budynku nr 1, w którym funkcjonuje dzienny oddział leczenia alkoholizmu, dobudowano zewnętrzną windę. Kontrast jest duży, bo obok nowoczesnej przeszklonej windy widnieje ściana z wyraźnymi śladami po wojennym jeszcze ostrzale



# Czwarta „Diagnoza” pełna emocji

– Kolejny sezon zaczynamy spektakularnie. Główni bohaterowie staną w obliczu śmiertelnego zagrożenia. W trójkącie głównych bohaterów Anna – Michał – Artman wydarzą się sytuacje, które zaskoczą wszystkich. Miłość, nienawiść, odkupienie win, zemsta – mówi Katarzyna Śliwińska-Kłosowicz, główna scenarzystka „Diagnozy”. Emisję pierwszego odcinka najnowszej serii rybnickiego serialu telewizja TVN zaplanowała na wtorek 19 lutego.

Pierwszy klaps na planie czwartego sezonu cieszącej się dużą popularnością „Diagnozy” padł już 27 listopada ubiegłego roku, a na początku stycznia ruszyły plenerowe zdjęcia w Rybniku. Przez cztery zimowe dni ekipa filmowców kręciła ujęcia do pierwszych siedmiu z trzynastu zaplanowanych na tę serię odcinków. Tradycyjnie zdjęcia realizowane były na terenie Kampusu, ale Maję Ostaszewską, Macieja Zakościelnego, Magdalenę Popławską i Adama Woronowicza można było spotkać również na rybnickich ulicach, m.in. na Rudzkiej i Kościuszki. Do serialu powraca Jan Englert, natomiast po raz pierwszy w Rybniku pojawiła się Agnieszka Warchulska, która wcieliła się w nową postać Aliny Brylskiej. Z kolei do grona lekarzy ze Specjalistycznego Szpitala nr 4 w Rybniku dołączył Maciej Stuhr, grający pediatrę-ekologa Szymona Brocka. Nową serię „Diagnozy” reżyseruje Łukasz Kośmicki, który ma na swym koncie m.in. pracę przy serialach „Rodzinka.pl” i „Przepis na życie” oraz scenariusz do fil-

mu „Dom zły”. – W kolejnych odcinkach niespodziewanie powróci Olivier, postać budząca emocje, grana przez fenomenalnego Jana Englerta. Zobaczymy również Helenę Englert, Weronikę Rosati i utalentowaną młodzież Veronikę Voytsethowską, a także poznamy dalsze losy prokuratora Wileckiego, w którego wcielił się Mateusz Kościukiewicz. Liczę na to, że widzowie polubią też nową postać, którą gra znakomity Maciej Stuhr. To właśnie ci fantastyczni aktorzy są mocną stroną naszej produkcji – mówi Dorota Kośmicka, producentka serialu. Po zimowej przerwie fani „Diagnozy” z niecierpliwością czekają na kolejne perypetie lekarzy ze Specjalistycznego Szpitala nr 4 w Rybniku. Tymczasem w grudniu ubiegłego roku Grupa BST z Katowic przeprowadziła ogólnopolskie badanie opinii Polaków na temat serialu i umiejscowienia jego akcji w naszym mieście. – Badanie dotyczyło m.in.



Choć to już czwarty sezon serialu „Diagnoza”, filmowej ekipie po raz pierwszy przyszło kręcić plenerowe ujęcia w Rybniku w prawdziwie zimowych warunkach

rozpoznawalności i oglądalności „Diagnozy”, identyfikacji miejsca akcji oraz oceny korzyści wizerunkowych dla Rybnika. Zrealizowaliśmy je w formie sondażu telefonicznego na reprezentatywnej próbie tysiąca dorosłych Polaków – wyjaśnia Andrzej Kempa, wiceprezes Grupy BTS. Okazuje się, że 43 proc. mieszkańców naszego kraju słyszało o serialu, a 46 proc. go ogląda. Z kolei 86 proc. widzów uważa, że lokalizacja serialu w Rybniku jest dobrą promocją miasta. Z badań wynika, że najczęściej o tej produkcji słyszano w województwie łódzkim, najwięcej widzów serial ma w kujawsko-pomorskim i opolskim, a najtrafniej miejsce akcji identyfikują mieszkańcy województw dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, śląskiego i podlaskiego.

(D)

...to nie łamaniec językowy, ale termin znany szczególnie lekarzom, i jak się okazuje, niektórym aktorom. – Dotąd nie miałem wiele wspólnego z medycyną, ale chętnie się uczę, gdyż w serialu mam do wygłoszenia mnóstwo kwestii medycznych. Podpytuję więc żonę, która się na tym zna i chętnie wyjaśnia mi, czym na przykład jest salbutamol w nebulizacji. To steryd przyjmowany przez inhalację – wyjaśnia Maciej Stuhr. Popularny i ceniony aktor dołączył do obsady „Diagnozy”.

Jak przyznał, serialu nie ogląda, bo nie ma w domu telewizora, ale dzięki żonie, która w internecie śledzi losy bohaterów, on również wie, co dzieje się w rybnickim szpitalu. Zresztą to właśnie dla niej zagrał w „Diagnozie”. – Rola powstała niejako na zamówienie mojej żony, która studiowała

## Salbutamol w nebulizacji...

dietetykę i od tego czasu ma słabość do lekarzy, więc żeby do mnie miała jeszcze większą słabość, postanowiłem zagrać lekarza. Zadzwoniłem więc do moich przyjaciół z „Diagnozy” i okazało się, że akurat szukają kogoś do roli pediatry. Gram więc trochę zwariowanego pediatrę-ekologa, który po latach wraca do Rybnika i walczy o poprawę środowiska; co zresztą wszystkim nam by się przydało – mówi Maciej Stuhr. W serialu zadebiutował już w ostatnim odcinku poprzedniego, trzeciego sezonu. Teraz przyjechał do Rybnika z ekipą, która od 9 do 12 stycznia kręciła w naszym mieście kolejne odcinki „Diagnozy”. Maciej Stuhr po raz pierwszy odwiedził nasze miasto prawie 20 lat temu, przy okazji Ryjka. Dziś rzadko wraca do kabaretowych występów, choć, jak mówi, doświadczenia te wykorzystuje w pracy konferansjera. 11 stycznia kręcił sceny w rybnickim Kampusie, czyli w serialowym Szpitalu Specjalistycznym nr 4. – W wyniku ska-

– Gram trochę zwariowanego pediatrę-ekologa, który po latach wraca do Rybnika – mówi Maciej Stuhr, który pojawi się w czwartym sezonie „Diagnozy”

żenia środowiska mamy zatrucie całej gromady dzieci i dorosłych, więc mój bohater będzie się mógł wykazać. Jednocześnie ma pewne nierozwiązane konflikty z przyrodnym bratem – doktorem Sadzikim, granym przez Michała Czerneckiego, z którym studiowaliśmy na jednym roku w szkole teatralnej w Krakowie. Tutaj spotykamy się po latach – mówił aktor. Jako pacjent nie miał wielu doświadczeń z pediatrami, bo – jak wspomina – dzieciństwo spędził we względnie zdrowiu. Również jego dzieci, poza paroma przygodami, nie musiały zbyt często korzystać z ich pomocy, jednak aktor wyjątkowo ceni sobie właśnie pracę pediatrów. – Spośród tych wszystkich wspaniałych ludzi, którzy ratują ludzkie życie, szczególnie pediatra nie jest zawodem sensu stricto, ale raczej wielką misją. Jako osoba publiczna wielokrotnie odwiedzałem bardzo trudne oddziały onkologii dziecięcych oraz hospicja dziecięce. To miejsca, w których można nawet stracić wiarę... Kiedy patrzymy na te wszystkie chore dzieci, mam wrażenie, że tak naprawdę niczego nie rozumiemy z otaczającego nas świata – powiedział nam Maciej Stuhr.

(S)



Maciej Stuhr

# Niełatwe początki

10 stycznia na pierwszej w tym roku sesji, a drugiej w nowej kadencji, spotkali się rybniczcy seniorzy. Momentami atmosfera była gorąca – wywodzący się z różnych środowisk senioralnych radni, przynajmniej na razie, nie potrafili mówić jednym głosem.

– Potrzebne jest nowe otwarcie – zauważył wiceprezydent Piotr Masłowski, zwracając radnym uwagę na konieczność przestrzegania statutu Rybnickiej Rady Seniorów, który szczegółowo określa tryb jej pracy, w tym kwestie zwoływania sesji i ustalania jej porządku oraz przegłosowywania pomysłów i przyjmowania uchwał. Tym samym odniósł się do swobodnego dotąd stylu pracy i zarządzania RRS, który, jak mówił, mógł się sprawdzać w poprzedniej, ale już niekoniecznie w tej kadencji.

W trakcie sesji radni mieli ustalić cele działania na 2019 rok, ale nie

mogli w tej sprawie dojść do porozumienia. Ostatecznie ustalono, że na podstawie pisemnych propozycji, ale też zgłoszonych w trakcie sesji przez niektórych radnych sugestii, opracowany zostanie program działania Rybnickiej Rady Seniorów na ten rok. Radni będą o nim dyskutować również w trakcie nowych, cyklicznych spotkań, które odbywać się będą po zakończeniu cotygodniowych wtorkowych dyżurów dla mieszkańców. Seniorzy będą też pracować w kilkusobowych grupach, dotyczących m.in. kultury czy zdrowia, wzorowanych na branżowych komisjach działających w rybnickiej radzie miasta. Radni zdecydowali też o poparciu pomysłu powstania Europejskiej Karty Seniora (jej szczegóły nie są jeszcze znane) oraz inicjatywy 230 rybniczian, którzy podpisali się pod pismem do prezydenta miasta o udostępnienie lokalu na miejsce senioralnych potańcówek, organizowanych dotąd w Starej Gazowni. Kolejną sesję zaplanowano na 7 marca.

(S)

## Plusy klubu z plusem

Aktywne poniedziałki, rozwojowe wtorki, twórcze środy, kulturalne czwartki i piątki z inicjatywą – to tygodniowy program Klubu Senior+ Północ, który oferuje bezpłatne zajęcia dla rybniczian w wieku 60 plus. Oficjalnie otwarto go 16 stycznia w budynku przy ul. Orzeszkowej 17.

– Zainteresowanie przerosło nasze oczekiwania. Codziennie przychodzi tutaj średnio 18 osób, a w sumie zapisało się już 96 klubowiczów – mówi Kamil Jakubiak o klubie, który formalnie działa od połowy grudnia. – Mieszkam w pobliżu, przyszedłem z ciekawości i nie żałuję – jest tutaj bardzo rodzinie. Szczególnie interesują mnie zajęcia rękodzielnicze, bo mam do tego smykałkę. Świeczniki, które tu stoją, zrobiłam sama. Mam też pomysły na zajęcia decoupage'u i wielkanocne kraszanek – mówi pani Helena, stała bywalczyni klubu przy ul. Orzeszkowej (między ulicami Piasta i Wyzwolenia). Mieści się on w budynku należącym do Związku Nauczycielstwa Polskiego, który zaadaptowano do nowej roli dzięki projektowi napisanemu przez Barbarę Kazanę z Ośrodka Pomocy Społecznej. Klub powstał w ramach Wieloletniego Programu „Senior+”, a jego działalność współfinansowana jest ze środków Minister-

stwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz miasta. – Najwięcej seniorów mieszka w Śródmieściu i w dzielnicy Północ, a ten klub mieści się na granicy właśnie tych dwóch dzielnic, więc jego lokalizacja jest trafiona. Dzięki współpracy z ZNP, który jest właścicielem budynku, miasto ma ofertę dla seniorów, a związek – zagospodarowane pomieszczenia. Jest jeszcze „Superfundacja”, bez zaangażowania której to przedsięwzięcie by się nie udało – mówi wiceprezydent Piotr Masłowski o działającej od pię-



Seniorzy mają do dyspozycji salkę zajęciową, w której w poniedziałki odbywają się bezpłatne zajęcia ruchowe z fizjoterapeutą. – I to właśnie one cieszą się największym zainteresowaniem – mówi Kamil Jakubiak z „Superfundacji” (z prawej)

ć takie miejsce społecznej aktywności tutaj powstało i udało się – mówi Kamil Jakubiak. Seniorzy mają do dyspozycji niewielką kuchnię, łazienkę przystosowaną do potrzeb niepełnosprawnych i dwie sale, w tym salkę zajęciową, na której w poniedziałki odbywają się bezpłatne 40-minutowe zajęcia ruchowe z fizjoterapeutą. I to właśnie one cieszą się największym zainteresowaniem seniorów. – Na te zajęcia obowiązują zapisy; mamy już cztery ośmioosobowe grupy. We wtorki odbywają się u nas warsz-

taty rozwojowe „Pogaduchy przy kawie” oraz zajęcia międzypokoleniowe „Przygoda z wnukiem”. Pomysł był taki, by babcie i dziadkowie, którzy opiekują się wnukami do lat trzech, mogli z nimi tutaj przyjść i wziąć udział w zajęciach muzycznych. Będziemy też organizować spotkania dla miłośników gier – mówi Kamil Jakubiak z „Superfundacji”. Środy przeznaczone na zajęcia rękodzieła i spotkania grupy malarsko-plastycznej Marii Budny-Malczewskiej, czwartki na spotkania z kulturą i robótki ręczne, a piątki zarezerwowano dla pasjonatów podróży i prelekcje na temat wyjazdów, zabytków i miejsc wartych zobaczenia. – Gdybyśmy mieli wdrożyć wszystkie pomysły, brakłoby nam doby, ale wsłuchujemy się też w propozycje samych seniorów, bo chcemy, by było to miejsce prowadzone przez nich dla nich. To właśnie sami seniorzy są też zainteresowani rozmówkami w różnych językach – mówi Jakubiak. W zależności od dnia zajęcia odbywają się przed lub po południami, ale

pracownicy już zastanawiają się nad wydłużeniem czasu pracy (program Klubu Senior+ Północ na facebookowej stronie „Superfundacji” i pod numerem telefonu 666 643 601). – To miejsce ma wiele zalet, a jedną z nich jest też ogródek otaczający budynek – mówił dyrektor OPS-u Jerzy Kajzerek, który był jednym z gości uczestniczących w uroczystym otwarciu placówki. Kolejny taki klub ma powstać przy ul. Floriańskiej na Nowinach.

(S)





Wacław Troszka

**YNTKA JAK NOWA.** Po termomodernizacji budynku oraz remoncie i odnowieniu niecki basenowej, wyłożonej nową folią, na początku stycznia została ponownie otwarta pływalnia Yntka przy ul. Powstańców Śl. w sąsiedztwie bazyliki św. Antoniego. Przy okazji odnowiono też efektowne sgraffito z epoki socrealizmu przedstawiające morskie stworzenia, zmieniając jego tonację kolorystyczną z brązów na miłe dla oka morskie odcienie. Informacje o godzinach otwarcia pływalni oraz cennik można znaleźć na stronie internetowej MOSiR-u.



Wacław Troszka

**PARKING W LUTYM.** Kierowcy, ale i władze miasta czekają na otwarcie gotowego już właściwie piętrowego parkingu między ulicami Hallera i Raciborską. Niestety, w jednej z dwóch zamontowanych tam wind zepsuła się sterująca nią elektronika i wszyscy czekają na przyjazd serwisantów ze specjalistycznej austriackiej firmy. Służby mundurowe i inspekcje zakończyły już odbiory, ale by nadzór budowlany obiekt dopuścił do użytkowania, wszystko musi działać jak należy. A zatem wielkie otwarcie parkingu w lutym.



Wacław Troszka

**STUDIŃÓWKA PIERWSZA I OSTATNIA.** Za nami szczyt sezonu studniówkowego. Większość studniówek odbywa się oczywiście w profesjonalnych domach przyjęć. Ostatnią w Rybniku szkołą wierną tradycji szkolnych bali studniówkowych jest liceum w Zespole Szkół Urszulańskich. Co roku tutejsi maturzyści sami zmieniają szkolną salę gimnastyczną w salę balową z tematycznym wystrojem. Tym razem była to sala wspomnień ze zdjęciami z trzech ostatnich lat nauki tegorocznych trzecioklasistów, czyli maturzystów.



Wacław Troszka

**TUNEL NA PÓŁMETKU.** Skomplikowana czasochłonna budowa niewielkiego tunelu w nasypie kolejowym tuż obok stacji Paruszowiec jest już na półmetku. Przy użyciu systemu siłowników w nasyp wciśnięto pierwszy z dwóch betonowych segmentów, które będą stanowić wygodny skrót dla pieszych i rowerzystów. Drugi segment zostanie wybetonowany na miejscu, zespolony z pierwszym i również wciśnięty w nasyp. Budowa samego tunelu to tylko część inwestycji; teren wokół przejścia zostanie odpowiednio zagospodarowany.



Archiwum DAR

**MŁODZI W PANAMIE.** 70-osobowa grupa młodych pielgrzymów z Rybnika i okolic bierze udział w 34. Światowych Dniach Młodzieży w Panamie. Z zamieszczanych na Facebooku relacji wiemy, że odwiedził już m.in. narodowe sanktuarium Chrystusa Ukrzyżowanego w Antón i kapali się w oceanie. W Panamie właśnie trwa lato. Młodzieży towarzyszą księża: duszpasterz akademicki Krzysztof Nowrot, proboszcz bazyliki Marek Bernacki i były wikary z Antoniczka, najczęściej uśmiechający się duchowny diecezji katowickiej – Andrzej Króliczek. Główne uroczystości ŚDM z udziałem papieża Franciszka odbywają się od 22 do 27 stycznia.



Wacław Troszka

**MOŁO ZIMOWĄ PORĄ.** Mimo typowo zimowej aury trwa remont mola na stawie na Paruszowcu. Kiedyś sąsiadowało ono z zakładowym kąpieliskiem Huty Silesia, a dziś z uruchomioną na początku roku tężnią. Wymienione zostaną wszystkie deski podestów i odnowione gruntownie balustrady. Romantyczne molo będzie jedną z atrakcji powstającego tutaj parku Silesia. Już wcześniej wytyczono tu nowe ścieżki i posadzono drzewa.



## Rybniczanie 2018

W minionym roku liczba stałych mieszkańców Rybnika spadła poniżej 130 tys. W ostatnim dniu 2018 roku było nas 129.826, o 1.313 mniej niż rok wcześniej. Tylko w siedmiu dzielnicach odnotowano wzrost liczby stałych mieszkańców, to: Kłokocin (+12), Ligota-Ligocka Kuźnia (+58), Ochojec (+2), Orzepowice (+81), Wielopole (+12), Zamysłów (+84) i Zebrzydowice (+13). W ciągu minionego roku nie zmieniła się liczba mieszkańców małej Grabowni (778 osób). W pozostałych 19 dzielnicach mieszkańców ubyło; najwięcej – 260 (1,4 proc.) w największej z rybnickich dzielnic Maroku-Nowinach, ale w ujęciu procentowym największy spadek liczby mieszkańców odnotowano w Śródmieściu; liczba stałych mieszkańców zmniejszyła się tu o 209 osób, czyli spadła o 2,9 proc.

Oto liczba mieszkańców wszystkich rybnickich dzielnic od największej do najmniejszej: Maroko-Nowiny – 17.905 (-260); Niedobczyce – 12.087 (-81); Boguszowice Osiedle – 10.269 (-215); Boguszowice Stare – 7.528 (-58); Chwałowice – 7.155 (-142); Rybnik – Północ – 7.148 (-147); Śródmieście – 7.053 (-209); Smolna – 6.508 (-125); Niewiadom – 4.500 (-61); Paruszwowice – Piasiki – 4.339 (-47); Kamień – 4.352 (-24); Ligota-Ligocka Kuźnia – 3.996 (+58); Gotartowice – 3.563 (-36); Orzepowice – 3.582 (+81); Rybnicka Kuźnia – 3.416 (-72); Zamysłów – 3.375 (+84); Popielów – 3.256 (-29); Zebrzydowice – 3.251 (+13); Kłokocin – 2.598 (+12); Meksyk – 2.587 (-12); Golejów – 2.297 (-9); Ochojec – 2.093 (+2); Wielopole – 1.945 (+12); Chwałęcice – 1.835 (-7); Radziejów – 1.823 (-36); Grabownia – 778 (0); Stodoły – 587 (-5).

W 2018 roku wiek pełnoletni osiągnęło 1.163 młodych rybniczanie, którzy tym samym nabyli czynne prawo wyborcze i w 2019 roku, jeśli oczywiście zechcą, będą mogli pierwszy raz w życiu głosować w wyborach do parlamentu europejskiego (maj) oraz w wyborach do sejmiku i senatu (październik lub listopad). W ostatnim dniu minionego roku mieliśmy w mieście 105.851 wyborców. A tak wyglądała struktura wiekowa mieszkańców Rybnika 31 grudnia 2018 roku: do 17. roku życia – 23.845 osób; od 18. do 65. roku życia – 84.924 osoby; po 65. roku życia: 21.057.

O 31 osób spadła liczba mieszkańców zameldowanych w Rybniku na pobyt czasowy. W ostatnim dniu minionego roku było ich 2.776; najwięcej – 411 w dzielnicy Paruszwowice-Piasiki (w 2017 – 376), a dalej w Niedobczycach – 346 (337) i w dzielnicy Maroko – Nowiny – 307 (322), a najmniej – 11 w Grabowni i Stodolach.

## Drogówka

Policjanci z drogówki odnotowali w 2018 roku na rybnickich drogach: 54 wypadki, w których zginęła jedna osoba, a 59 zostało rannych. Zdarzyło się też 1410 kolizji, w których nikt nie ucierpiał. Na całym podległym rybnickiej komendzie terenie (Rybnik i gminy powiatu rybnickiego: Czerwionka-Leszczyń, Świerklany, Gąsowice, Jejkowice) 505 kierowców przystąpiło na prowadzeniu samochodu pod wpływem alkoholu. Ponad połowa z nich (265) dopuściło się przestępstwa, mając we krwi 0,5 i więcej promila alkoholu.

## Wakacyjna Ruda

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji podsumował zakończony w połowie września sezon na kąpielisku Ruda. Było czynne od 26 maja do 16 września, czyli przez 114 dni, co daje Rudzie

Rok 2018  
w liczbach

**Za nami rok 2018. Kolejny, w którym w Rybniku zmalała liczba stałych mieszkańców, a wzrosła liczba zarejestrowanych w mieście samochodów. Tymczasem wyżu demograficznego nie widać. Na szczęście kłopotliwego dla miasta wysokiego poziomu bezrobocia również.**

palmę pierwszeństwa jeśli chodzi o najdłuższe otwarte kąpielisko w regionie. Nie licząc dzieci do lat czterech, które na kąpielisko wchodzi za darmo, minionego lata Rudę odwiedziło 120.149 osób (tyle sprzedano biletów). W roku 2017 miejskie kąpielisko było czynne od 26 maja do 17 września i sprzedano 114.336 biletów.

Rekord frekwencji padł w niedzielę 4 sierpnia, gdy sprzedano 5.411 biletów (rekord 2017: 1 sierpnia – 5.930 sprzedanych biletów). Nieco mniej miłośników kąpieli – 5.367 wybrało się na Rudę 29 lipca. We wrześniu mimo bardzo dobrej pogody frekwencja była już kiepska, co potwierdza opinię, że gdy zaczyna się wrzesień i rok szkolny, większość Polaków przestaje myśleć o kąpieliskach. Od 1 do 16 września Rudę odwiedziło łącznie już tylko 780 osób, a wrześniowy rekord padł pierwszego dnia miesiąca (sobota) – 324 osoby. W niedzielę 9 września mimo pięknej pogody na miejskie kąpielisko wybrało się tylko 47 osób.

## Samochody

W ostatnim dniu 2018 roku w Rybniku zarejestrowanych było 68.935 samochodów osobowych, co znaczy, że w ciągu minionego roku ich liczba wzrosła o 2.479 aut. W roku 2017 przybyło ich 3.124, a w 2016 – 2.740. Statystycznie na koniec minionego roku na jedną zarejestrowaną osobówkę przypadało niespełna dwóch mieszkańców (dokładnie 1,88; w roku 2017 – 1,97).

Na koniec 2018 r. w naszym mieście było łącznie zarejestrowanych 109.478 pojazdów (o 3.888 więcej niż na koniec 2017 r.), w tym 7.282 ciężarówki (+170); 1.121 autobusów (-4); 14.602 motocykle (-27); 5.439 (-115) motorowerów i skuterów; 144 (+14) samochody zabytkowe (mające więcej niż 25 lat) z żółtymi rejestracjami oraz 21 samochodów elektrycznych (jedynie źródło zasilania).

W minionym roku w wydziale komunikacji rybnickiego magistratu zarejestrowano łącznie 14.208 pojazdów, a konkretnie: 2.533 fabrycznie nowe samochody osobowe; 4.472 używane samochody osobowe zakupione w kraju; 2.973 używane osobówki sprowadzone zza granicy; 243 fabrycznie nowe samochody ciężarowe; 410 używanych ciężarówek kupionych w kraju i 196 sprowadzonych z zagranicy.

Oto najpopularniejsze marki, jeśli chodzi o samochody osobowe zarejestrowane w Rybniku w 2018 roku: volkswagen – 1.151; opel – 981; ford – 811; skoda – 700; renault – 697; audi – 602; fiat – 591; peugeot – 540; toyota – 455; BMW – 430; hyundai – 325; citroen – 295; mercedes – 286; nissan – 249; seat – 246; kia – 226; mazda – 219; suzuki – 210; honda – 204; dacia – 131; volvo – 104; mitsubishi – 96; chevrolet – 87; daewoo – 74; alfa romeo – 72; subaru – 27; chrysler – 26; jeep – 23; ssangyong – 19; lancia – 18; saab – 17; rover – 15; daihatsu – 12; dodge – 11; jaguar – 10; porsche – 9; lexus – 8.



W 2018 roku z rejestrów urzędu miasta wyrejestrowano 2.719 pojazdów.

A tak wygląda zestawienie 20 najpopularniejszych marek osobowych jeśli chodzi o wszystkie samochody, które były zarejestrowane w Rybniku w ostatnim dniu 2018 roku: 1. volkswagen – 8.423; 2. opel – 7.087; 3. ford – 6.249; 4. fiat – 5.605; 5. renault – 4.276; 6. skoda – 3.699; 7. audi – 3.502; 8. peugeot – 3.101; 9. toyota – 2.790; 10. BMW – 2.133; 11. mercedes – 2.010; 12. citroen – 1.842; 13. seat – 1.712; 14. Hyundai – 1.752; 15. honda – 1.564; 16. nissan – 1.397; 17. mazda – 1.260; 18. kia – 1.214; 19. suzuki 1.038; 20. Daewoo – 974.

## Mało nas...

– W ubiegłym roku urodziło się w Rybniku mniej dzieci niż w 2017 – mówi Angelika Naczyńska-Lyp, kierownik rybnickiego Urzędu Stanu Cywilnego. W 2018 sporządzono tam łącznie 1451 aktów urodzenia (w 2017 było ich 1559), z czego 1242 dotyczyło urodzeń w samym Rybniku, a 209 – wpisanie do polskich ksiąg stanu cywilnego zagranicznych aktów urodzeń. Dotyczy to dzieci, które urodziły się za granicą, niekoniecznie jednak w roku ubiegłym, ale właśnie w 2018 roku ich rodzice zarejestrowali je w naszym urzędzie. Porównując liczbę niemowlaków, które przyszły na świat w 2018 w samym Rybniku – a jest ich przypominamy 1242 – z danymi z roku 2017, zauważamy, że urodziło się u nas 120 dzieci mniej. Co więcej, kiedy zestawimy te dane z liczbą zgonów w naszym mieście, okaże się, że w Rybniku wciąż niestety znacznie więcej osób umiera, niż się rodzi. I to kolejny taki rok z rzędu, z tym że w minionym liczba zgonów przekroczyła liczbę narodzin aż o 366 (poprzednio – 162). W 2018 roku w USC sporządzono łącznie 1643 akty zgonu (w 2017 – 1558). W samym Rybniku zmarło 1608 osób, a więc więcej niż w 2017 roku (1524 osoby). 35 przypadków dotyczyło wpisania zagranicznego aktu zgonu do krajowych ksiąg stanu cywilnego (w 2017 – 34).

W 2018 roku rybniczanie, którzy zarejestrowali swoje dzieci w tutejszym USC i zameldowali w Rybniku, otrzymali list gratulacyjny od prezydenta miasta, a dla swoich pociech – body i śliniaczek z napisem Dziółszka lub Syneczek z Rybnika.

## Jak dziółszka, to Zuzia, jak syneczek – Filip

W ubiegłym roku Zuzanna była najchętniej wybieranym (38 razy) imieniem dla nowo narodzonych dziewczynek w Rybniku. Mniej popularne były Hanny i Leny (29 razy), a boom na Emilię, która jeszcze dwa lata temu dominowała w rybnickich statystykach Urzędu Stanu Cywilnego (imię nadane w 2016 roku 33 razy), niespodziewanie się skończył; w 2018 roku Emilek



było już tylko 18. Do łask wrócił za to zwycięzca rybnickiego rankingu z 2016 roku, czyli Filip, który w 2018 roku okazał się najpopularniejszym męskim imieniem, nadanym 31 razy. Powrót zanotował też Kacper (wybrany 27 razy), a w czołówce znaleźli się jeszcze Franciszek (25), Antoni (23) oraz nieśmiertelny wciąż Jakub (26), a gdyby komuś nadal było mało – w urzędowych statystykach pojawił też Kuba i do tego aż sześciokrotnie. Popularnością wśród rodziców dziewczynek nadal cieszy się modna od lat Julia (25) oraz Maja (26), ale w ubiegłorocznych rejestrach rybnickiego Urzędu Stanu Cywilnego pojawiły się też 22 Amelie, tyle samo Szymonów i Wojciechów, 18 Zofii i Bartoszków, 15 Igorów oraz 14 Lilian. Rodzice sięgali też po tradycyjne imiona jak Maria i Piotr (po 14), ale też po niecodzienne, jak Amina, Leo, Igo oraz Flora. – Po zmianie przepisów prawnych, w doborze imion panuje dość duża swoboda, więc staram się nie stawiać na przeszkodzie rodzicom wybierającym imię dla swojej pociechy, chyba że byłoby ono wyraźnie obraźliwe dla dziecka. Oczywiście zachęcam rodziców do przemyślenia swojej decyzji, bo takie imię może kiedyś zwyczajnie wyjść z mody, nie spodobać się ich dziecku, a zdrobniały Krzys zamiast Krzysztofa, będzie przecież kiedyś dorosłym mężczyzną. Jednak decyzja w przeważającej mierze należy do rodziców – opowiada Angelika Naczyńska-Lyp. Kierownik USC podaje też ubiegłoroczny przykład z warszawskiego USC, który po długiej batalii nadał jednak chłopcu jako drugie imię Yoda, bohatera kultowych „Gwiezdnych wojen”. Na szczęście rybnicki rodzice byli mniej ekstrawagancy w swoich wyborach, choć pojedyncze pary decydowały się na dość rzadkie imiona Lara, Lea czy Gaja. Był też jeden Włodzimierz i August oraz Marlena, Danuta czy Natasza. W 2018 roku na świat przyszli też Aron, Brunon i Kaspian oraz Celina, Adela i Edyta.

## I że Cię nie opuszczę...

W ubiegłym roku w Urzędzie Stanu Cywilnego w Rybniku odnotowano 292 rozwody, czyli mniej niż w 2017 roku, gdy było ich 309. – Tyle orzeczeń o rozwodzie przesłał nam sąd i zostały one wpisane do aktów małżeństwa, nie musi to jednak oznaczać, że są to wszystkie rozwody, które zapadły przed rokiem. Mogły się bowiem toczyć sprawy rozwodowe, a nawet zapasć kolejne wyroki, których jednak sąd jeszcze do nas nie przysłał – wyjaśnia Angelika Naczyńska-Lyp, kierownik rybnickiego USC. W 2018 roku do utworzonych w Rybniku aktów małżeństw wpisano tylko 5 separacji. W 2017 było ich 19, w 2016 – 18.

## Mendelssohn już bez szampana

W 2018 roku w rybnickim Urzędzie Stanu Cywilnego sporządzono łącznie 796 aktów małżeństwa, czyli więcej niż



W czasie Dni Rybnika, jednego ze ślubów udzielił prezydent Piotr Kuczera

w 2017, gdy zarejestrowano ich 780. Wzrosła też liczba zawieranych ślubów cywilnych z 308 do 336, spadła natomiast liczba ślubów konkordatowych – z 402 do 383. O siedem (do 77) zwiększyła się liczba ślubów zawartych za granicą i w 2018 roku wpisanych do polskich rejestrów.

W roku ubiegłym sala ślubów w rybnickim ratuszu zyskała nowy wystrój – zmieniono firanki i kwiatowe dekoracje, wcześniej krzesła odnowił rybnicki ZGM, a przylegającą do niej niewielką salkę bankietową zmieniono na garderobę. – Aby nie łamać zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości, musieliśmy zrezygnować z tradycyjnej lampki szampana. Dlatego też salkę bankietową przeznaczaliśmy na garderobę, która sprawdza się nie tylko w okresie jesienno-zimowym. Para może tam również poprawić wygląd oraz wziąć głęboki oddech przed tą ważną, ale też pełną emocji uroczystością – mówi Angelika Naczyńska-Lyp, kierownik USC w Rybniku. W ubiegłym roku nową drogę życia w rybnickim ratuszu rozpoczęli również obywatele innych krajów: Anglii, Węgier, Belgii, Chile, Turcji, Armenii, Rosji, Ukrainy, Włoch, Hiszpanii, Niemiec i Słowacji. W tym gronie dominowali panowie, a w sumie w roku 2018 międzynarodowych ślubów zawarto w rybnickim USC 14 (jeden więcej niż w 2017 roku). Tradycyjnie już w minionym roku jednego ze ślubów w czasie Dni Rybnika udzielił prezydent miasta Piotr Kuczera, a 15 ślubów cywilnych odbyło się poza rybnickim USC (w 2017 – 12). Tylko jeden z nich podyktowany był złym stanem zdrowia jednego z narzeczonych, pozostałe 14 – wyborem samych nowożeńców, którzy wspólną drogę życia chcieli rozpocząć w plenerze. Najwięcej takich uroczystości, której ustawowy koszt wynosi tysiąc złotych, odbyło się przy restauracji Korona w Ochojcu, ale narzeczeni wybierali też Europę w Orzepowicach i Iwonę w Radziejowie. Śluby pod chmurką w 2018 roku najczęściej odbywały się w sierpniu i wrześniu.

## Medale dla małżonków

W 2018 roku przyznawane przez prezydenta RP pamiątkowe medale „Za długoletnie pożycie małżeńskie” otrzymało 80 par świętujących jubileusz 50-lecia ślubu, czyli popularne Złote Gody. Wręczono je w czasie siedmiu uroczystości zorganizowanych przez rybnicki USC w siedzibie Ogniska Pracy Pozaszkolnej Zespołu „Przygoda”. Mogłoby być ich więcej, ale od jakiegoś czasu medale docierają do rybnickiego USC rzadziej niż kiedyś. – Jak się okazuje, Rybnik nie jest osobnoim przypadkiem, bo mamy też sygnały z innych gmin, również zaniepokojonych całą sytuacją. Nie wiemy, czym spowodowane są te opóźnienia. Rybnicki rekordziści czekali na swój medal prawie rok – mówi kierownik USC. Angelika Naczyńska-Lyp przypomina też o urzędowej procedurze przyznawania medali, która leży w gestii wojewody, a nie gminy. Jednak aby ją usprawnić, wnioski od par, które chcą takie medale otrzymać, przyjmowane są w USC w Rybniku, a następnie przekazywane do Ślaskiego Urzędu Wojewódzkiego. Ten wysłał je do kancelarii prezydenta RP. Wniosek muszą złożyć i podpisać oboje małżonkowie z 50-letnim stażem, USC zrobić tego za nich nie może. Muszą też odnieść się do przepisów regulujących ochronę danych osobowych, czyli RODO. Warto dodać, że rybnicki USC pamięta o kolejnym, tym razem szmaragdowym jubileuszu małżonków i z okazji 55. rocznicy ślubu wysłał im życzenia i upominki. Najczęściej są to albumy o mieście.

## Bezrobotnych mniej, Ukraińców więcej

Na koniec 2018 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rybniku zarejestrowanych było 2947 osób, w tym 1936 mieszkańców Rybnika (1330 kobiet, 606 mężczyzn) i 1011 – powiatu rybnickiego (636 kobiet). To mniej niż przed rokiem, bo na koniec 2017 roku w rejestrach PUP widniało 3648 osób, w tym 2418 z samego Rybnika. Spadła też stopa bezrobocia w mieście – z 4,4 proc w listopadzie 2017 do 3,5 proc. w listopadzie 2018 roku (w powiecie – z 6,9 proc. do 5,4 proc.). Coraz częściej za to pracodawcy z Rybnika i powiatu szukają pracowników wśród cudzoziemców. W ubiegłym roku w PUP zarejestrowano aż 3636 oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcom (w 2017 – 1923). Składają je pracodawcy, którzy chcą zatrudnić m.in. obywateli Białorusi, Gruzji, Rosji czy Ukrainy i to właśnie Ukraińców dotyczy najwięcej, bo aż 3521 oświadczeń złożonych w ubiegłym roku w rybnickim PUP (w 2017 – 1866). Wzrosła też liczba zatrudnianych u nas legalnie Białorusinów – z 9 do 43 oraz Mołdawian – z 2 do 38.

Z kwoty ponad 11 mln zł przeznaczonej na aktywizację zawodową bezrobotnych, wsparcie w minionym roku otrzymało 1251 osób. Ponownie najbardziej popularne były staże (479 osób), ale też prace interwencyjne (139). Mniej bezrobotnych – 161 osób – skorzystało z dotacji na założenie własnej firmy. Rybnicki pośrednik dofinansował również wyposażenie 49 nowych stanowisk pracy. W 2018 roku na zgłoszonych przez pracodawców aż 10.260 wolnych miejsc pracy (w 2017 – 8760), w PUP wydano 7784 skierowań. Pośrednik zorganizował też 83 giełdy pracy (o 14 więcej), które odwiedziło 931 uczestników, ale też 3 jarmarki ofert pracy, w tym 2 objazdowe w ościennych gminach oraz targi pracy dla bezrobotnych i dla osób z niepełnosprawnościami. Z różnych form doradztwa skorzystało więcej osób niż dwa lata temu – 3355 osób (najwięcej – 1436 – z informacji zawodowych). Aż 666 osób przeszkolono w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego, który wspiera kształcenie ustawiczne pracodawców i ich pracowników. W minionym roku rybnicki PUP wydał też więcej, bo 104 Karty Młodego Przedsiębiorcy, a do tego programu ulg przystąpiło już 80 firm. Urząd realizował też 4 projekty współfinansowane ze środków UE i współorganizował m.in. III Rybnickie Dni Pracodawców, 10. Rybnickie Dni Karier, ogólnopolską konferencję szkoleniową o poradnictwie zawodowym XXI wieku oraz spotkanie dla młodzieży na temat holenderskiego i niemieckiego rynku pracy.

## Po raz pierwszy w sieci

Rok 2018 był pierwszym pełnym rokiem, w którym funkcjonowała tzw. sieć szpitali skupiająca placówki medyczne otrzymujące ryczałtowe finansowanie z Narodowego Funduszu Zdrowia. Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 3 w Orzepowicach został do sieci włączony, co zapewniło lecznicy roczny kontrakt z NFZ-em, jednak jego kwota ustalona na poziomie umowy z 2015 roku (z niewielkim nadładkiem) i wynosząca ponad 156 milionów złotych (łącznie ze środkami na podwyżki plac lekarzy, pielęgniarek i ratowników medycznych) nie zagwarantowała bezproblemowego funkcjonowania szpitala. W 2018 roku w WSS nr 3 funkcjonowało 21 oddziałów i 5 pododdziałów, na które przyjęto 69.258 pacjentów (ponad 2,8 tysiąca więcej niż w 2017 roku). Tradycyjnie najwięcej, bo 40.709 osób trafiło na SOR, czyli szpitalny oddział

ratunkowy, popularny ostry dyżur, 5.835 pacjentów przyjęła onkologia, 4.538 dwa oddziały chorób wewnętrznych, 3.309 oddział położniczo-ginekologiczny, 3.043 chirurgia ogólna i naczyniowa, a 2.053 okulistyka. Najmniej przyjęć odnotowano w zakładzie opiekuńczo-leczniczym (34) oraz na nefrologii (158 osób). Z kolei o 131 mniej niż w 2017 roku w szpitalu urodziło się dzieci. Z 1.170 ubiegłorocznych noworodków 604 to chłopcy, a 566 to dziewczynki. Zmarło 960 pacjentów (o 19 więcej niż w 2017 roku). Za kwotę ponad 4,3 mln zł zmodernizowano, rozbudowano i zaopatrzone w nowy sprzęt medyczny (m.in. tomograf komputerowy) szpitalny oddział ratunkowy. Wyremontowano też oddziały chirurgii i otolaryngologii dziecięcej; kontynuowany był też projekt modernizacji źródeł ciepła i energii, a kilka szpitalnych oddziałów wyposażono w niezbędny sprzęt i aparaturę medyczną, m.in.: aparaty USG, laser urologiczny, systemy rehabilitacji kardiologicznej i nadzoru położniczego oraz aparat do chirurgicznego oczyszczania ran, który jest wykorzystywany w trakcie leczenia najmłodszych pacjentów.

## Niebieskie autobusy

W minionym roku 106 miejskich autobusów należących do pięciu przewoźników, obsługujących 41 linii i 3 linie nocne, przejechało łącznie ponad 5.177.000 km, a pasażerowie miejskich autobusów zarejestrowali ponad 7 mln przejazdów. Większość taboru, tj. 62 autobusy, spełniają wysoce ekologiczne normy EURO5 i EURO6.

Od czerwca we wszystkich autobusach można zapłacić za przejazd kartą płatniczą i to „zblizeniowo” (obok stanowiska kierowcy), opłacając w ten sposób jednorazowy przejazd. W 2018 roku w ten sposób podróży kupili prawie 13 tys. „biletów”. Również w czerwcu z obsługi linii wycofano autobusy starszej generacji z tzw. wysokim wejściem. Obecnie wszystkie autobusy mają minimum dwoje drzwi bez stopni wejściowych.

## Wodociągi

Rybnickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji dostarczyło w ubiegłym roku swoim odbiorcom w Rybniku 5.508.891 m sześć. wody, to jest o blisko 190 tys. m sześć. więcej niż w roku 2017. Z kolei do sieci kanalizacyjnej trafiły 4.777.343 m sześć. ścieków; w tym przypadku wzrost wyniósł 61.715 kubików.

W ubiegłym roku popularne Wodociągi przeprowadziły też kolejne inwestycje: wybudowały, zmodernizowały i wyremontowały łącznie 28,1 km sieci wodociągowej z przyłączami i 1 km kanalizacji sanitarnej. Co ważne, PWiK udało się jeszcze bardziej uszczelnić swoje sieci wodociągowe, dzięki czemu straty wody w 2018 r. wyniosły tylko 3,70 proc. (straty w 2017 – 3,88 proc.).

## Odpady

W minionym roku z terenu Rybnika wywieziono w sumie blisko 35 tys. ton niesegregowanych odpadów zmieszanych, tj. o 1,5 tys. ton mniej niż w 2017 roku. Mniej było również wywożonych dwa razy w roku odpadów wielkogabarytowych – 3.149 ton. Nieco więcej wywieziono za to odpadów zielonych – ponad 6,6 tys. ton (o 700 kg więcej niż przed rokiem) i odebrano zużytych opon – 7,46 tony (6,2 tony w 2017 r.). Zapasu starych opon rybniczanie pozbili się prawdopo-



dobnie w roku 2016; wtedy odebrano ich 19,6 tony. Z posesji i osiedli zebrano też łącznie 7.390 ton odpadów segregowanych, czyli zbieranych przez mieszkańców osobno opakowań z papieru i tektury oraz makulatury, opakowań z tworzyw sztucznych oraz szkła. Odebrano też blisko 6.450 ton popiołu, który z terenu całego miasta jest odbierany (raz w miesiącu) od listopada 2018 roku.

## Pozwolenia na budowę

Prezydent Rybnika wydał w 2018 r. 220 pozwoleń na budowę dotyczących w sumie 263 budynków jednorodzinnych oraz 13 pozwoleń na zbudowanie w sumie 26 budynków wielorodzinnych, w których ma być łącznie 218 mieszkań. Ponadto w magistracie wydano pozwolenia na budowę m.in.: 7 budynków biurowych, 10 budynków handlowo-usługowych i 10 przemysłowo-magazynowych, a także na 168 inwestycji sieciowych (m.in. energetyczne, wodociągowe, kanalizacyjne, gazowe).

W urzędzie zatwierdzono m.in.: projekt budowy parkingu wielopoziomowego przy ul. Hallera oraz projekty budynków wielorodzinnych, które mają powstać przy ul. Sosnowej w dzielnicy Paruszowiec-Piaski (3 budynki – 72 mieszkania) i na osiedlu Różnym w Gotartowicach (3 budynki – 28 mieszkań).

Wzorem lat ubiegłych w minionym roku magistracki wydział architektury wspólnie z Miejską Pracownią Urbanistyczną współpracował z Wydziałem Architektury Politechniki Śląskiej. Studenci studiów I stopnia (6. semestr) oraz II stopnia (2. semestr) w ramach zajęć semestralnych opracowywali koncepcje zagospodarowania wybranych części miasta, m.in. terenu przy ul. Chrobrego w sąsiedztwie RyFaMy i przy ul. Kościuszki w sąsiedztwie skweru POW obok bazyliki św. Antoniego (teren parkingu naprzeciwko Zespołu Szkół Technicznych). – Tym sposobem Rybnik ma pakiet nowych, śmiałych i nowatorskich pomysłów na poprawę ich zagospodarowania i na nowoczesną zabudowę – mówi Janusz Orzeł, naczelnik wydziału architektury w rybnickim magistracie.

## Izba wytrzeźwień

812 osób trafiło do izby wytrzeźwień w Chorzowie, z którą rybnicki magistrat współpracuje od kilku już lat. To o 85 osób więcej niż w roku 2017. Osobami nadużywającymi alkoholu oprócz policji zajmuje się straż miejska, która w ubiegłym roku 219 osób zawiozła do chorzowskiej izby wytrzeźwień, 187 odstawiła do miejsca zamieszkania, a 137 przekazała pogotowiu ratunkowemu. Strażnicy i policjanci zawieźli do Chorzowa łącznie 823 osoby, ale z różnych względów (m.in. zdrowotnych) nie wszystkie osoby będące pod silnym wpływem alkoholu zostały w izbie wytrzeźwień zameldowane. Oczywiście liczba ta obejmuje również powtarzające się nazwiska, bo jak łatwo się domyślić, niektórzy spośród nadużywających alkoholu trzeźwili w chorzowskim przybytku kilkukrotnie. Niestety, ze względu na obostrzenia dotyczące danych osobowych nie jesteśmy w stanie ustalić, kto w ubiegłym roku ustanowił rekord odwiedzin i ile on wynosił. Przypominamy więc, że w 2017 r.

ustanowiła go rybniczanka, która w chorzowskiej izbie wytrzeźwień nocowała w ciągu tamtego roku 11 razy. W minionym roku najwięcej (77) osób nietrzeźwych z Rybnika trafiło do izby w październiku, a najmniej (55) w krótkim lutym. Generalnie na przestrzeni kolejnych miesięcy nie widać żadnych diametralnych różnic w liczbie bywalców izby.

Za te wyjątkowe usługi Rybnik płaci miastu Chorzów, które prowadzi izbę wytrzeźwień, 150 tys. zł rocznie. Niezależnie od tego sama izba ściąga od osób, które do niej trafiały, należności za pobyt.

## Sprzedaż mieszkań i nieruchomości

Na rzecz najemców z bonifikatami miasto sprzedało 80 mieszkań (16 na raty) za łączną kwotę 1.740.051 zł. Najtańsze mieszkanie sprzedano za 4.256 zł, a najdroższe za 48.688 zł. Najmniejsze miało powierzchnię 27,1 m<sup>2</sup>, największe 85,45 m<sup>2</sup>. Magistrat sprzedał też: 16 nieruchomości gruntowych niezabudowanych o łącznej powierzchni 1,6 hektara, w tym 6 w drodze bezprzetargowej; 4 nieruchomości gruntowe zabudowane o łącznej pow. 0,83 ha, w tym 2 w drodze bezprzetargowej; 6 wolnych mieszkań w drodze przetargu; a w trybie bezprzetargowym 2 lokale użytkowe (medyczne) i 2 garaże. Miasto kupiło z kolei: 23 nieruchomości gruntowe niezabudowane o łącznej powierzchni 1,6 ha oraz 6 nieruchomości zabudowanych o łącznej pow. 0,81 ha. Natomiast w drodze darowizny na majątek miasta przeszło 6 nieruchomości gruntowych niezabudowanych o łącznej pow. 0,98 hektara.

## Bezpańskie psy i koty

W ostatnim dniu 2018 roku w schronisku dla bezdomnych zwierząt, prowadzonym w dzielnicy Wielopole przez Rolniczą Spółdzielnię Produkcyjną, przybywało tylko 100 psów i 12 kotów, co świadczy nieźle, że miniony rok był dla schroniska bardzo udany, bo w ostatnim dniu roku 2017 było tam 198 psów i 22 koty. W minionym roku więcej psów opuściło schronisko (476), niż do niego trafiło (445). Jak wyjaśnia Przemysław Plucik, kierownik schroniska, taki stan rzeczy to głównie zasługa wolontariuszek, które wyprowadzają psiaki ze schroniska, fotografują je, a później wykorzystując m.in. media społecznościowe, szukają dla nich, jak się okazuje, całkiem skutecznie, nowych właścicieli. Oczywiście część czworonogów, m.in. uciekinierzy, wraca do swoich właścicieli. Z kolei mniejsza liczba psów trafiających do schroniska przy ul. Majątkowej to zdaniem Przemysława Plucika zasługa prowadzonej przez schronisko polityki. Każdy pies opuszczający ten przybytek jest bowiem wykastrowany bądź wysterlizowany, a pod skórą ma wszczepiony elektroniczny czip pozwalający ustalić jego właściciela.

W 2018 roku do schroniska trafiło też sporo innych zwierząt, również wolno żyjących, m.in.: papuga, świnka morska, sarny, żółw, łasica, jeź, szczur, łabędź, sowa, jelenek, lis i dziesięć. Część tych zwierząt została wcześniej potrącona przez różne pojazdy. Jeśli obrażenia nie były zbyt poważne, po kuracji w leśnym pogotowiu w Mikołowie wróciły na łono natury. Ale były i takie, które ze względu na charakter urazów trzeba było uśpić.

## Mieszkania komunalne

Zasób mieszkaniowy miasta powiększył się w ubiegłym roku o 27 mieszkań. 26 z nich urządzono w gruntownie zmodernizowanym dawnym szpitalnym internacie przy ul. Borki



37C w Orzepowicach. Są w nim m.in. usytuowane na parterze dwa mieszkania dla osób niepełnosprawnych, które mają problemy z poruszaniem się.

Nowym najemcom po podpisaniu stosownych umów miejski Zakład Gospodarki Mieszkaniowej wynajął 170 mieszkań komunalnych i 40 socjalnych. Również w ubiegłym roku podpisano 54 umowy z najemcami o kapitalny remont wynajmowanych przez nich mieszkań. ZGM przeprowadził też termomodernizację kolejnych swoich budynków m.in. dwóch bloków przy ul. Morcinka 5 i 23 w Niewiadomiu, a także części mieszkalnej budynku przy ul. Sportowej 115 w tej samej dzielnicy. Wyremontowano i poddano termomodernizacji budynek przy ul. Rymera 42 w Niedobczycach. Rozpoczęto też modernizację kamienicy przy ul. Andersa 15, w którym powstanie osiem lokali socjalnych, a przy ul. Kadłubka budowę budynku, w którym powstanie kolejnych osiem. ZGM zmodernizował też okazałą kamienicę przy ul. Rzeczej 4; wiekowy budynek poddano również termomodernizacji, a strych zaadaptowano na mieszkanie.

## Urząd Miasta

W roku 2018 stronę internetową magistrackiego Biuletynu Informacji Publicznej (popularnego BIP-u) odwiedziło 131.901 użytkowników, którzy dokonali 1 mln 312 tys. 431 odsłon. Stale rośnie też liczba abonentów miejskiego serwisu SMS-owego; pod koniec roku było ich już 7.682 (wzrost o przeszło 700 osób). Każdy z nich otrzymał średnio jedną wiadomość tygodniowo.

Sporym powodzeniem cieszy się również utworzony w 2017 roku portal Rachunki, dzięki któremu każdy mieszkaniec bez wychodzenia z domu może zapłacić podatki lokalne, uregulować opłaty za odbiór odpadów komunalnych oraz za dzierżawy. Pod koniec roku portal liczył 2618 zarejestrowanych użytkowników (wzrost o przeszło 1100 osób).

W ciągu roku do magistratu, nie licząc poczty elektronicznej, wpłynęło 148.903 pisma i listy (wartość zbliżona do roku 2017). Z kolei urząd wysłał 259.858 urzędowej korespondencji, z czego 225.577 pism adresowanych do mieszkańców Rybnika oraz rybnickich firm i instytucji dostarczyli gońcy urzędu.

## Mniej dzieci w pieczy zastępczej, mniej nadzorów kuratorskich

W minionym roku zmniejszyła się liczba dzieci umieszczonych decyzją Sądu Rejonowego w Rybniku w instytucjonalnej bądź rodzinnej pieczy zastępczej. Łącznie pod opiekę zastępczą w 2018 roku trafiło 80 małoletnich (przypomnijmy – w 2017 roku wydano 97 decyzji o zabezpieczeniu). Zmalała też liczba nadzorów kuratorskich, których celem jest praca wychowawczo-resocjalizująca, profilaktyczna i kontrolna nad wykonywaniem orzeczeń sądowych. W stosunku do 2017 roku prowadzono o ponad 260 mniej nadzorów nad warunkami bytu i wychowania małoletnich (dotyczących rodzin z dziećmi); w 2018 r. było ich 574; w tym 104 prowadzone przez kuratorów zawodowych i 470 przez kuratorów społecznych. Pod kuratelę rzadziej trafiali również nieletni – takich nadzorów w 2018 roku było 186 (o ponad 130 mniej niż w 2017 roku); w tym 51 sprawowali kuratorzy zawodowi, a 135 – społeczni. Obowiązek leczenia odwykowego sąd orzekł wobec 178 osób, nadużywających głównie alkoholu.

## Pomoc społeczna

W 2018 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku udzielił wsparcia finansowego 2.150 rodzin i osobom samotnym. Przyznano 1.553 zasiłków celowych (w kwocie 1.314.687 zł), 299 zasiłków okresowych (w kwocie 338.668 zł) i 469 zasiłków stałych (w kwocie 2.110.294 zł). Z programu „Pomoc państwa w zakresie żywienia” udzielono pomocy 3.256 osobom i rodzinom (łącznie koszt programu to 1,5 mln zł – w tym 900 tys. zł dotacji z budżetu państwa i 600 tys. zł z budżetu miasta). Przyznano 1.112 zasiłków na żywienie (w kwocie 907.850 zł), 4.017 osób skorzystało z bezpłatnej żywności wydawanej w punktach PCK i Caritas, sfinansowano także obiady dla 1.109 uczniów i przedszkolaków w placówkach oświatowych. Rybniczanie korzystali również z dodatków mieszkaniowych (17.428 świadczeń w kwocie 4.198.541 zł) i energetycznych (5.612 świadczeń w kwocie 82.237 zł). 239 osób skierowano do schronisk (m.in. w Rybniku i Przegędzy). Z otwartej w grudniu 2018 r. ogrzewalni przy ul. Gliwickiej skorzystało 49 osób (niektóre z nich spędziły tam noc kilkakrotnie). Ośrodek Pomocy Społecznej pokrył koszty 11 pogrzbów osób bezdomnych lub nieposiadających rodzin. Ponadto usługami opiekuńczymi objęto 209 osób (koszt 637.589 zł), a specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 44 osoby (koszt 336.160 zł). O kilkanaście osób, w stosunku do 2017 r., wzrosła liczba stałych mieszkańców Miejskiego Domu Pomocy Społecznej – w 2018 r. było ich 166 (w ostatnim dniu minionego roku w MDPS przebywały 149 osoby: 104 kobiety i 45 mężczyzn). W ramach zwalnających się miejsc w ubiegłym roku do placówki przyjęto 18 osób (13 kobiet i 5 mężczyzn). Obecnie na przyjęcie oczekują 72 osoby (46 kobiet i 26 mężczyzn).

## Świadczenia i wsparcie dla rodzin

Ze świadczenia wychowawczego „Rodzina 500+” w minionym roku skorzystało 9.769 rybnickich rodzin (13.431 dzieci). Koszt programu wyniósł 71.442.463 zł, w żadnym przypadku środki pieniężne nie zostały zamienione na bony. „Rekordzistą” była jednoosobowa rodzina, pobierająca świadczenie na rzecz ośmiorga dzieci w wysokości 4 tys. zł miesięcznie. Po raz pierwszy w 2018 roku wypłacono wyprawkę dla dzieci szkolnych z Programu „Dobry Start” – 300 zł dla każdego ucznia poniżej 18. roku życia, przyznawaną niezależnie od dochodu. Koszt Programu wyniósł 4.625.550 zł, a skorzystało z niego 10.996 rodzin (15.434 dzieci). Zasiłek rodzinny przyznano 3.239 rodzinom na rzecz 6.132 dzieci. Wypłacono kwota wyniosła 29.177.989 zł. Ze świadczeń funduszu alimentacyjnego skorzystało 810 rodzin, które pobierały środki na rzecz 1.125 uprawnionych – na ten cel przeznaczono 5.170.000 zł. Zasiłek dla opiekuna osoby niepełnosprawnej wypłacano 55 uprawnionym, w łącznej kwocie 330.650 zł. Ze świadczenia „Za życiem”, czyli jednorazowej wypłaty 4 tys. zł z tytułu urodzenia dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem lub nieuleczalną chorobą, skorzystało 17 rodzin. Asystenci rodziny pracowali ze 140 rodzinami wykazującymi trudności w prawidłowym pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto współpracowali także z 35 rodzinami, w których realizowali zadania zgodnie z tzw. Ustawą „Za życiem” – czyli wspieranie rodzin wychowujących dzieci z ciężką niepełnosprawnością lub nieuleczalną chorobą oraz kobiet w ciąży. Zespół Asysty Rodzinnej OPS przeprowadził także 11 indywidualnych spo-

tkań informacyjnych dla rodzin, w których urodziło się poważnie chore lub niepełnosprawne dziecko. Do Zespołu Interdyscyplinarnego, zajmującego się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, wpłynęło 461 formularzy procedury Niebieskiej Karty, które dotyczyły sytuacji w 338 rodzinach.

Z danych udostępnionych przez OPS wynika, że – podobnie jak przed rokiem – maleje liczba osób korzystających z zasiłków, dodatków i innych form wsparcia udzielanego w ramach pomocy społecznej. Wiele wskazuje na to, że sytuacja ta jest związana z funkcjonowaniem ogólnopolskiego programu wsparcia finansowego dla rodzin, czyli świadczenia wychowawczego 500+ (od minionego roku budżet rodzin zasila także wyprawka „Dobry Start”) oraz obowiązującymi od października 2017 r. zmianami, umożliwiającymi wcześniejsze skorzystanie ze świadczeń emerytalnych.

## „Drach” czytany i słuchany

W minionym roku ze zbiorów Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Rybniku skorzystało 24.121 osób, o 1.165 mniej niż w roku 2017. W wypożyczalni dla dorosłych odnotowano 131.885 wypożyczeń (134.280 w roku 2017). Wśród najchętniej czytanych tytułów znalazły się „Finansowy ninja” – poradnik Michała Szafrńskiego na temat skutecznego oszczędzania, oparty na faktach „Tatażysta z Auschwitz” Heather Morris, kryminał „Kontratyp” Remigiusza Mroza, „Mali bogowie” – reportaż Pawła Reszki o znieczulicy wśród polskich lekarzy oraz uznany przez krytyków, a od niedawna znany także z teatralnej interpretacji „Drach” Szczepana Twardocha. W oddziale dla dzieci i młodzieży wypożyczono 45.761 książek (o 885 mniej niż w roku 2017). Najmłodszy czytelnicy byli zainteresowani seriami wydawniczymi: fantastyczno-przygodowymi „Zwiadowcami” (John Flanagan) i podobnymi w tematyce książkami o Percy Jacksonie (Rick Riordan), serią o Basi dla dzieci w wieku przedszkolnym (Zofia Stanecka), opowiadającą o perypetiach nastolatków w elitarnej szkole „Akademii Canterwood” (Jessica Burkhart), a także zagadkowymi i tajemniczymi przygodami bohaterów „Biura Detektywistycznego Lassego i Mai” (Martin Widmark). W oddziale zbiorów specjalnych odnotowano 17.342 wypożyczeń – wśród audiobooków popularnością cieszyły się „Drach” Szczepana Twardocha oraz „A ja zem jej powiedziała” Katarzyny Nosowskiej, melomani zaś chętnie sięgali po płyty Leszka Możdżera i Pink Floyd. Czytelnia udostępniła swoje zbiory 18.400 razy (w tym 2.459 razy czasopisma, których miejska księgownia prenumeruje ponad setkę tytułów). W 2018 roku zbiory rybnickiej biblioteki wzbogaciły się o 4.280 książek oraz 1.115 nosników audiowizualnych (CD, DVD).

## Nowe drzewa

W minionym roku Zarząd Zieleni Miejskiej posadził na terenie miasta 569 drzew 21 gatunków. Najwięcej nasadzeń dokonano na cmentarzu komunalnym przy ul. Rudzkiej – 42 drzewa, przy ul. Bratków w dzielnicy Orzepowice – 38, przy ul. Rudzkiej w Stodolach – 30 i w parku Silesia, tworzonym na Paruszowcu, na terenie dawnego kąpieliska Huty Silesia, wokół zbudowanej tam przed rokiem tężni. Najpopularniejsze gatunki to: grab pospolity (106 nasadzeń), lipa kaukaska (71), klon zwyczajny (66) i grusza droбноowocowa (51).

(Wat), (S), (D), (m)

Zdjęcia: Wacław Troszka

# Kalendarium 2018

## Styczeń

- Rekord rybnickiej Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy – zebrano 235 tys. zł, zaś dzięki akcji Młodzieżowej Rady Miasta Czapka św. Mikołaja – prawie 38 tys. zł plus dary w naturze.
- W ramach ustawy dekomunizacyjnej ul. Hibnera na Nowinach otrzymała imię zasłużonego ks. Henryka Joški, a ul. Armii Ludowej Jana Karskiego.
- PKP PLK rozpoczęły kłopotliwy dla kierowców remont wiaduktu kolejowego nad ul. Chwałowicką.
- 103. urodziny obchodziła najstarsza mieszkanka Rybnika Aniela Karklis z Paruszowca-Piasków (14 stycznia 2019 obchodziła 104.).

## Luty

- Na sesji rady miasta radni poparli starania miasta o budowę hospicjum oraz przyjęli program restrukturyzacji zadłużenia mieszkańców komunalnych.
- Otwarcie pierwszego miejskiego żłobka zlokalizowanego w dzielnicy Maroko-Nowiny.
- Na pływalni MOSiR przy ul. Powstańców utonął pływak i młodszy ratownik, 14-letni Władek Bannikow. Przed kilkoma laty przyjechał on do Rybnika wraz z rodzicami i młodszą siostrą z Uzbekistanu w ramach akcji repatriacyjnej.
- Spektaklem „Oddać wszystko, żeby wszystko mieć” przygotowanym przez Młodzieżowy Dom Kultury, w Teatrze Ziemi Rybnickiej zainaugurowano obchody 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości.
- W Teatrze Ziemi Rybnickiej podpisano porozumienie pomiędzy Rybnikiem a Teatrem Śląskim, z udziałem Szczepana Twardocha, w sprawie adaptacji scenicznej „Dracha” tegoż autora, przy finansowej pomocy miasta.
- Laureatką 22. OFP-y wrocławianka Barbara Piotrowska; zwierczeniem festiwalu koncert „Kobiety Cohena”, z udziałem m.in.: Urszuli Dudziak, Julii Pietruchy, Darii Zawiałow i Natalii Kukulskiej.

## Marzec

- Rybnik pozyskał prawie 10 mln zł unijnej dotacji na rewitalizację Zabytkowej Kopalni „Ignacy” i kompleksu „Juliusz”; rozpoczęcie modernizacji budynku dermatologii.
- Młodszy inspektor Rafał Głuch nowym komendantem miejskim policji.

W lutym przy ul. Orzepowickiej na osiedlu Nowiny otwarto pierwszy wybudowany przez miasto miejski żłobek Wesoła Rybka



- Ruszyła budowa wielopoziomowego parkingu w centrum miasta.
- Zmarł Jerzy Michalski, nauczyciel, dyrygent chórny, przewodnik turystyczny, inicjator powstania i pierwszy dyrektor Młodzieżowego Domu Kultury.

## Kwiecień

- Na sesji rady miasta przyjęto „Plan zaopatrzenia w ciepło dla miasta Rybnika”, zakładający ogrzewanie od jesieni 2022 r. sporej części Rybnika z elektrowni Rybnik.
- Ruszyła tężnia solankowa na błoniach w dzielnicy Paruszowiec-Piaski.
- Rozpoczęto termomodernizację Zespołu Szkół Technicznych i sąsiadującego z nim kompleksu zabudowań MOSiR-u przy ul. Powstańców, a także budynków komunalnych, m.in. w dzielnicy Niewiadom.
- Rybnicki deptak wśród 25 nominowanych w ogólnopolskim konkursie na najlepiej zagospodarowaną przestrzeń publiczną; otrzymał Nagrodę Honorową Towarzystwa Urbanistów Polskich w kategorii miejska przestrzeń publiczna.
- Z inicjatywy Spółdzielni Socjalnej „Z ikrą” w Niedobczycach ruszyło bistro zatrudniające osoby niepełnosprawne.
- Kuba Więcek, młody rybnicki saksofonista, laureatem Fryderyka, ogólnopolskiej nagrody muzycznej.
- IV Forum Kultury.

## Maj

- Sesja rady miasta – absolutorium dla prezydenta Piotra Kuczery za wykonanie budżetu 2017.
- Wprowadzenie nowego systemu identyfikacji wizualnej miasta z tzw. logo heraldycznym.
- Rybniczanie złożyli 11 projektów ogólnomiejskich i 78 dzielnicowych w ramach budżetu obywatelskiego 2019.
- Zakończono modernizację kolejnego, piątego odcinka ul. Rudzkiej pomiędzy groblami.
- Wręczenie nagród prezydenta miasta w dziedzinie kultury: najstarszą laureatką została Zofia Basztoń, kapelmistrzyni zespołu Przygoda, najmłodszym – saksofonista Kuba Więcek.
- Akcja sprzątania rzeki Nacyny.
- Otwarcie kąpieliska na Pniowcu w Chwałęcicach (boczny zbiornik Zalewu Rybnickiego).
- Akcja Rowerowy Maj.
- Rybnicka Majówka z udziałem m.in. Darii Zawiałow, Gaby Kulki, Marii Sadowskiej, Grubsona i innych.

W październiku lokatorzy wprowadzili się do 26 nowych mieszkań komunalnych urządzonych w gruntownie zmodernizowanym dawnym szpitalnym internacie przy ul. Borki w Orzepowicach. To pierwsze nowe mieszkania od 2014 roku, gdy miasto zmodernizowało i rozbudowało wiekowy blok przy ul. Zebrzydowickiej (23 mieszkania)



Październik 2018. W czasie dorocznych Rybnickich Dni Literatury rybnicka publiczność jako pierwsza mogła zobaczyć „Dracha”, sceniczną adaptację powieści Szczepana Twardocha pod tym samym tytułem. Przedstawienie powstało przy finansowym wsparciu rybnickiego magistratu

- Kąpielisko Ruda otwarte.
- Położony w Chwałowicach stadion minizulowy otrzymał imię Andrzeja Skulskiego.

## Czerwiec

- Proboszcz parafii św. Antoniego ks. prałat dr Grzegorz Olszowski mianowany biskupem pomocniczym archidiecezji katowickiej. Święcenia biskupie przyjął we wrześniu w katedrze Chrystusa Króla w Katowicach.
- Dni Rybnika – nowa lokalizacja głównej koncertowej sceny na parkingu za nową częścią urzędu miasta, XXVII edycja festiwalu Złota Lira, Dni Seniora. Wśród gwiazd Margaret, Lanberry, Feel, Gromee, Marcin Wyrostek i inni.
- Rozstrzygnięto konkurs na koncepcję architektoniczno-urbanistyczną budynku mieszkalnego, który ma powstać przy ul. Hallera.
- Obchody 70-lecia II LO, kiedyś im. Hanki Sawickiej, dziś Frycza-Modrzewskiego.
- Dzięki współpracy Rybnika, Wodzisławia Śl. oraz wojewody śląskiego zdecydowanie wzrosła częstotliwość połączeń kolejowych między obu miastami.





## Lipiec

- Położono asfalt na pierwszym symbolicznym kilometrze rybnickiego odcinka drogi regionalnej Raci-bórz – Pszczyna.
- Mieszkańcom oddano do użytku 80 miejskich rowerów.
- Zakończenie modernizacji budynku przy ul. Borki w Orzepowicach (dawny szpitalny internat), w którym powstało 26 mieszkań komunalnych.

## Sierpień

- Rybnicka pielgrzymka na Jasną Górę ruszyła po raz 73.
- Przywrócenie ruchu pod remontowanym wiaduktem nad ul. Chwałowicką.
- Miasto przekazało sprzęt ratowniczy jednostkom OSP w 10 dzielnicach.
- Kobiety-żywiły na muralu w pasażu przy ul. Sobieskiego.
- Pierwszy nightskating, czyli nocna jazda na rolkach ulicami Rybnika.
- Rybnik na trasie Tour de Pologne.



We wrześniu zmarł były prezydent Rybnika Adam Fudali, który urząd ten pełnił w latach 1998–2014. Był pierwszym prezydentem naszego miasta wybranym przez mieszkańców w bezpośrednich wyborach

## Wrzesień

- Zmarł Adam Fudali, wieloletni (1998–2014) prezydent Rybnika, pierwszy gospodarz miasta wybrany przez mieszkańców w wyborach bezpośrednich.
- Główne uroczystości jubileuszowe 800-lecia Niedobczyc.
- Otwarcie nowej siedziby Specjalnego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego („Szkoły Życia”) w segmencie budynku ZS nr 3 przy ul. Orzepowickiej na Nowinach.
- Uruchomienie przez Politechnikę Śląską Akademickiego Liceum Ogólnokształcącego w murach Centrum Kształcenia Inżynierów przy ul. Kościuszki.
- Oddanie do użytku zmodernizowanego i rozbudowanego budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 15 w Chwałęcicach.
- Ruszyła skomplikowana budowa tunelu pod nasypem kolejowym w sąsiedztwie stacji kolejowej Rybnik-Paruszowiec.
- Spółdzielnia Socjalna „Z Ikłą” laureatem III nagrody w konkursie Lodołamacze 2018 za uruchomienie bi-

stra zatrudniającego osoby niepełnosprawne.

- Telewizyjnie zobaczyli pierwszy odcinek 3. sezonu rybnickiego serialu „Diagnoza”.
- Spotkanie autorskie ze Szczepanem Twardochem w Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej.
- Długodystansowiec Dawid Malina Sportowcem Roku 2018.
- Rybniczcy bejsbolści po raz drugi z rzędu mistrzami Polski.

## Październik

- Wybory samorządowe: Piotr Kuczera wygrywa z pięcioma kontrkandydatami w I turze i po raz drugi zostaje prezydentem Rybnika, tym razem na 5-letnią kadencję.
- 49. Rybnickie Dni Literatury – w Teatrze Ziemi Rybnickiej premiera adaptacji scenicznej „Dracha” Szczepana Twardocha we współpracy z Teatrem Śląskim w Katowicach i pod mecenatem Rybnika; Honorowa Złota Lampka Górnicza dla nauczycielki Szkoły Muzycznej Szafranków Marii Warchoł-Sobiesiak;
  - W TZR koncert jubileuszowy Lidii Grychtolówny z okazji jej 90. urodzin, będący częścią VI Festiwalu Muzycznego im. Henryka Mikołaja Góreckiego. Robert Rybicki laureatem trzeciej edycji rybnickiej Górniośląskiej Nagrody Literackiej „Juliusz”.
  - Wybory do Rybnickiej Rady Kobiet.
  - Nowi lokatorzy 26 mieszkań komunalnych przy ul. Borki odebrali klucze.
  - W kampusie spotkanie na temat rządowego programu „Czyste powietrze” z udziałem ministra środowiska Henryka Kowalczyka.

- Zakończono budowę linii kolejki wąskotorowej do stacji Stodoły.
- Otwarcie nowego oddziału przedszkolnego w dzielnicy Niewiadom, urządzonego w domu parafialnym.
- Budżet obywatelski rozdzielony; zostaną zrealizowane 52 projekty dzielnicowe oraz ogólnomiejski projekt „Północ – centrum sportów olimpijskich. Wiśniowiec dla przyszłych mistrzów”.
- Dotacja unijna w wysokości prawie 6 mln zł na rewitalizację sprzężarkowni na terenie Zabytkowej Kopalni „Ignacy”.
- Nowy tabor autobusowy i zbliżeniowa płatność kartą w miejskich autobusach.
- Premiera płyty rybnickich muzyków „Każdy dzień jest początkiem”, z której dochód przeznaczony zostanie na budowę stacjonarnego hospicjum.
- Mażoretki Astra z Niedobczyc mistrzyniami świata.



W październiku odbyły się wybory samorządowe. Urzędujący prezydent Piotr Kuczera w cuglach wygrał ich pierwszą turę i rozpoczął swoją drugą, tym razem nie cztero-, a pięcioletnią kadencję

## Listopad

- Pierwsza sesja nowo wybranej rady miasta (19.11), Wojciech Kiljańczyk najmłodszym przewodniczącym rady miasta w historii rybnickiego samorządu.
- Odświeżenie pomnika braci Karola i Antoniego Szafranków na skwerku przed dworcem PKP.
- Obchody 100-lecia niepodległości Polski.
- Zakończenie budowy drogi rowerowej wzdłuż ul. Raciborskiej.
- Prezydent Piotr Kuczera zatrzymany przez patrol drogówki na „podwójnym gazie”; badania wykazały 0,49 promila alkoholu we krwi, czyli popełnienie wykroczenia.
- Rybnicka Jesień Kabaretowa („Ryjek”) imprezą miejską; triumfator rywalizacji kabaret Smile z Lublina, zdobywca trzech Złotych Koryt.
- Ruszył jarmark świąteczny.

## Grudzień

- Budżetowa sesja rady miasta; budżet na rok 2019 przyjęty.
  - Na terenie szpitala psychiatrycznego uruchomiono kontenerową ogrzewalnię dla bezdomnych.
  - Zakończenie budowy nowej drogi w centrum Rybnika – łącznika między ulicami Hallera i Pocztową, który komunikuje nowy wielopoziomowy parking (uruchomiony w styczniu 2019 r.).
  - Rybnickie Boże Narodzenie i Kolędowanie – jarmark świąteczny, wigilijka, kolędowanie m.in. z zespołem Enej.
  - Nowe świetlne dekoracje świąteczne, m.in. efektowne „tańczące” choinki na ul. Kościuszki.
- Młodzi, przedsiębiorczy rybniczanie na miejskim kalendarzu „Jestem z Rybnika” na 2019 r.

(r), zdjęcia Wacław Troszka

Od 10 grudnia ubiegłego roku na terenie szpitala psychiatrycznego funkcjonuje kontenerowa ogrzewalnia dla osób bezdomnych. Te mogą tu przenocować, choć w środku są wyłącznie miejsca siedzące



# Ferie z atrakcjami

Wygląda na to, że zimowa aura będzie sprzyjać aktywnemu spędzaniu ferii i rodzinnym wypadom w góry. Jednak na wszystkich tych, którzy podczas zimowej przerwy w zajęciach lekcyjnych pozostaną w Rybniku, czeka sporo propozycji, które przygotowały miejskie placówki kulturalne oraz Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji. Na większość atrakcyjnych zajęć i wycieczek obowiązują zapisy, a o szczegóły można dopytać pod numerami telefonów oraz na stronach internetowych, które podajemy poniżej.

## Dom Kultury w Boguszowicach

Apetycznie, filmowo i artystycznie zapowiadają się przygotowane tu zajęcia. Na pierwszy tydzień zimowego odpoczynku (11-15 lutego) zaplanowano wspólne gotowanie. Podczas wycieczki do pizzerii będzie można samodzielnie skomponować, upiec i zjeść pizzę. W eleganckiej restauracji odbędą się warsztaty kulinarne, a w trakcie warsztatów serowych w Koniakowie będzie można delektować się serowymi smakołykami. Będą też zajęcia plastyczne, taneczne, gimnastyka, spacer, „przepyszny” seans filmowy, a także teatr i warsztaty lalkarskie. Drugi tydzień ferii (18-22 lutego) zdominują kino i sztuka filmowa. W programie seanse filmowe oraz warsztaty, podczas których dzieci poznają tajniki dubbingu i animacji filmowej. Nie zabraknie zabawy w rytmie przebojowej muzyki filmowej, a na koniec uczestnicy ferii w Boguszowicach nakręcą wideoklip. Zapisy oraz informacje na temat odpłatności za zajęcia na stronie internetowej [www.domkulturyboguszowice.pl](http://www.domkulturyboguszowice.pl) oraz pod numerem telefonu: 32 425 20 16.

## Dom Kultury w Niedobczycach

Placówka zaprasza dzieci w wieku od 7 do 12 lat na dwa zimowe turnusy półkolonijne, które w większości wypełnią interesujące wycieczki. Zaplanowano m.in. wyjazd do Teatru Żelaznego w Katowicach na spektakl „Dziadek mróz. Po co komu zima?”, Leśnego Parku w Rogowie, muzeum miniatur Kolejkowo oraz do Galerii Figur Stalowych w Gliwicach, a także Muzeum Chleba w Radzionkowie i Osikowej Doliny w Koziegłowach. Będą też warsztaty plastyczne, występy karaoke, wyjazd na basen w Raciborzu oraz wizyta w klubie żużlowym KS ROW Rybnik. Szczegóły pod numerem telefonu: 32 433 10 65/66 oraz na stronie internetowej ([www.dkniedobczyce.pl](http://www.dkniedobczyce.pl)).

## Dom Kultury w Chwałowicach

Stary pędzel, drewniana łyżka czy skarpetka bez pary – dom pełen jest potencjalnych kukiełek. Wystarczy tylko odrobina wyobraźni i wolny czas, a tego przecież w czasie ferii nie brakuje. Stąd też pomysł na dwudniowe warsztaty „Zabawa w teatr”, które rozpoczną tegoroczną akcję zima w chwałowickim domu kultury. Dwa turnusy ferii (od 11 do 15 lutego oraz od 18 do 22 lutego) dla dzieci od 7. roku życia wypełnią też

poranki filmowe, dwie wycieczki (do Będzina i na Jurę Krakowsko-Częstochowską), ale też m.in. warsztaty kosmiczne z naukowymi zabawkami (13 lutego) czy dwudniowe zajęcia krawieckie z Gryzinią, w czasie których dzieci stworzą breloczki i etui na telefony (20 i 21 lutego). Szczegóły na [www.dkchwałowice.pl](http://www.dkchwałowice.pl) i w sekretariacie placówki (tel. 32 421 62 22).

## Teatr Ziemi Rybnickiej

Spektakle teatralne, warsztaty taneczne i plastyczne oraz zimowy bal bajkowy to propozycje Teatru Ziemi Rybnickiej na ciekawie spędzone ferie. Zainauguruje je 12 lutego (godz. 17.30) spektakl „Plastusiowy pamiętnik” w wykonaniu Teatru Dzieci Zagłębia z Będzina. Tydzień później aktorzy z Będzina zaproszą na muzyczną bajkę „Karolcia”. Będą też warsztaty plastyczne „Jestem malarzem – od kreski do plamy”, „Zimowe poruszenie”, czyli otwarte warsztaty taneczne dla młodzieży i dorosłych, które poprowadzą: Dawid Pieróg, Andrii Shkapoid (uczestnik telewizyjnego programu „You Can Dance”) oraz instruktorzy działającego w TZR Studia Tańca Vivero, a także warsztaty tańca ulicznego. Na najmłodszych czekają też „Roztańczone ferie” – warsztaty taneczne, zajęcia plastyczno-muzyczne oraz gry i zabawy rytmiczno-ruchowe, które zakończy zimowy bal bajkowy (22 lutego, od godz. 16 do 18).

Szczegóły na stronie [www.teatrziemirybnickiej.pl](http://www.teatrziemirybnickiej.pl) oraz pod numerem telefonu 32 42 22 132.

## Klub Kultury „Harcówka”

Zajęcia będą się tu odbywać od 11 do 15 lutego, od godz. 10 do 13. W programie warsztaty, podczas których dzieci wykonają kartki walentynkowe, zajęcia ruchowe, spektakl bajkowy i projekcja filmu. Dla lubiących tańczyć zaplanowano pełną atrakcji zabawę karnawałową. Szczegóły dotyczące zapisów pod numerem telefonu: 32 423 40 80 oraz na stronie internetowej ([www.harcowkarck.pl](http://www.harcowkarck.pl)).

## Biblioteka główna

Chcesz polecieć w kosmos? Spędź ferie z biblioteką przy ul. Szafranka w centrum miasta! Przez dziesięć zimowych dni (od 11 do 22 lutego) na dzieci w wieku od 7 do 11 lat czekać tu będą pracownicy oddziału dla dzieci i młodzieży, którzy przygotowali mnóstwo kosmicznych atrakcji. Bezpłatne zajęcia,

na które obowiązują zapisy (od 28 stycznia), odbywać się będą od poniedziałku do piątku, od godz. 11 do 13. Na poniedziałki, środy i piątki zaplanowano zajęcia literackie „Kosmos pełen zagadek”, we wtorki odbędą się zajęcia plastyczne „Na planecie małego artysty”, a czwartki to czas na „Zabawy na księżycu”, czyli gry i zabawy ruchowe. Szczegóły na stronie internetowej [www.biblioteka.rybnik.pl](http://www.biblioteka.rybnik.pl) oraz pod numerem telefonu: 32 42 235 41 wew. 425.

## Industrialne Centrum Kultury

Industrialne Centrum Kultury w Niewiadomiu zaprasza na „Ferie na Ignacym”. Półkolonie dla dzieci uczęszczających do szkoły podstawowej zaplanowano od 11 do 15 lutego, a w ich programie m.in. zajęcia taneczne i plastyczne, wyjazd na basen Nautica w Gorzycach, do Chaty Kawułka w Istebnej, ale też do Galerii figur stalowych w Gliwicach i Teatru Dzieci Zagłębia w Będzinie. Koszt turnusu wynosi 130 zł. Szczegóły na stronie [www.dkniewiadom.eu](http://www.dkniewiadom.eu); tel. 32 421 37 55.

## Rozwojowo w Halo! Rybnik

Od 12 do 15 lutego oraz od 19 do 22 lutego o różnych porach w Halo! Rybnik zaplanowano zajęcia modelarskie, chemiczne, antystresowe, plastyczne „Bery bojki”, tworzenia kartek walentynkowych techniką scrapbookingu, ale też warsztaty pod intrygującymi nazwami: „Zrób sobie las”, „Zdrowe smakołyki” czy „Mali mistrzowie dialogu”. Poprowadzą je Joanna Wyłupek, przedstawiciel Industrialnego Centrum Kultury w Niewiadomiu, Demokratycznej Unii Regionalistów Śląskich, Prywatnej Anglojęzycznej Szkoły Podstawowej i Studia Energia. Na wszystkie zajęcia obowiązują zapisy: (tel. 32 43 92 200). Szczegóły na facebookowej stronie Halo! Rybnik.

## Ferie z MOSiR-em

- Półkolonie na pływalni Akwarium (Boguszowice) – od 11 do 15 lutego oraz od 18 do 22 lutego. W programie m.in. gry i zabawy na basenie, zajęcia z elementami boksu, zajęcia plastyczne, wyjazdy do kina i na lodowisko, szachy i dyskoteka.
- Półkolonie w Bushido – „Zima na Nowinach”. Od 11 do 15 lutego oraz od 18 do 22 lutego. W programie m.in. gry i zabawy z piłką, zajęcia profilaktyczno-wychowawcze, wyjazdy na basen i do palmiarni w Gliwicach.
- Pływalnia Yntka (Śródmieście) – „Ferie z Rekinem” – zajęcia z szermierki, siatkówki, turniej piłki nożnej.
- Centrum Rekreacji i Rehabilitacji „Bushido” (Maroko-Nowiny) – zajęcia z jujitsu i badminton.
- Hala w Boguszowicach – laserowe szaleństwo, zajęcia z siatkówki i turnieje piłki nożnej.
- Hala w Niedobczycach – turnieje piłki nożnej.

Szczegółowe informacje na stronach internetowych: [www.mosir.rybnik.pl](http://www.mosir.rybnik.pl) i [www.bushido.rybnik.pl](http://www.bushido.rybnik.pl).  
(S), (D), (mp)



– Hitem są placki ziemniaczane, ale też naleśniki i racuszki – mówi Lidia Moc o menu niedobczyckiego Bistra z Ikrą, które zatrudnia dziewięcioro niepełnosprawnych intelektualnie osób. Lokal powstał właśnie dzięki takim osobom jak Lidia Moc, której zaangażowanie przyniosło jej tytuł Wolontariusza Roku 2018 Miasta Rybnika. Powody do dumy mają też uczniowie z rybnickiego Mechanika, którzy podczas gali w Katowicach dowiedzieli się, że zostali wolontariuszami roku województwa śląskiego w kategorii grupowej.

## Moc pani Moc

– Warto być z ludźmi, którzy potrzebują wsparcia – mówi Lidia Moc, emerytowana nauczycielka i dyrektorka szkoły, która dziś z chęcią krząta się w kuchni Bistra z Ikrą. – Bardzo zależało mi na tym, aby takie miejsce powstało i dało naszym dzieciom możliwość zatrudnienia i kontynuowania terapii zawodowej. Poza tym miałam zwykłą frajdę przy tworzeniu bistra, sprzątając i pomagając w kuchni. Wciąż zdarza mi się stać przy patelni – smażyć i gotować, oraz pomagać w przygotowaniu posiłków na większe imprezy – mówi przewodnicząca rybnickiego koła Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną. Lidia Moc wolontariatem zajmuje się od ośmiu lat. Uruchomione w kwietniu w Niedobczykach Bistro z Ikrą zatrudnia 11 osób, w tym dziewięcioro niepełnosprawnych, większość z nich to absolwenci Warsztatów Terapii Zajęciowej. – Każdy biznes to ryzyko i na większy sukces trzeba cierpliwie czekać, ale pracownicy sobie radzą. Dla nich sukcesem jest już to, że nie zalegają z opłatami, płacą wypłaty i składki. Nie jest łatwo, ale pewnie będzie coraz le-

piej. Wszystkie niedziele mają mamy już zajęte uroczystościami komunijnymi. To fantastyczne miejsce na takie imprezy – obok znajduje się plac zabaw, a uroczystość organizujemy tylko dla jednego dziecka komunijnego, a nie kilku, jak w innych lokalach – mówi Lidia Moc. Powstanie społeczności socjalnej było jednym z jej marzeń, kolejnym są mieszkania wspomagane dla osób niepełnosprawnych, w których pod okiem opiekuna mogliby mieszkać i prowadzić zwyczajne życie. – To temat, który bardzo leży mi na sercu. Chciałabym, aby nasze dzieci mogły trafić w odpowiednie miejsca, bo dom pomocy społecznej nie w każdym przypadku jest dobrym wyborem, warto więc, aby takie mieszkania w Rybniku powstawały – mówi Lidia Moc.

Wyboru wolontariusza roku dokonała kapituła pod przewodnictwem Moniki Sokołowskiej, redaktorki Radia 90 FM. Laureatów konkursu wybrano z 11 zgłoszeń, a poznaliśmy ich 5 grudnia w Domu Kultury w Chwałowicach. – Galę wolontariatu organizujemy już siódmy rok, ale po raz pierwszy trafiliśmy z datą dokładnie w Międzynarodowy Dzień Wolontariuszy – mówiła Elżbieta Piotrowska ze stowarzyszenia Oligos. Tego dnia oprócz Lidii Moc powody do dumy mieli też Kacper Biskup (nagrodzony w kategorii wolontariat indywidualny), harcerz zaangażowany w Szlachetną Paczkę, działalność Caritasu, Fundacji DKMS i w wydarzenia organizowane przez Halo! Rybnik oraz spółka DB Cargo Polska, nagrodzona w kategorii wolontariat pracowniczy za program „Kolej na pomaganie”. – W ciągu ostatnich dwóch lat w różne akcje wolontariackie zaangażowało się w sumie 700 naszych pracowników, czyli potężna rzesza ludzi. Firma kupuje materiały na realizację projektów, które oni chcą zrealizować – mówił prezes DB Cargo Polska Marek Staszek. W kategorii wolontariat grupowy tytuł przyznano Szkolnemu Klubowi Wolontariatu Mechanika. Uczniowie z Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych organizują „Świąteczną paczkę Mechanika”, akademię młodych odkrywców, pomagają w akcji „Wymiana ciepła” i w szu-



– Sam człowiek cóż znaczy? Jeżeli jednak wokół znajdziemy takie właśnie pomocne dłonie, jak na tej statuetce, to można góry przenosić – mówi Lidia Moc

kaniu dawców szpiku, w organizacji festynu rodzin zastępczych oraz cyklicznie spotykają się z niepełnosprawnymi podopiecznymi Środowiskowego Domu Samopomocy prowadzonego przez Stowarzyszenie Oligos, a to tylko część ich działalności. – Cieszę się, że mamy w szkole takich uczniów. Już przed rokiem podczas rybnickiej gali wolontariatu ich praca została dostrzeżona i jak widać ich zapał nie zmałał. Można więc powiedzieć, że pomaganie i działalność społeczną mają już praktycznie we krwi. Ważne jednak, aby potrafili zainspirować innych – mówił Marek Holona, dyrektor ZSM-E. Dwa tygodnie później uczniowie z Mechanika na wydziale teologicznym UŚ w Katowicach odebrali nagrodę główną w kategorii grupowej w konkursie Barwy Wolontariatu 2018, zorganizowanym przez Regionalne Centrum Wolontariatu w Katowicach. Tym razem doceniono ich przede wszystkim za społeczną pracę przy remoncie skrzydła przylegającego do budynku Oligosu przy ul. Karłowicza, gdzie ma się mieścić tzw. placówka wytchnieniowa. Odbierając nagrodę, młodzi ludzie podkreślali, że do działania inspirowuje ich również pedagog szkolna Bożena Paniczek, która była Wolontariuszką Roku 2017 Miasta Rybnika. – 11 chłopców wyremontowało skrzydło Oligosu – 10 pokoi, łazienki, aneks kuchenny oraz świetlicę. Ale są też dziewczyny, które angażują się w różne akcje wolontaryjne. Jestem szczęśliwa, że współpracuję z młodzieżą, która chce coś robić. Rodziców tych wspinających uczniów też cieszy fakt, że zaczęli robić coś ważnego i już nie marnują czasu przed komputerami – mówiła w Katowicach Bożena Paniczek. (S)

## Na ferie Kolejami Śląskimi

W czasie tegorocznych ferii w województwie śląskim, czyli od 9 do 24 lutego, dzieci i młodzież – i to nie tylko z naszego województwa – będą mogły podróżować Kolejami Śląskimi za darmo, oczywiście pod warunkiem posiadania przy sobie ważnej legitymacji szkolnej.

Z oferty darmowych podróży mogą też skorzystać młodsze dzieci, ale one z kolei powinny mieć przy sobie dokument potwierdzający ich wiek. Przypominamy, że maluchy do czwartego roku życia mogą jeździć Kolejami Śląskimi za darmo przez cały rok i zwracamy uwagę, że po szynach w naszym województwie jeżdżą nie tylko Koleje Śląskie, ale i inni przewoźnicy. (WaT)

## Kaczka w roli głównej

14 listopada w rybnickim Ekonomiku odbyły się warsztaty kulinarne „Z kaczką w roli głównej”. Wzięli w nich udział uczniowie klas gastronomicznych, a prowadzili je Katarzyna Fojcik-Graczkowska – szefowa kuchni restauracji Hotel Spa Laskowo w Jankowicach oraz Mateusz Sobeczko – kucharz restauracji Stadionova w Tychach. Młodzież wykonała przystawkę – wątróbkę z kaczki z kopytkiem ziemniaczanym, grzybami shimeji i kasztanami, podaną z chlebem z palonym sianem i czarnuszką. Skomponowano także dwie wersje dania głównego: pierś z kaczki (dynia/marchew fioletowa/kurki/żółtko) oraz udko z kaczki (buraki/krokiet/espuma z sera).

## Superstar

28 listopada w Zespole Szkół nr 3 na Nowinach odbył się 6. Powiatowy Konkurs Piosenki Obcojęzycznej „Superstar 2018”. Przewodnicząca jury Mi-



rela Szutka stwierdziła, że poziom uczestników rośnie z roku na rok, więc oceniający mają nie lada problem z wyłonieniem laureatów. W konkursie wzięło udział 47 osób z powiatu rybnickiego, a nawet dwie osoby z Jaworzna. Śpiewano głównie w języku angielskim, ale były też piosenki po francusku, hiszpańsku, włosku, a nawet – koreańsku. W kategorii młodzież młodsza pierwsze miejsce zajęła Natalia Gierlich ze Szkoły Podstawowej nr 7 w Czerwionce-Leszczynach, a w kategorii młodzież starsza: Paulina Płonka z V LO na Nowinach i ex aequo Natalia Świętosławska z liceum w Jaworznie.

## Krwiodawcy ratują życie

Uczniowie rybnickiego Ekonomika najlepsi na Śląsku i w czołówce kraju w 15. edycji ogólnopolskiego turnieju szkół ponadgimnazjalnych, policealnych i pomaturalnych oraz uczelni wyższych w honorowym krwiodawstwie. Od dwudziestu lat w Zespole Szkół Ekonomiczno-Usługowych propagowana jest idea krwiodawstwa. Trzy razy w roku odbywa się tam ogólnoszkolna akcja poboru krwi organizowana we współpracy z Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecnicstwa w Raciborzu. Wielu uczniów szkoły legitymuje się też tytułem honorowego dawcy krwi. Prospołeczna postawa młodzieży została doceniona przez zarząd główny Polskiego Czerwonego Krzyża w jubileuszowym roku 60-lecia istnienia tej organizacji i Ekonomik zdobył trzecie miejsce w ogólnopolskiej rywalizacji. To najlepszy szkolny wynik na Śląsku.

## Godki wyśpiewane

Po raz 19 w SP nr 11 na Nowinach odbył się Festiwal Piosenki Śląskiej „Karolinka” połączony z biesiadą dla rodziców i lokalnej społeczności. Impreza odbyła się 21 listopada, a rozpoczęła się od występu grupy



Karliki z Ogniska Pracy Pozaszkolnej Zespół „Przygoda”. W sumie w festiwalu wzięło udział 80 uczniów, którzy śpiewając solo lub w grupach zaprezentowali 25 piosenek regionu śląskiego. Organizatorki festiwalu Katarzyna Michalik-Kiszka i Marzena Czerwińska-Konsek oceniły, że młodzi artyści zaprezentowali w większości wysoki poziom.

## Trzynastka po śląsku

28 listopada w Szkole Podstawowej nr 13 w Chwałowicach odbył się 8 Powiatowy Konkurs „Od Matki Boskiej Zielnej do św. Andrzeja”. W rywalizacji wzięły udział dwuosobowe drużyny uczniów klas IV-VII z rybnickich szkół podstawowych i uczniowie z Jan-



kowic. Impreza poświęcona była zwyczajom, obrzędom i treściom historycznym wpisanym w kalendarz od 15 sierpnia do 30 listopada. Pierwsze miejsce zajęła drużyna ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Śródmieściu. Konkurs zrealizowano w ramach projektu ReWITA.

## Baśniowa sztolnia

Raz w roku sztolnia ćwiczebna Rybnickiego Centrum Edukacji Zawodowej CKUoP zamienia się w Baśniową Sztolnię, którą zwiedzają przedszkolaki i uczniowie, by poznać specyfikę pracy górników. – Odwiedziło nas 490 przedszkolaków i uczniów – podsumowuje Bogusław Broża z RCEZ-u. Sztolnia mieści się w warsztatach technicznych przy ul. Kościuszki 5, czyli w sąsiedztwie popularnego Tygla, a dzieci mają niepowtarzalną okazję zobaczyć górnicze ma-



szyny, jak przenośnik taśmowy i zgrzeblowy czy kombajn górniczy, oraz spotkać Skarbnika. Każde dziecko wzięło też udział w ceremonii pasowania na Młodszego Gwarka, otrzymując certyfikat oraz słodki upominek. Na co dzień w sztolni ćwiczebnej Rybnickiego Centrum Edukacji Zawodowej-CKUoP odbywa się praktyczna nauka zawodu uczniów klas górniczych i słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych (eksploatacja złóż podziemnych).

## Zielona pracownia

30 listopada w Szkole Podstawowej nr 4 w Ligocie-Ligockiej Kuźni otwarto „Zieloną akademię”, czyli nowoczesną pracownię przyrodniczo-ekologiczną. Dzięki zwycięstwu nauczycielki biologii Justyny Noćkoń w dwóch konkursach: „Zielona Pracownia Projekt 2018” oraz „Zielona Pracownia 2018” ogłoszonych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, w placówce powstała nowoczesna „zielona pracownia”. Projekt obejmował wykonanie prac remontowych, wyposażenie w nowoczesny sprzęt audiowizualny i multimedialny, meble oraz w pomoce dydaktyczne.

## Klawiatura w małym palcu

Maturzysta Zespołu Szkół Technicznych Maciej Kornas zajął indywidualnie pierwsze miejsce w szóstej edycji konkursu informatycznego „Klawiaturowe wyzwanie”. Konkurs składał się z czterech etapów, które odbyły się w listopadzie i grudniu. Zadaniem zawodników było jak najszybsze i co najważniejsze bezbłędne przepisanie tekstu podanego przez organizatorów konkursu. Maciej pokonał 293 zawodników, a pisał z prędkością ponad 500 znaków na minutę. Z kolei drużyna rybnickiego Tygla w składzie: Maciej Kornas, Kamil Rduch, Dawid Grobert, Maciej Ciemięga, zdobyła drugie miejsce w Polsce w kategorii



juniorów (szkoły ponadgimnazjalne). Średni wynik tej ekipy oscylował w granicach 440 znaków na minutę. Konkurs zorganizowany przez tyskie stowarzyszenie Inferno Polska odbywał się on-line.

## Integracja na Cyprze

Szkoła Podstawowa nr 36 w Boguszowicach realizuje projekt „We are all different, but we all smile in the same way” (Jesteśmy różni, ale uśmiechamy się tak samo) z udziałem szkół z Cypru, Malty i Rumunii. Projekt dotyczy integracji uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i uwrażliwienia na ich potrzeby. W listopadzie czworo nauczycieli z boguszowickiej



podstawówki wzięło udział w pierwszej wizycie roboczej w szkole specjalnej na Cyprze. Mieli oni okazję przyjrzeć się specyfice pracy w tej placówce, wzięli udział w warsztatach decoupage'u, przedstawili swoją szkołę, miasto i kraj oraz obejrzeni przedstawienie przygotowane przez cypryjskich uczniów, ich nauczycieli, rehabilitantów i terapeutów. Uczniowie i nauczyciele z SP nr 36 odwiedzą kolejno wszystkie szkoły zaangażowane w projekt, a rybnicka placówka będzie gościem wszystkich partnerów projektów w marcu 2020 roku.

## PRZEDSZKOLAK POTRAFI

### Maluchy będą zdrowsze

W trosce o zdrowie dzieci z Przedszkola nr 4 w Ligocie-Ligockiej Kuźni jego dyrektor Michalina Merta zdecydowała o zakupie czterech oczyszczaczy powietrza. Urządzenia, które oczyszczają powietrze ze szkodliwych pyłów PM10 i PM2.5, a ponadto wychwytyją roztocza, kurz, bakterie, wirusy i zarodniki grzybów, zostały umieszczone we wszystkich salach przedszkolnych. Oczyszczacze są niedużych roz-



miarów, dzięki czemu łatwo można przenosić je do innych pomieszczeń, co więcej – ich zaletą jest również cichy tryb pracy, co pozwala umieszczać je również w salach, w których maluchy leżakują.

### Miś z sercem

Dzieci z Przedszkola nr 20 w Boguszowicach Osiedlu wraz z nauczycielami wsparły działalność fundacji „mAli wspaniali” i uszczęśliwili dzieci z oddziału pediatrycznego Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 3 w Rybniku. Przedszkolaki wraz ze swoimi bliskimi wykonały misie-przytulanki. – Ważnym celem było ukazanie dzieciom wartości bezinteresownie udzielanej pomocy oraz tego, że im więcej osób jest skłonnych udzielić wsparcia, tym jego zasięg rośnie – podsumowuje akcję Dominika Kwienadz z Przedszkola nr 20.

### Ekspresem przez szkoły i przedszkola

Młodzież Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 11 miała okazję poznać tajniki zawodów, w których kształci rybnicki Ekonomik, a wszystko to w ramach zorganizowanych tam warsztatów zawodoznawczych dla tegorocznych absolwentów gimnazjów i szkół podstawowych \* W ramach unijnego projektu „Fajne Dzieciaki” sześcioro nauczycieli z SP nr 36 w Boguszowicach Starych wzięło udział w międzynarodowym szkoleniu w Barcelonie, którego celem było przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i zapobieganie nękanii rówieśniczemu \* W tym roku Minister Edukacji Narodowej Anna Zalewska przyznała 64 placówkom z całej Polski tytuły „Przedszkole i Szkoła Promująca Zdrowie”. Wśród zdrowych szkół

znalazł się też rybnicki Ekonomik \* Tradycyjnie już w Przedszkolu nr 14 w Chwałowicach dzieci świętowały Barbórkę z zaproszonymi do placówki górnika-  
mi \* Natalia Rączka z Ekonomika po raz drugi otrzymała ogólnopolskie wyróżnienie w konkursie „Za-  
raz nas swoją pasją”, w którym należało nakręcić filmik o własnych pasjach i zainteresowaniach. Natalia opowiedziała w nim o jeździe konnej \* 7 grudnia w Ekonomiku odbył się jubileuszowy 10. jarmark świąteczny z udziałem nie tylko uczniów, ale też mieszkańców, którzy mogli dowiedzieć się, jak pomysłowo zapakować prezenty i nakryć świąteczny stół \* Dzięki projektowi unijnemu „Wyższy poziom gastronomii” pracownie gastronomiczne Ekonomika doposażono m.in. w piec konwekcyjno-parowy, meble ze stali nierdzewnej i drobny sprzęt \* Ze względu na niewielkie zainteresowanie rybnickich maturzystów nie odbędzie się czwarty międzyszkolny turniej studniówkowego poloneza. Tym samym ostatnimi zwycięzcami roztańczonego konkursu są maturzyści z Mechanika i IV LO, którzy przed rokiem okazali się najlepsi z grona tylko pięciu zgłoszonych wówczas szkół \* Ekonomik rozpoczął realizację projektu „Praktyczne kształcenie mistrzów zawodu na europejskim rynku pracy”, w którym partnerami są włoskie i hiszpańskie firmy. Dlatego też w grudniu na Sycylii i w Walencji odbyły się wizyty organizacyjne przygotowujące wzajemną współpracę \* Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 10 na Smolnej otrzymał międzynarodowy certyfikat humanitarno-edukacyjny „Przyjaciół dzieci”, przyznawany za pomoc ofiarowaną dzieciom w Afryce, Azji i na Bliskim Wschodzie. ZS-P nr 10 uhonorowano za pomoc szkole w Kamerunie.

(S)

### Dekada na scenie

Weekend 17 i 18 listopada należał do aktorów grup teatralnych działających w Młodzieżowym Domu Kultury, którzy wspólnie z Zofią Paszendą świętowali swoje dziesiąte urodziny. Placówkę opanowali aktorzy teatrów Cicho-Sza, Pacynki i Niebieski Kot, którzy przygotowali atrakcje teatralne dla odwiedzających ją gości. Ci wzięli udział w aktorskiej grze terenowej, zajrzeli do teatralnej garderoby i wcielali się w różne bajkowe postacie. W sali teatralnej młodzi aktorzy zaprezentowali etudy teatralne i zaangażowali przybyłych w te działania aktorskie. Drugiego dnia urodzin odbył się pokaz spektakli teatralnych w Domu Kultury w Boguszowicach. Wystąpiły tam teatry Pętka (przedstawienie „Urodzinowe marzenie”)



i Cicho-Sza („Opowieści Lady Maybey”), a Pacynki i Cicho-Sza zagrały wspólnie w improwizowanych „Poszukiwaczach zaginionej puenty”, przygotowanych specjalnie na dziesiąte urodziny. Zaproszeni na urodziny przyjaciele teatrów otrzymali teatralne maski z rąk dyrektor MDK-u Barbary Zielińskiej i prowadzącej teatru reżyser Zofii Paszendy. Gratulacje w imieniu prezydenta miasta złożył świętującym teatrom wiceprezydent Piotr Masłowski.

### Jaka tam licha

Szopka z makaronu, choinka z piórek, a żłóbek z za-  
palek – to tylko część „wyposażenia” świątecznej stajenki wykonanej przez Jolantę Rakoczy z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 8 w Boguszowicach Osiedlu, która została jedną ze zwyciężczyń trzeciej edycji rybnickiego konkursu na stajenkę betlejemską. Organizuje go Młodzieżowy Dom Kultury i miasto, a w tej edycji jurorki – Katarzyna Fojcik, Krystyna Komorowska i Danuta Sarna – oceniły 15 szopek. Oprócz Joli pierwsze miejsce w swojej grupie wiekowej zajęły uczennice Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 7 z Orzepowic – Agnieszka Małek, Emilia Szymura i Marta Koczy, które swoją stajenkę wykonały wspólnie. Jury przyznało w sumie sześć nagród i trzy wyróżnienia, a laureaci spotkali

się 4 stycznia w magistracie, by z rąk wiceprezydenta Wojciecha Świerkosza odebrać dyplomy i nagrody. Warto dodać, że szkoły z Boguszowic i Orzepowic, z których pochodzą zwyciężczynie tego konkursu, otrzymały po 1000 zł nagrody, a najpiękniejsze stajenki wystawiono w urzędzie miasta.

(S)





Rybnik



Zdjęcie R. Wolański

**ANNA MARIA JOPEK**

23. OGÓLNOPOLSKI FESTIWAL  
PIOSENKI ARTYSTYCZNEJ OFPA

24/02/2019

# KULTURALNY LUTY

## 27.01 NIEDZIELA

15.00 i 18.00 Teatr Ziemi Rybnickiej: **Queen symfonicznie** – koncert, łączący muzykę zespołu Queen z symfonicznymi aranżacjami w wykonaniu chóru i orkiestry Alla Vienna.

18.00 Klub Kultury Harcówka: **„A z nami kolęda...”** – wieczór poetycko-kolędowy połączony ze wspólnym śpiewaniem (wystąpią: Sabina Olbrich-Szafraniec, Mieczysław Błaszczak, trio instrumentalne, chór dziecięcy Con Colore).

18.00 Kościół w Niewiadomiu: **Koncert noworoczny** w wykonaniu solistów i wokalistów z towarzyszeniem Miejskiej Orkiestry Dętej „Rybnik” – gościem specjalnym będzie **Kuba Badach**.

## 29.01 WTOREK

17.00 Dom Kultury w Niedobczycach: **Kawiarenka seniora** – comiesięczne spotkanie skierowane do seniorów, którzy chcą aktywnie uczestniczyć w życiu kulturalnym i społecznym dzielnicy.

17.30 i 20.30 Teatr Ziemi Rybnickiej: **To jest chore!** – najnowszy program Kabaretu Młodych Panów.

19.00 Klubokawiarnia Żółty Młynek: **Podróże w nieznane**: Dagmara Babiarsz opowie o wyprawie do Papui Zachodniej.

## 30.01 ŚRODA

17.30 i 20.30 Teatr Ziemi Rybnickiej: **To jest chore!** – najnowszy program Kabaretu Młodych Panów.

nawałowa Rady Dzielnicy Niedobczyce i Domu Kultury w Niedobczycach (szczegóły tel.: 32 433 10 65).

## 3.02 NIEDZIELA

16.00 Teatr Ziemi Rybnickiej: **„Śmiertelna pułapka”** – spektakl kryminalny w reżyserii Andrzeja Strzeleckiego (występują m.in.: Krzysztof Tyniec, Ewa Telega i Magdalena Zawadzka).

## 5.02 WTOREK

17.30 Teatr Ziemi Rybnickiej: **„Carmen”** – retransmisja opery z Metropolitan Opera w Nowym Jorku.

19.00 Klubokawiarnia Żółty Młynek (ul. św. Jana 2): **Podróże w nieznane**: spotkanie z Anitą Czernow-Lebedew pt. „Okno na świat – Australia”.

## 6.02 ŚRODA

17.00 Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Rybniku: Spotkanie z Anną Kamińską, autorką książek: „Simona: opowieść o niezwykłym życiu Simony Kossak” i „Białowieża szeptem”.

## 8.02 PIĄTEK

17.30 Teatr Ziemi Rybnickiej: galeria Oblicza – wystawa prac Galerii Sztuki Współczesnej Stołecznego Kultury z Gniewina.

18.00 Dom Kultury w Niedobczycach: **Babski Comber** (cykliczna impreza przeznaczona dla pań, kolejne spotkania od 9.02 do 24.02).

## 9.02 SOBOTA

od 8.00 Deptak: jarmark staroci i rękodzieła.

10.00 Dom Kultury w Chwałowicach: **Miedzy nami fotografami** (warsztaty fotograficzne).

10.00 Halo! Rybnik: spotkanie numizmatyków.

13.00 Halo! Rybnik: spotkanie karmicieli kotów wolno żyjących zorganizowane przez Stowarzyszenie KOTewka Rybnicka Kocia Przysiań.

16.00 i 19.00 – Teatr Ziemi Rybnickiej: **„Pikantni”** – spektakl komediowy z udziałem Barbary Kurdej-Szatan, Anny Muchy, Mikołaja Krawczyka i Michała Ziembickiego.

18.00 Dom Kultury w Chwałowicach: **cabaret Trzeci Wymiar** z debiutanckim programem „Damy radę!”.

## 10.02 NIEDZIELA

od 9.00 Teatr Ziemi Rybnickiej: **45. Vinyl Swap** – giełda płyt winylowych i kompaktowych, książek o tematyce muzycznej, nut i sprzętu muzycznego.

11.00 Dom Kultury w Chwałowicach: **„Bajki Najnajtaki”** – Mateusz Świsłak i jego opowieść o trzech małych świnkach.

15.00 i 17.00 Dom Kultury w Boguszowicach: **„W poszukiwaniu królowej”** – premierowy spektakl w wykonaniu Teatru Supełek.

# LUTY

## 1.02 PIĄTEK

18.00 Dom Kultury w Boguszowicach: **Noworoczna gala operetkowa** – w programie m.in. najpiękniejsze arie, duety operetkowe, hity musicalowe i utwory z repertuaru Jana Kiepury w wykonaniu Teatru Muzycznego Arte Creatura.

## 2.02 SOBOTA

11.00 Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna: **Od deski do deski** – rodzinne warsztaty literacko-plastyczne dla dzieci w wieku od 2 do 4 lat (obowiązują zapisy).

11.00 Halo! Rybnik: **Social Language Meeting** – spotkanie dla osób zainteresowanych niezobowiązującymi rozmowami w obcych językach.

15.00 Halo! Rybnik: Wernisaż wystawy malarstwa Krystyny Skupień.

18.00 Klub Kultury „Harcówka” (ul. Zakątek 19): **„Już tu nocka... Na ludową nutę”** – koncert jubileuszowy z okazji 15-lecia Rybnickiego Chóru Kameralnego „Autograph”.

19.00 Dom Kultury w Niedobczycach: zabawa kar-



## 12.02 WTOREK

- 17.30 Teatr Ziemi Rybnickiej: **„Plastusio-  
wy pamiętnik”** – bajka w wykonaniu Teatru Dzieci Zagłębia.
- 19.00 Klubokawiarnia Żółty Młynek: z cyklu **Podróże w nieznane** – spotkanie z Alicją Żak pt. „Wietnam z dziećmi – w spokoju i bez planu”.

## 13.02 ŚRODA

- 17.00 Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Rybniku: „Zdzisław i Tomasz Beksiński. Portret podwójny? Portret prawdziwy?” – **wykład dra Jacka Kurka**.
- 18.00 Dom Kultury w Chwałowicach: **„Seks dla opornych”** – spektakl komediowy dla widzów dorosłych w wykonaniu Teatru Żelaznego.
- 19.00 Teatr Ziemi Rybnickiej – Galeria Sztuki: wernisaż wystawy retrospektywnej twórczości Mariana Lecha Bednarka – malarstwo, rysunek, kolaż (w programie: Teatr Mariana Bednarka performance „Najazd na żółte”).

## 14.02 CZWARTEK

- 10.30 Biblioteka na Parusowcu-Piaskach: **Spotkania z książeczką** – zajęcia dla dzieci.
- 19.00 Zabytkowa Kopalnia „Ignacy” w Niewiadomiu: **recital Janusza Radka**.

## 15.02 PIĄTEK

- 17.00 Halo! Rybnik: **Antywalentynki** – w programie: poezja Adama Marka, fotografie Marii Kuczery i minirecital Tadeusza Kolorza.
- 19.00 Teatr Ziemi Rybnickiej: **Natalia Kukulka akustycznie**.

## 16.02 SOBOTA

- 11.00 Halo! Rybnik: **Social Language Meeting** – spotkanie dla osób zainteresowanych niezobowiązującymi rozmowami w obcych językach.
- 19.00 Teatr Ziemi Rybnickiej: **Stare Dobre Małżeństwo** – koncert.
- 22.00 Sub-Club (ul. Piłsudskiego 4) – Drum’n’Bass Vinyl Only (wystąpią m.in. Sayko, Gruesome, Protest).

## 17.02 NIEDZIELA

- 16.00 i 19.00 Teatr Ziemi Rybnickiej: **„Chcesz się bawić? Zadzwoń”** – spektakl komediowy w reżyserii Radosława Dunaszewskiego.

## 18.02 PONIEDZIAŁEK

- 13.00 Klub Kultury „Harcówka”: **„Pan Gaweł i jego pies”** – spektakl bajkowy z elementami gwary śląskiej.
- 19.00 Bazylika św. Antoniego: **Rybnicki Wieczór Chwały** – spotkanie modlitewne z muzyką na żywo.

## 19.02 WTOREK

- 17.30 Teatr Ziemi Rybnickiej: **„Karolcia”** – spektakl muzyczny dla dzieci w wykonaniu Teatru Dzieci Zagłębia.
- 19.00 Klubokawiarnia Żółty Młynek: z cyklu **Podróże w nieznane**: spotkanie z Małgorzatą Dobisz pt. „Trzy przełęcze pod Everestem i Island Peak 6189 m”.

## 21.02 CZWARTEK

- Od 10.00 – Klub Energetyka: **23. Ogólnopolski Festiwal Piosenki Artystycznej OFPA 2019** – przesłuchania.
- 16.30 Halo! Rybnik: **Ślōnski sztwtorek** – „Co oblykały nasze starki”, czyli o śląskiej modzie sprzed lat opowiedzą członkinie Demokratycznej Unii Regionalistów Śląskich.
- 17.00 Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Rybniku: spotkanie autorskie z Krystyną Dajką, autorką książek: „Dieta długowieczności” i „Post Daniela”.
- 17.00 Dom Kultury w Niedobczycach: **Lekcje o...** – warsztaty mydlarskie dla dzieci.
- 19.00 Teatr Ziemi Rybnickiej: **koncert Pawła Domagały**.

## 22.02 PIĄTEK

- od 10.00 Klub Energetyka: 23. Ogólnopolski Festiwal Piosenki Artystycznej **OFPA 2019** – przesłuchania.
- 18.30 i 20.45 Teatr Ziemi Rybnickiej: **Koncert wiedeński** – utwory króla walców Johanna Straussa.
- 19.00 Dom Kultury w Chwałowicach: **Plejada Fajnych Filmów**.

## 23.02 SOBOTA

- 11.00 Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Rybniku: **Czytanie na dywanie** – rodzinne warsztaty literacko-plastyczne dla dzieci.
- 17.00 Dom Kultury w Chwałowicach: Jędrowski Show – biesiadne show.
- 17.00 Klub Energetyka: 23. Ogólnopolski Festiwal Piosenki Artystycznej **OFPA 2019** – finał konkursu krajowego (mini-recital Barbary Piotrowskiej, zwyciężczyni poprzedniej OFP-y oraz **koncert akustyczny Anity Lipnickiej**).
- 19.00 Industrialne Centrum Kultury w Niewiadomiu: zabawa karnawałowa.
- 20.00 Art-Cafe (ul. Sobieskiego 11): Organic Mystery (wystąpią m.in.: Władysław Gudonis Komendarek, DJ Primal i DJ Trip).

## 24.02 NIEDZIELA

- 17.00 Teatr Ziemi Rybnickiej: 23. Ogólnopolski Festiwal Piosenki Artystycznej **OFPA 2019** – koncert laureatów i **występ Anny Marii Jopek**.

## 25.02 PONIEDZIAŁEK

- 17.00 Halo! Rybnik: Rybnik – urbanistyka XX wieku – spotkanie otwierające cykl poświęcony wizjom rozwoju miasta (Jacek Kamiński opowie o pierwszym planie urbanistycznym Rybnika z 1904 roku).

## 26.02 WTOREK

- 17.00 Dom Kultury w Niedobczycach: **Kawiarenka seniora** – comiesięczne spotkania seniorów.
- 19.00 Klubokawiarnia Żółty Młynek: z cyklu **Podróże w nieznane** – spotkanie z Bernadette Brown-Fajkis pt. „Witamy w kraju Długiej Białej Chmury, czyli w Nowej Zelandii”.

## 27.02 ŚRODA

- 18.00 Dom Kultury w Boguszowicach: **„Mroźna papuga”** – spektakl komediowy w wykonaniu Teatru Korez.

## 28.02 CZWARTEK

- 18.00 Dom Kultury w Niedobczycach: **Koło Gospodyń Miejskich** – warsztaty artystyczne dla rybniczank.

## CYKLICZNIE:

Poniedziałki

- 13.00 Teatr Ziemi Rybnickiej: **Kino Seniora** – seanse filmowe dla osób starszych: „Kler” (28.01), „Rodziny się nie wybiera” (4.02), „Loving” (11.02), „Gentleman z rewolwerem” (18.02), „Młodość Astrid” (25.02).
- 19.00 Teatr Ziemi Rybnickiej: **Dyskusyjny Klub Filmowy „Ekran”** – „Zabawa zabawa” (28.01), „Dom, który zbudował Jack” (4.02), „Anioł” (11.02), „Vice” (18.02), „Kafarnaum” (25.02).

Czwartki:

- 20.00 Celtic Pub: Jam Session – noc z muzyką na żywo.

## WYSTAWY:

- Teatr Ziemi Rybnickiej: galeria Oblicza – wystawa prac Galerii Sztuki Współczesnej Stolemowie Kultury z Gniewina (od 8 lutego do 3 marca) \* Galeria Sztuki: wystawa prac Mariana Lecha Bednarka (od 13 lutego do 3 marca).
- Muzeum: „Przywrócone życiu” – wystawa odnowionych sztandarów i chorągwi cechowych ze zbiorów Działu Historii Rzemiosła (do końca lutego).
- Halo Rybnik: wystawa malarstwa Krystyny Skupień (od 2 do 28 lutego).
- Industrialne Centrum Kultury w Niewiadomiu: „Rak to nie wyrok, to diagnoza” – wystawa fotografii Joanny Pyrk (do końca lutego).
- Biblioteka, filia nr 8 na Smolnej: „Niewidzialne miasta” – wystawa ilustracji Anny Kiszko inspirowanych książką Italo Calvino (do końca lutego).



W wystawie wzięła udział rodzina Józefa Franke, która udostępniła unikatowe fotografie zrobione przez rybniczana w czasie II wojny w północnej Afryce

Sabina Horzela-Piskula

## Od zdjęć do trwałej ondulacji

Przed wojną był fryzjerem, w jej trakcie artylerzystą w Wehrmachcie, ale też fotoreporterem-amatorem, choć dziś pewnie powiedzielibyśmy – korespondentem wojennym. Rybniczanie Józef Franke w 1940 roku został przymusowo wcielony do armii niemieckiej, z którą przebywał na terenie Niemiec, okupowanej Francji, Włoch i północnej Afryki. Wszędzie tam nie rozstawał się z aparatem fotograficznym.

Dokumentował życie żołnierzy, architekturę, przyrodę, miejscową ludność i jej obyczaje. Z wojny przywiózł 3000 zdjęć. – Zawsze nas dziwiło, że ojcu nie odebrano tych wszystkich filmów – mówi Mirosław Franke, który wraz z rodziną wzięł udział w otwarciu wystawy pt. „Józef Franke – historia jednej podróży” 12 stycznia w Zabytkowej Kopani „Ignacy”. To właśnie tam do 8 lutego prezentowane są unikatowe i niepokazywane dotąd publicznie fotografie m.in. żołnierzy koczujących na pustyni, zniszczonych samolotów i wraków pojazdów, ber-

tryjskich dzieci czy życia na froncie pustynnym. – Trudno było wybrać z tak wielu różnorodnych zdjęć – mówi Adam Grzegorzek, kurator wystawy. Fotografie opatrzone niecodziennym, bo poetyckim komentarzem – wiersze zainspirowane zdjęciami Józefa Franke napisali poeci ze Strefy Pozytywnego Przekazu, działającej przy Domu Kultury w Chwałowicach. Uczestnicy wernisażu mieli też okazję poznać powojenne losy Józefa Franke, który musiał zrezygnować z robienia trwałej ondulacji, w jakiej wyspecjalizował się we Francji. Nie żałował, bo zażył się ukochanym malarstwem i aż do emery-

tury pracował jako dekorator i scenograf m.in. w Rybnickiej Fabryce Maszyn i Hucie Silesia. Jego sylwetkę przybliżyła Małgorzata Płoszaj z Industrialnego Centrum Kultury, prezentując też zdjęcia, które Józef Franke zrobił w naszym mieście. – Do ubiegłego roku, kiedy znaleziono niewywołane jeszcze klisze, nikt nie przypuszczał, że Józef Franke, jeszcze przed wcieleniem do wojska niemieckiego, sfotografował tragiczny moment niszczenia rybnickiego cmentarza żydowskiego w marcu 1940 roku – mówiła. Fotografie Józefa Franke ujrzaly światło dzienne dzięki jego wnuczce i dwóm pasjonatom historii (do tematu wrócimy).

(S)

## Historia wykopana spod ziemi

– Środek schronu wygląda gorzej od tego na Wawoku, pewnie dlatego, że ten brał udział w ostrzale. Poza tym widać tu pewne niedoróbki, co wskazuje na to, że był budowany na szybko. W środku jest też charakterystycznie powyginana stal, więc przypuszczamy, że musiało tam dojść do wybuchu, nie wiemy jednak kiedy – czy w 1939, czy raczej w 1945, od granatu wrzuconego przez żołnierzy radzieckich – mówi Remigiusz Michalik ze stowarzyszenia Pro Fortalicium o bojowym schronie polowym odkrytym właśnie przy ul. Dąbrówki.

Na jego ślad najpierw trafili pasjonaci rybnickich fortyfikacji, potem – budowlańcy pracujący przy budowie marketu Aldi. Ci pierwsi od dawna wiedzieli, że w tym rejonie taka budowla powinna się znajdować. – Nasze ścibstwo zaprowadziło nas do jednego ze starszych mieszkańców, który wskazał nam właśnie to miejsce. Wtedy jeszcze stały tam trzy domy prywatne i garaż. Potem wpadło nam w ręce ksero mapy z lat 60., na której schron był naniesiony właśnie w tym miejscu – wspomina Remigiusz Michalik. Robotnicy kopiący fundamenty pod market byli przekonani, że kopiąc natrafili na szambo. Z błędu wyprowadził ich właśnie Remigiusz Michalik, który spotkał się z inwestorem i poinformował go o swoich podejrzeniach. Ten zgłosił odkrycie miejskiemu konserwatorowi zabytków. – 11 stycznia na miejscu spotkała się kilkusobowa komisja. Kiedy koparka odsłoniła wejście, założyliśmy kombinezony i „zanurkowaliśmy” do środka. To polowy schron bojowy z sierpnia 1939 roku, potocznie ten typ nazywa się „Urban”. Podobny schron znajduje się na Wawo-

ku przy ul. Janiego – opowiada rybniczanie. Stowarzyszenie, które reprezentuje opiekę nad nim od 2007 roku. Dzięki społecznikowskiej pasji został on odnowiony i przystosowany do zwiedzania. W mieście jest jeszcze jeden schron tego typu – w pobliżu ronda Liévin, ale znajduje się na terenie prywatnym i trudno dojść do porozumienia z właścicielami. Nie wiadomo jeszcze jakie będą losy schronu, który właśnie odkryto przy ul. Dąbrówki. – Najważniejsze, że nie może zostać rozebrany i zostanie objęty ochroną konserwatorską – tak zdecydował wojewódzki konserwator zabytków. Kwestia tego, gdzie ostatecznie będzie się znajdował, jak i ewentualnie kiedy, zostanie przeniesiony to temat do przedyskutowania. Sprawa jest świeża, a decyzja wymaga rozważ i nie zapadnie od razu – wyjaśnia miejska konserwator zabytków Aleksandra Frydrychowicz, która zwraca też uwagę na wartość historyczną samego obiektu, jednego z trzech schronów bojo-



Wacław Trzaska

Nie wiadomo jeszcze jakie będą losy schronu, który właśnie odkryto przy ul. Dąbrówki.

wych, powstałych w 1939 r. w przededniu II wojny światowej, w ramach polskiej linii obrony w Rybniku, wówczas mieście granicznym. Jego przeniesienie to niełatwe i kosztowne przedsięwzięcie. – Takie operacje były już przeprowadzane, a przy okazji budowy dróg schrony przenoszono m.in. w Bytomiu, Rudzie Śląskiej i Chorzowie, a w niektórych z nich brało też udział nasze stowarzyszenie – mówi Remigiusz Michalik. Sam ma kilka pomysłów na lokalizację schronu. – Marzeniem byłoby otrzymanie od miasta działki, na którą można by ten schron przetransportować, odnowić i organizować tam później pikniki militarne. Innym pomysłem są przenosiny na rondo Zebrzydowickie, które można by nazwać imieniem „Obróńców Rybnika” – zastanawia się rybniczanie.

(S)



# Najstarsza rybniczanka obchodziła 104. urodziny

14 stycznia Aniela Karklis, najstarsza rybniczanka mieszkająca w dzielnicy Paruszowiec-Piaski, obchodziła swoje 104. urodziny. Po raz piąty z życzeniami odwiedził ją prezydent Piotr Kuczera, który dobrze zapamiętał swoją pierwszą wizytę w bloku przy ul. Wolnej.



Najstarsza rybniczanka Aniela Karklis jest bez wątpienia jedną z najbardziej pogodnych mieszkank naszego miasta. Na zdjęciu z prezydentem Piotrem Kuczera

Wacław Troszka

To było w styczniu 2015 roku; Piotr Kuczera był prezydentem ledwie kilkanaście dni, a pani Aniela obchodząca swoje 100. urodziny była pierwszą jubilatką, którą przyszło mu odwiedzić w nowej roli. Wizyta młodego, świeżo upieczonego prezydenta bardzo ją ucieszyła. Przekazała mu wtedy napisane przez siebie wierszem „Dobre rady babci Anieli”, zawierające z przymrużeniem oka potraktowane przepisy na sukcesy w różnych dziedzinach życia, np. „Pragniesz coś osiągnąć w pierwszym życiu starcie – najpierw sobie zdobądź solidne poparcie”.

Pani Aniela wciąż jest niezwykle pogodna i nadal cieszy się względnie dobrym zdrowiem. – Muszę przyznać, że pan prezydent nic a nic się nie zmienił, a nawet wygląda młodziej

– powiedziała ostatnio do Piotra Kuczery. – Muszę te słowa zacytować mojej żonie – odpowiedział z uśmiechem prezydent. Jak opowiada Izabela Mazurek, czyli córka, z którą mieszka, 104-latką wciąż ogląda większość teleturniejów i od czasu do czasu trochę czyta. Nie ogląda już premierowych odcinków „Diagnozy”, bo dla niej emitowane są zbyt późno.

Przypomnijmy; emerytowana nauczycielka Aniela Karklis pochodzi z okolic Łowicza. Do Rybnika przyjechała w 1984 roku już jako emerytka z kilkuletnim stażem, by pomóc swojej córce, której urodził się drugi syn.

Najstarsza mieszkanka naszego miasta ma 6 wnuków, 8 prawnuków i 2 praprawnuczki. Najmłodsza w tym gronie praprawnuczka Julia, córka jednej z prawnuczek, urodziła się w listopadzie 2017 roku.

Tuż przed końcem świątecznego spotkania Aniela Karklis i prezydent Piotr Kuczera snuli plany na przyszłość, dotyczące kolejnych jubileuszy i kolejnych prezydenckich odwiedzin. Pani Anieli życzymy, by te plany udało się zrealizować. (WaT)

## Trzej królowie na rodeo

– Dla nas to już tradycja i dobra okazja do tego, by wspólnie z mieszkańcami i gośćmi dać świadectwo naszej wiary – mówi Marcin z Orzepowic, który od pięciu lat w chwałęcickim orszaku Trzech Króli wciela się w rolę czarnoskórego króla Baltazara. Pierwszy mały jubileusz świętowania Objawienia Pańskiego w Chwałęcicach z pewnością przejdzie do historii.

Przed rokiem w orszaku paradował jeden wielbłąd: nietypowy i prawie jak żywy. W tym „szła” już karawana dwóch, wioząc na swoich grzbietach siedmioletnią Julkę i sześciolatniego Przemka. – Musiałem przerobić ubiegłorocznego wielbłąda tak, by dopasować go do nowej, specjalnie zbudowanej platformy. Drugi z wielbłądów różni się kolorem i jest dwugarbny, bo tak chciały moje wnuki. Ponadto ryczy – w internecie znalazłem oryginalny głos dromadera i nagrałem go – opowiada Edward Brzezinka, którego wielbłądy były atrakcją piątego orszaku Trzech Króli, jaki 6 stycznia tradycyjnie już przeszedł główną ulicą Chwałęcic. Frajdę miały nie tylko wnuki pana Edwarda, ale również inne dzieci, które chętnie pozowały do zdjęć, siedząc na grzbietach wielbłądów, zbudowanych w prawie dwa miesiące. – Wnuki już od lata dopytywały, kiedy wreszcie będą mogły na nich poje-

chać – śmieje się Edward Brzezinka, który ma jeszcze jednego wnuka – dwuletniego Szymona, nie wyklucza więc, że w przyszłym roku jego karawana może być jeszcze liczniejsza. Stworzone przez mieszkańca Chwałęcic wielbłądy okazały się bezpieczniejsze od koni idących w orszaku. Zanim ten na dobre wyruszył ulicą Czecha pod kościół, jeden z koni stanął dęba i przewracając się, zrzucił z grzbietu króla Baltazara. Na szczęście skończyło się na strachu – ani rybniczanie, ani zwierzęciu nic złego się nie stało. – Wszystko jest w porządku, choć pewnie to zdarzenie wpłynie na zmianę naszego sposobu świętowania – przyznał pan Marcin. Organizatorzy już zastanawiają się nad wynajęciem powozu lub zaangażowaniem służb mundurowych i koni służących w policji lub w wojsku, bo mają one nieporównywalnie większe doświadczenie w obcowaniu z tłumem.



W Chwałęcicach królów było więcej niż trzech

Sabina Horzela-Piskula

W orszaku oprócz mieszkańców, gości i orkiestry kopalni Jankowice pojawił się też inny nietypowy król – 10-letni Szymon Masarczyk z Chwałęcic, który chce zostać motokrosowym mistrzem. Pierwszy raz usiadł na moto-

rze, kiedy miał cztery lata, a w wieku pięciu lat jeździł już na motocyklu krosowym dla młodych zawodników. Od tego czasu jego kolekcja medali i pucharów stale się powiększa. W czasie chwałęcickiego orszaku Szymon w koronie na kasku i w królewskim płaszczu przejechał całą trasę na nowym motocyklu ufundowanym przez jednego ze sponsorów, który chce wesprzeć utalentowanego zawodnika z Chwałęcic.

– Oto mędrcy ze Wschodu przybyli do Jerozolimy i pytali: gdzie jest nowo narodzony król żydowski, ujrzeliśmy bowiem jego gwiazdę na wschodzie i przybyliśmy oddać mu pokłon – odczytał fragment ewangelii ks. Grzegorz Jagieł, który wymyślił taki właśnie sposób świętowania Objawienia Pańskiego w Chwałęcicach, wspólnie z mieszkańcami i zaproszonymi gośćmi. Byli wśród nich m.in. prezydent Piotr Kuczera i senator Wojciech Piecha, radni Jerzy Lazar, Łukasz Dwornik oraz Krystyna Wałach i Andrzej Sączek z Chwałęcic. – Dobre jest to nasze wspólne świętowanie – to pokaz naszej wiary i radości z tego, że Jezus się narodził – mówiła radna. Na placu przed kościołem wystąpił też zespół wokalo-instrumentalny Corda z Młodzieżowego Domu Kultury, serwowano ciasta domowej roboty, grzańca, zupę ogórkową i grochówkę, Trzej Królowie rozdawali słodycze, a prezydent Piotr Kuczera, który co roku uczestniczy w chwałęcickim orszaku, złożył zebrany życzenia pomyślności w nowym roku.

6 stycznia orszaki przeszły ulicami 752 miejscowości naszego kraju. Po raz drugi na taką formę świętowania zdecydowali się też mieszkańcy Chwałęcic, a po raz pierwszy – Kłokocina. Parafialny Orszak Trzech Króli pod hasłem „Odnówić oblicze ziemi” wyruszył tam z ul. Poligonowej, by dotrzeć do kościoła parafialnego na uroczystą mszę św. i wspólne koledowanie. (S)

# Niehandlowy finał WOŚP

214.500 zł – tyle na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy zebrał jej rybnicki sztab. Ubiegłorocznego rekordu nie udało się pobić, ale w końcu to nie bicie rekordów jest celem tego ogólnoswiatowego, dobroczynnego przedsięwzięcia.

Tradycyjnie główną areną rybnickiego finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy był kampus i tamtejsza estrada. Można tam było m.in. zobaczyć w akcji strażaków ochotników, posłuchać kilku zespołów i wziąć udział w licytacjach na rzecz orkiestry. Pan Michał, przedsiębiorca z dzielnicy Zembrzydowice, który licytował wspólnie ze swoimi małymi wnuczkami Mają i Krzysiem, wyłożył 600 zł za podwójne zaproszenie prezydenta miasta na przejażdżkę trasą budowanej właśnie przez miasto drogi regionalnej Racibórz – Pszczyna. Zgodnie z kilkuletnią tradycją zlicytowano też kurs na prawo jazdy (1.600 zł). Zapewne z powodu nieprzyjemnej aury frekwencja w kampusie dumą nie napawała, ale i tak rybnicki sztab WOŚP zebrał w sumie ponad 200 tys. zł, w czym spora zasługa blisko 300 kwestujących na ulicach wolontariuszy. Jak podkreśla szef rybnickiego sztabu, co roku większość stanowią debiutanci, a średni, statystyczny wiek wolontariusza z puszka to 16, 17 lat.

– Dla nas w Rybniku był to bardzo spokojny, harmonijny wręcz finał. Praktycznie poza kwotą ponad 200 tys. zł, zebraną w czasie niehandlowej niedzieli, nic mnie właściwie nie zaskoczyło ani in plus, ani in minus – mówi Arkadiusz Klimczak, który już po raz ósmy kierował pracami rybnickiego sztabu WOŚP. (WaT)



Arkadiusz Klimczak, który po raz ósmy kierował pracą rybnickiego sztabu WOŚP, jest mile zaskoczony efektami tegorocznej zbiórki



Zdjęcia: Władysław Trzcinka



Przed ostatnimi licytacjami i wieńczącym koncertem światłem do nieba na scenie w Kampusie dla niezbyt licznej, co tu kryć, publiczności wystąpił zespół A.Y.A., a wraz z nim Iza Tkocz, wokalistka mająca za sobą udział w programie „The Voice of Poland”

## Kulturalnym skrótem

- 23 stycznia w Klubie Energetyka zaplanowano finał 16. artystycznego Pojedynku na Słowa. Zmierzyli się w nim uczniowie z IV LO „Kopernika” z Chwałowic oraz Zespołu Szkół Technicznych z Wodzisławia Śl. Ci pierwsi pokonali w półfinale poprzednich zwycięzców, czyli licealistów z Frycza, drudzy – uczniów rybnickiego Tygla. W finale po zaciętej rywalizacji na słowa mówione i śpiewane lepsza okazała się ekipa z Wodzisławia Śląskiego, która pokonała licealistów z Chwałowic pięcioma punktami (193-188 p.). Gościem finałowego pojedynku był znakomity aktor Artur Barciś.
- 31 stycznia w czwartek w kościele parafialnym w Chwałęcicach z koncertem kolędowo-noworocznym wystąpi Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk”. Występ chórzystów i orkiestry rozpocznie się o godz. 18.00. – Cieszymy się bardzo, choć to spore wyzwanie. Śląsk zaśpiewa w naszym kościele po raz pierw-

szy, ale mamy nadzieję, że nie ostatni. Chcielibyśmy, aby co roku w okresie świąteczno-noworocznym mieszkańcy mogli wysłuchać ich koncertu – mówi ks. Grzegorz Jagieł, proboszcz parafii św. Nepomucena w Chwałęcicach.

- 9 lutego w Chwałowicach swój premierowy program zaprezentuje nowa grupa kabaretowa z naszego miasta – Kabaret Trzeci Wymiar. Tworzą go Artur Dyjas, Maciej Misztal i Artur Banaszekiewicz, którzy zadebiutowali w maju w Łaziskach Górnych, a w listopadzie zajęli trzecie miejsce podczas 11 Ogólnopolskiego Przeglądu Kabaretów „HiHi HaHa” 2018 w Kurzętniku. Ich debiutancki program „Damy radę!” można będzie obejrzeć 9 lutego o godz. 18 w Domu Kultury w Chwałowicach (bilety: 15 zł na [www.dkchwalowice.pl/kup-bilet.html](http://www.dkchwalowice.pl/kup-bilet.html) i w kasie placówki). Panowie zapewniają, że nie zabraknie tego, co widzi kabaretowy lubi najbardziej, czyli niebanalnych skeczów, ciekawych historii, dynamicznej akcji, piosenek, a nawet tańca.

- 21 i 22 lutego w Klubie Energetyka Fundacji PGE Energia Ciepła odbędą się przesłuchania eliminacyjne w ramach 23. Ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki Artystycznej OFPA. Z grona uczestników, których zgłoszenia przyjmowane są jeszcze tylko do końca stycznia, jury wybierze dziesięcioro najlepszych wokalistów. Wystąpią oni w zaplanowanym na 23 lutego finale festiwalowego konkursu. Dzień później w Teatrze Ziemi Rybnickiej odbędzie się koncert laureatów.

- Rybnicki zespół Cordis zajął pierwsze miejsce w 25. Międzynarodowym Festiwalu Kolęd i Pastoralek w Będzinie w kategorii schola liturgiczna. Grupa (Beata Cebula, Anna Jastrzebska, Agata Jastrzebska i Hanna Świerczyńska) wykonała tam m.in. kolędę ukraińską „Radość dziś nastała” i kompozycję Piotra Pałki „Cieszymy się pod niebiosy”. W nagrodę rybnicki kwartet otrzymał 3 tys. zł ufundowane przez prezesa Jastrzębskiej Spółki Węglowej.

(S)



# Licytacje dla Orkiestry

Bilety na imprezy kulturalne i do obiektów sportowych, bony zakupowe, sesje fotograficzne, prace lokalnych artystów czy wyjątkowy spacer szlakiem tajemnic Rybnika to tylko część propozycji, jakie można było wylicytować podczas aukcji w Halo! Rybnik na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

Niedzielną aukcję wsparło sporo przedsiębiorców i artystów z regionu, którzy na rzecz orkiestry przekazali łącznie kilkadziesiąt przedmiotów, wejściówek i bonów. Licytację poprowadził Przemysław Niedźwiecki, dziennikarz Radia

90 i choć liczba uczestników spotkania w Halo! Rybnik mogła organizatorów nieco rozczarować, udało się zlicytować większość z oferowanych tego dnia gadżetów i wejściówek i zebrać 2.891 zł. – Nie po raz pierwszy brałem udział w licytacji

Dominika Ingram-Nowaczyk

during the final of the Orchestra, therefore and today I appeared at the auction. I love art, but I like to do things, and that's why I'm doing this type of thing. I can buy everything

wesprzeć szczytny cel, ale też za dobrą cenę nabyć piękne przedmioty. Moja żona będzie szczęśliwa, bo sama maluje i tak jak ja kocha sztukę – mówi Grzegorz Kaczmarek z Rybnika, który zabrał ze sobą wydruki na płótnie fotografii Łukasza Kohuta i Andrzeja Kozyrskiego. Pod młotek poszedł również obraz Tomasza Papały „Garnitur zobowiązuje”, wykonany haftem krzyżowym herb Rybnika, na który zużyto ponad tysiąc metrów sznurka, akwarela młodego, dobrze zapowiadającego się, a pochodzącego z Radlina artysty Miłosza Nosiadka, statuetka anioła wykonana przez prezydenta Piotra Kuczerę przy wsparciu uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej nr 2 oraz miejsce na fotelu prezentera Radia 90. Propozycje, które w niedzielę nie znalazły swoich nabywców, jeszcze do końca stycznia można licytować w internecie na platformie Allegro, pod adresem: <https://aukcje.wosp.org.pl>. (D)



Podczas licytacji na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, zorganizowanej w Halo! Rybnik zebrano 2.891 zł

## Aktywne pomaganie

– W ubiegłym roku płynęłam pierwszy raz i tak mi się spodobało, że postanowiłam znów tu być. Wtedy z koleżanką zaliczyłyśmy nawet wywrotkę i skończyłyśmy w wodzie, ale na szczęście nie miałyśmy ani kataru, ani temperatury – wspomina pani Magda z Wodzisławia Śl., która ponownie wzięła udział w spływie kajakowym rzeką Rudą. Zorganizowała go grupa Aktywni, tworząc w ten sposób sekcję kajakową Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

13 stycznia, w dniu finału, 32 kajakarzy nie tylko z Rybnika i Wodzisławia, ale też z Gliwic, Żor, Bielska i Pszczyny przepłynęło krótki odcinek Rudy, wyruszając z przystani kajakowo-rowerowej Aktywnych w Stodolach. – Uczestnicy płyną do Paproci, a pokonanie tego odcinka zajmie im maksymalnie półtorej godziny. Moim zdaniem spływ zimą jest bardzo atrakcyjny,

bo o tej porze roku rzeka wygląda zupełnie inaczej niż latem, może nawet ciekawiej – mówi Jacek Klucznik z grupy Aktywni, która już po raz trzeci włączyła się do akcji Jurka Owsiaaka, organizując spływ za dobrowolne datki wrzucane do puszeki WOŚP. – Działamy w szczytnym celu, ale to również okazja do spotkania w gronie osób, które nie chcą spędzać kolejnej

niedzieli przed telewizorem, lecz wybierając aktywność, z pożytkiem dla swojego zdrowia – dodaje Kazimierz Bartecki z Aktywnych, którzy w tym roku obchodzą dziesięciolecie istnienia. Rybniczanie organizują cieszące się coraz większym zainteresowaniem spływy, imprezy integracyjne, koncerty i akcje, ze sztandarowym „Sprzątaniem rzeki Rudy”, ale i mniej znanym Masakratorem czy złotem brodaczy. Z okazji 10-lecia istnienia grupy uczestnicy styczniowego spływu mieli okazję wysłuchać napisanej specjalnie na jubileusz piosenki o rzece Rudzie, która „wlewa się w serca”, oraz wylicytować jubileuszowe gadzety Aktywnych. Wśród fantów, które trafiły pod młotek, były też m.in. bagażnik samochodowy, obrazy, kask narciarski z go-

Aktywna WOŚP-owa sekcja kajakowa



Sabina Horzela-Piskula

glami, kubki, koszulki oraz albumy. W sumie 13 stycznia na przystani na WOŚP zebrano prawie 5 tys. zł, a podczas koncertu zespołu MuzyKajaka bawiło się tam około 50 osób. (S)





Kościół Królowej Apostołów gościł muzyków w mundurach, czyli Orkiestrę Reprezentacyjną Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach, która zagrała dla podopiecznych Niemedycznego Hospicjum Domowego

Zdjęcia: Wacław Troszka



W bazylice św. Antoniego, podczas koncertu na rzecz hospicjum stacjonarnego kolędy zaśpiewał m.in. chór kameralny Autograph

## Kolędowali dla hospicjów

W dwóch rybnickich świątyniach zorganizowano charytatywne koncerty, podczas których można było wysłuchać najpiękniejszych polskich kolęd i pastorałek, ale przede wszystkim wesprzeć ideę opieki hospicyjnej w naszym mieście.

Tuż przed końcem roku, 30 grudnia, bazylika św. Antoniego gościła rybnickich artystów, których kompozycje znalazły się na wydanej w październiku ubiegłego roku płycie „Każdy dzień jest początkiem”. Podczas świątecznego koncertu wystąpił zespół Carrantuohill oraz chór kameralny Autograph, a na kościelnych organach zagrał Jacek Glenc, pianista i kompozytor. To m.in. ich utwory znalazły się na charytatywnym krążku, z którego dochód zostanie przeznaczony na budowę i wyposażenie mającego powstać w mieście hospicjum stacjonarnego dla nieuleczalnie chorych. Na płycie, która wciąż dostępna jest w internecie ([www.muzycznyrybnik.pl](http://www.muzycznyrybnik.pl)), znalazły się też krótkie, inspirujące przesłania księdza Marka Bernackiego, proboszcza rybnickiej bazyliki, w której zorganizowano świąteczny występ. – W jego trakcie nasi wolontariusze zebrali nieco ponad 5.538 zł oraz sprzedali 56 płyt. Dziękujemy hojnym darczyńcom, a artystom za stworzenie magicznego widowiska, które cieszyło

serca wielu osób biorących udział w tym wydarzeniu – mówi Sylwia Figura-Kluszczyńska, prezes fundacji Puls-Med „Blisko Ciebie”, organizatora przedsięwzięcia.

Z kolei w święto Trzech Króli w kościele Królowej Apostołów przy ul. Kościuszki zagraли muzycy w mundurach, czyli Orkiestra Reprezentacyjna Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach. Charytatywny koncert, na który złożyły się kolędy i pastorałki, dedykowany był podopiecznym Niemedycznego Hospicjum Domowego im. św. Rafała Kalinowskiego. Licząca 45 lat katowicka orkiestra jest jedną z trzech etatowych policyjnych orkiestr w kraju. Tworzy ją 33 profesjonalnych instrumentalistów, którzy pasję do muzyki z powodzeniem łączą z mundurem. Są w różnym wieku, mają różny staż pracy w policji, a każdego roku biorą udział w ponad trzystu przedsięwzięciach, występując podczas oficjalnych policyjnych uroczystości, wydarzeń państwowych, koncertów charytatywnych oraz widowisk artystycznych. Mają na swym koncie dwie płyty, z których pierwszą, zatytułowaną „Policja świątecznie” wypełniają zaaranżowane przez policyjnych muzyków kolędy i pastorałki. Część z nich można było usłyszeć podczas koncertu u rybnickich misjonarzy. – Obecnie nasi wolontariusze pomagają niemal 40 chorym w ich domach, a ponad 60 kolejnych osób korzysta ze sprzętu, który za darmo można wypożyczyć w hospicjum. Podczas koncertu zebraliśmy 1555 zł, za które chcemy kupić kolejne łóżko rehabilitacyjne dla naszych podopiecznych – wyjaśnia Katarzyna Lechowicz, prezes niemedycznego hospicjum. (D)

## Koncerty z gwiazdami

Bożonarodzeniowo-noworoczne koncerty Miejskiej Orkiestry Dętej „Rybnik” w rybnickich świątyniach z udziałem popularnych wokalistów stały się wyczekiwanim wydarzeniem i gromadzą często tłumy chętnych do uczestniczenia w spotkaniach w kolędowym nastroju.

Koncerty od kilku lat organizuje miasto i miejskie instytucje kultury, wspierane przez rybnickie parafie i rady dzielnic. W tym roku zaplanowano siedem koncertów: w kościele św. Jadwigi na Nowinach i w kościele NSPJ w Niedobczycach gościem specjalnym była Kasia Stankiewicz; w Kamieniu (parafia św. Brata Alberta) i w kościele św. Teresy w Chwałowicach zaśpiewała Kasia Cerekwiczka oraz młoda rybniczanka

Michalina Porszke, uczestniczka „The Voice Kids”. Wystąpiła ona również w Popielowie (parafia Trójcy Przenajświętszej), gdzie głównym gościem był Kuba Badach, a towarzyszył im rybniczanie Damian Maliszewski, znany już wokalista, laureat „Szansy na sukces” sprzed lat dziesięciu. Kuba Badach miał jeszcze zaśpiewać w Boguszowicach-Osiedlu (26.01., kościół św. Barbary), również z Damianem Maliszewskim, a także w Niewiadomiu (parafia Bo-



Wacław Troszka

Stalym elementem noworocznych koncertów miejskiej orkiestry dętej jest efektowna oprawa świetlna. Na zdjęciu koncert w kościele św. Jadwigi Śląskiej na Nowinach i wokaliści na co dzień towarzyszący rybnickiej orkiestrze

zego Ciała i św. Barbary) w niedzielę 27 stycznia. Na koncertach zabrzmiały polskie kolędy i pastorałki, ale i popularne carols z całego świata oraz piosenki o bożonarodzeniowym klimacie, również te znane ze ścieżek filmowych, często w bardzo interesującej aranżacji. Niezmiennym elementem koncertów jest towarzysząca gwiazdom Miejska Orkiestra Dęta Rybnik pod batutą Mariana Wolnego i Arkadiusza Czyża oraz jej stali soliści: Sabina i Mieczysław Kierpcowie, Iwona Blacha, Maja Czyż, Weronika Gojny, Virginia Chlebowska, Adam Bednorz i Mariusz Wrzyszc. Popularne gwiazdy, wśród nich Justyna Steczkowska, Michał Szpak i Kayah oraz wielu innych artystów, którzy dotąd brali udział w koncertach przyznawali, że po raz pierwszy śpiewali z orkiestrą dętą i było to dla nich kolejne, ciekawe doświadczenie. Jak mówi jeden z inicjatorów przedsięwzięcia i szef MOD Rybnik Marian Wolny, kiedyś trzeba było nie lada zabiegów, by popularni wokaliści przyjęli zaproszenie z Rybnika, teraz agenci gwiazd sami zgłaszają chęć ich udziału w noworocznych koncertach. Już teraz trwają rozmowy z kolejnymi artystami i Marian Wolny zapewnia, że będą to nazwiska z najwyższej półki. Koncerty, na których brzmią utwory o pięknym, jednoczącym ludzi przesłaniu są dla rybniczanie i nie tylko wspinały wejściem w nowy rok. (r)



# Bel canto rządzi!

Teatr Ziemi Rybnickiej ponownie został gospodarzem inauguracyjnego koncertu II edycji Śląskiego Festiwalu Operetki, który rozpoczął się u progu karnawału.

Inicjator festiwalu i jego dyrektor Sylwester Targosz-Szalonek, prezes Fundacji Operetka Śląska, śpiewak, aktor, prezenter i instrumentalista, przyznał, że do podjęcia się organizacji drugiej edycji przekonała go wiara w to wydarzenie dyrektora TZR Michała Wojaczka i wsparcie miasta Rybnika. Od ubiegłorocznej pierwszej edycji festiwal bardzo się rozwinął, a kolejne koncerty miały (i będą miały) miejsce w Szopienicach, Katowicach, Gliwicach, Rudzie Śląskiej, Bytomiu, Bielsku-Białej, Pszczynie, Trzebinii, Chorzowie, a koncert finałowy odbędzie się 3 marca w Świętochłowicach z udziałem operetkowej diwy Grażyny Brodzińskiej. Ale i inauguracja w Rybniku miała swoją gwiazdę – Wiesława Ochmana, honorowego ambasadora festiwalu, nie tylko wspaniałego śpiewaka, ale też prezentera, gawędziarza, opowiadacza anegdot i żartów – jednym



Wacław Troszka

Teatr Ziemi Rybnickiej już po raz drugi był gospodarzem inauguracji Śląskiego Festiwalu Operetki, a w koncertowej gali wzięli udział soliści: (od lewej) dyrektor festiwalu Sylwester Targosz-Szalonek (tenor), honorowy ambasador imprezy Wiesław Ochman (tenor), Renata Dobosz (mezzosopran), Aleksandra Stokłosa (sopran), a także (z tyłu) Filharmonia Rybnicka i mikołowski chór „Harmonia” oraz prowadzący całość Sławomir Chrzanowski

słownym znakomitemu operetkowemu showmanu. Z równą werwą wcielił się on w rolę gospodarza i dodatkowo solisty, a towarzyszyły mu inne wspaniałe głosy: Aleksandra Stokłosa (sopran), Renata Dobosz (mezzosopran), olśniewające wspaniałymi kreacjami, a także śpiewający dyrektor Sylwester Targosz-Szalonek (tenor). Solistom towarzyszyła Filharmonia Rybnicka oraz chór „Harmonia” z Mikołowa, a z dyrygenckiego pulpitu całość poprowadził maestro Sławomir Chrzanowski. Koncert wypełniły najpiękniejsze arie operetkowe i musicalowe od

„Hrabiny Maricy” Kalmána, poprzez utwory ostatniego króla wiedeńskiego walc Roberta Stolz, piękni neapolitańskie, piękny walc Arama Chaczaturiana „Maskarada”, aria „Przetarczyć całą noc” z „My Fair Lady” aż po nieśmiertelne „Libiamo” z „Traviaty” Verdiego. Ta muzyka zawsze może liczyć na pełną salę, tak też było w TZR, i tak zapewne będzie za rok.

Warto dodać, że koncert był pierwszym z kilkunastu, jakie Filharmonia Rybnicka zaprezentuje w roku 20-lecia swojej reaktywacji.

(r)

## Rozmaite maski (felieton)

Co maski na Wieczorze Sztuk „Rozmaite maski” w Domu Kultury w Chwałowicach skrywały, to pewnie się nigdy nie dowiemy, ale o czym opowiadały, to i owszem, bo sam w tych opowiadaniach brałem udział. 11 stycznia wieczorem dyrektor placówki Karina Abrahamczyk-Zator otworzyła nowy cykl tej znanej w regionie imprezy. Wystąpiło trzech artystów: Dominika Stach, autorka wystawy malarstwa „Bezkrzes”, Maciej Mierzejewski, autor wystawy fotografii „Echa podświadomości”, oraz piszący te słowa M.L.B. Prezentowałem moją najnowszą książkę poetycką „Widowisko”, a także performance „Najazd na żółte”.

Wymyślony trafnie przez organizatora tytuł imprezy „Rozmaite maski” podsunął mi pewien trop, którym poszedłem. Wyszło na to, że maska malarstwa Dominiki Stach to duże płótna o chłodnej, stonowanej gamie kolorów, prawdziwy bezkrzes i nieskończoność wszelkiego pejzażu. Ktoś, kto bardzo lubi spokój, to z pewnością może sobie z takimi obrazami zamieszkać, nawet w domu, aż mu maska spadnie. Ale ja osobiście wolę żywsze kolory. Natomiast maski fotografii Macieja Mierzejewskiego nigdy bym sobie nad łóżkiem nie powiesił, gdyż pełno w niej niepokoju i tragedii, więc mógłbym nie zasnąć. Te prace to skamieliny ludzkiej twarzy, wypowiedane językiem palimpsestów, reliefów i piękni. Nic temu nie można zarzucić. Interesujące, uzasadnione autentycznym dociekaniem istoty sztuki, profesjonalne jak i zresztą malarstwo Dominiki Stach. Z pewnością takie prace mogą mieszkać w galeriach, bo ich echa podświadomości, zasugerowane przez autora, które wieją



Izabela Niezpieł

W Domu Kultury w Chwałowicach swoje duże obrazy zaprezentowała Dominika Stach (z prawej), na zdjęciu w rozmowie z dyrektorką placówki Kariną Abrahamczyk-Zator

grozą, w dużych przestrzeniach łagodnieją nieco do poziomu, powiedzmy artystycznego obiektywizmu, jeśli można tak to nazwać. Co do moich artystycznych wybrków, to wiadomo, że trudno pisać o sobie. Skryłem się za maską słowa i przeczytałem w czarnym i niebieskim kapeluszu kilka krótkich próz i wierszy z najnowszej książki „Widowisko”. Potem z moimi aktorami uzupełniłem mój występ performance’em „Najazd na żółte”, na podstawie wiersza o tym samym tytule. Może niektórzy zrozumieli, bo bili brawo. Czy można takie coś w domu zaprezentować? Jakby się uparł, to czemu nie? Skomentowałem te wydarzenia na poziomie sztuki – dom, by zachęcić ludzi do sztuki, do kupowania obrazów, by mieszkali z obrazami. Ale tak już jest, że niektóre obrazy, ze względu na przestrzeń, wolą mieszkać tylko w galeriach. Impreza dzięki stałej publiczności miała dobry klimat. Wszyscy artyści dostali brawa i kwiaty podziękowania, czerwone róże.

Marian L. Bednarek

## „Juliusz” się zmienia

Zmienia się ustanowiona w 2016 roku Górnośląska Nagroda Literacka „Juliusz”. Na zaplanowanej 24 stycznia sesji (już po zamknięciu tego wydania „GR”) radni mieli uchwalić nowy regulamin jej przyznawania. Jeżeli zostanie on przyjęty, do konkursu można będzie zgłaszać wyłącznie biografie (napisane i wydane po polsku w roku poprzednim), a autor najlepszej otrzyma statuetkę i 50 tys. zł nagrody, czyli o 10 tys. zł więcej niż w dotychczasowych edycjach. Zmiany dotyczą też samej kapituły – do jej składu powoływanych będzie mniej, bo do pięciu członków, których kadencja potrwa rok, choć prezydent może ich powołać na więcej niż jedną kadencję. Termin zgłaszania książek upływa 15 marca. Przypomnijmy: w poprzednich edycjach nagrodę Juliusz otrzymali: Małgorzata Czyńska za biografię „Kobro. Skok w przestrzeń”, Monika Muskała za książkę „Między Placem Bohaterów a Rechnitz. Austriackie rozliczenia”, a w ubiegłym roku – rybnicki poeta Robert Rybicki za tomik „Dar Meneli”.

(S)

**SYLWESTER W TEATRZE.** Chętna do powitania Nowego Roku w Teatrze Ziemi Rybnickiej publiczność nie zawiodła, głosując nogami za taką właśnie formą zabawy sylwestrowej. Na scenie pojawili się dwa fortepiany, wprawdzie oba czarne, ale przy klawiaturze zasiedli znakomici kompozytorzy Czesław Majewski i Janusz Tylman w czarnej i białej marynarce, nawiązując do ich dawnego programu TV „Śpiewające fortepiany”. Publiczność śpiewała niewiele, słuchając raczej solistów: Ireneusza Miczkę (baryton) i Joannę Stefańskiej- Matraszek (sopran) oraz tenora Czesława Jakubca, tworzącego jednoosobowy kabaret Tenor, który nie tylko śpiewał, ale dowcipnie i z klasą całość prowadził. Fortepiany nie pozostały osamotnione, bo im oraz solistom towarzyszył Malina Kowalewski Band, udowodniając również, ile potencjału mieści się w każdym instrumencie z osobna. a także trójka tancerzy. W programie wieczoru znalazły się największe przeboje klasyki, musicalu, operetki, perły polskiej i światowej piosenki, dobre do nucenia i pobujania się w rzędach, co część widowni wykorzystała. We foyer teatru, na powitanie, w przerwie koncertu oraz po jego zakończeniu popularne przeboje prezentował zespół muzyczny Jerzego Gorgonia. W trakcie wydłużonej przerwy we wszystkich prawie pomieszczeniach TZR podano poczęstunek, a o północy widzowie wspólnie z artystami powitali Nowy Rok.



Piotr Bukaryk

**BO ZA MOICH CZASÓW...** Żaden złobek i opiekunka nie zapewni dziecku takiej opieki jak dziadkowie, ale czy ich metody wychowawcze się sprawdzają? Jak opowiedzieć im o współczesnej opiece nad małymi dziećmi, tak by dalej chcieli pomagać w wychowaniu swoich wnuków? Na pomysł wpadła rybniczanka Kamila Mytyk, dziennikarka, autorka internetowego portalu „Z ekspertem o dzieciach” i napisała poradnik „Kochana babciu, kochany dziadku”. – Książka powstała na bazie wywiadów ze specjalistami zajmującymi się dziećmi – lekarzami, położnymi, doradczyniami laktacyjnymi, fizjoterapeutami, dietetykami i psychologami, a więc w oparciu o rzetelną i fachową wiedzę oraz zalecenia Ministerstwa Zdrowia, czy Instytutu Matki i Dziecka – opowiada autorka książki, której pierwszy nakład już jest rozszedł (trwa dodruk kolejnego tysiąca). Poradnik pisany jest z perspektywy dziecka, które w prosty sposób opowiada dziadkom, dlaczego chodzik może mu przynieść więcej szkód niż pożytku, czapeczka w ciepłe dni jest zbędna, a woda w uchu podczas kąpieli to nic groźnego. – Zmian w podejściu do opieki nad dziećmi jest wiele, a wynikają one po prostu z rozwoju medycyny – tłumaczy autorka, a dietetyk Magdalena Sierny zwraca też uwagę na żywienie matek karmiących. – Zalecenia zmieniły się o 180 stopni, dlatego tak ważne jest żeby edukować pokolenie, które miało na ten temat zupełnie inną wiedzę – mówi. Poradnik można kupić w księgarni Orbita i na portalu „Z ekspertem o dzieciach”.



Sabina Horzeł-Piskula

**DŹWIĘKI BANDONEONU.** 11 stycznia odbył się kolejny koncert z cyklu Jazz w Teatrze. Wystąpił duet Maciek Pysz, kompozytor i gitarzysta pochodzący z Rybnika, oraz Daniele di Bonaventura, włoski bandoneonista, pianista, kompozytor i aranżer, który przyleciał do Polski na ten jeden koncert. Maciek Pysz, aktualnie mieszkający w Wielkiej Brytanii, jest znany z pomysłowych kompozycji, przypominających jako żywo muzykę filmową oraz udziału w wielu międzynarodowych składach zespołów muzyki improwizowanej. Tego wieczoru, wspólnie z Daniele di Bonaventurą, przenieśli publiczność w rzadko spotykany świat dźwięków bandoneonu i gitary akustycznej. Ze sceny czuć było niezwykłą energię, a zarazem swoistą intymność przekazu. Wykonawcy podczas koncertu przedstawili materiał muzyczny oparty na „world music”, czerpiący inspiracje z jazzu, muzyki ludowej oraz klasycznej. Usłyszeliśmy głównie utwory z ich debiutanckiego albumu „Coming Home” wydanego przez włoską wytwórnię Caligola Records. Koncert spotkał się ze znakomitą odbiorą publiczności.



Wacław Troszka

**PROFESJONALIŚCI OCENIALI AMATORÓW.** 5 i 6 stycznia w Teatrze Ziemi Rybnickiej zorganizowano pierwszy Professional Dance Organization Art & Street Challenge, czyli turniej tańca z udziałem dziecięcych, młodzieżowych i dorosłych zespołów, solistów i duetów. Wzięło w nim udział łącznie 840 tancerzy (od 5 do 28 lat), którzy na co dzień trenują w domach kultury, klubach sportowych i szkołach tańca m.in. w Łodzi, Bielsku-Białej, Lublinie, Krakowie, Kielcach i Rybniku. Ich występy oceniało profesjonalne jury, w skład którego weszły Elżbieta Pańtak, dyrektor Kieleckiego Teatru Tańca oraz Iwona Ratajczak z poznańskiej szkoły baletowej. – Związane z ruchem akademickim, zawodowym i teatralnym na co dzień nie sądzią takich turniejów, jednak były pod wrażeniem poziomu tancerzy, którzy są przecież amatorami – mówi Izabela Barska-Kaczmarczyk z TZR. Wśród uczestników, których występy zostały najwyżej ocenione były trzy rybniczanki: Ofelia Sobik, Małgorzata Adynowska i Judyta Kuśka z rybnickiego Studia Tańca Vivero oraz działający w jego ramach zespół Vivero Master. Taneczne prezentacje wzbogacił spektakl „reACTION”, do którego choreografię przygotowała Aleksandra Tucka, wychowanka „Vivero”, studiująca obecnie taniec na jednej z łódzkich uczelni.



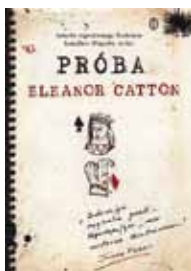
Arch. org



## DKK w lutym

Dyskusyjny Klub Książki zaprasza na spotkania poświęcone rozmowom o dobrej literaturze. W lutym tematami dyskusji będą debiutancka książka Eleanor Catton „Próba” oraz historyczno-obyczajowa powieść Ildefonso Falconesa „Bosonoga królowa”.

Pierwsze ze spotkań odbędzie się 20 lutego o godz. 17 w bibliotece głównej (ul. Szafranka 7). Propozycja „Próba” Eleanor Catton to książka prowokująca i odważna. Fabuła powieści dotyczy skandalu obyczajowego, jaki wywołują intymne relacje nauczyciela liceum muzycznego z jedną z uczennic. Sprawa ta wywołuje spore zaniepokojenie wśród pedagogów i młodzieży. Tym bardziej że adepci pobliskiej szkoły teatralnej postanawiają na ten temat przygotować spektakl. Rozwój wydarzeń i przygotowania do przedstawienia sprawiają, że historia staje się coraz bardziej dramatyczna... Tydzień później klubowicze wybiorą się w zupełnie inną literacką podróż – bo aż do osiemnastowiecznej Hiszpanii. 28 lutego o godz. 16 w filii nr 2 (ul. Zebrydowska 30) będzie omawiana powieść „Bosonoga królowa” Ildefonso Falconesa. Autor zaprasza do świata pełnego kontrastów społecznych i silnych emocji. Kiedy w cień odchodzą rządy niesławnej inkwizycji, ludzie zaczynają fascynować nowe mody i zwyczaje. Te zaś są decydujące o swobodzie, z solidną dawką temperamentu, tańca i muzyki, z których zrodziło się flamenco. Zapraszamy do lektury i dyskusji!



## Uniwersytet III Wieku

ul. Sobieskiego 15, tel. 32 755 79 90



### Program działalności na luty

- 4.02 poniedziałek, godz. 10.00: dyżur prawniczy – mec. Gerard Kuźnik
- 6.02 środa, godz. 13.00: wykład „Nowoczesne metody postępowania w chirurgii i stomatologii zachowawczej” – dr Hanna Woźniakowska
- 7.02 czwartek, godz. 11.00: „Pszczółki wracają do lasu” – dr inż. Szabla
- 14.02 czwartek, godz. 11.00: wykład „Portret w malarstwie” – Helena Kisielewska
- 14.02 czwartek, godz. 12.30: Klub wiedzy o wszechświecie „Sztuczna inteligencja” – Roman Senczyzna
- 16.02 sobota, godz. 14.00: spotkanie karnawałowe, szczegóły na tablicy ogłoszeń
- 18.02 poniedziałek, godz. 10.00: dyżur prawniczy – mec. Gerard Kuźnik
- 21.02 czwartek, godz. 11.00: wykład „Czy nadeszła era nowych pokoleń? O podobieństwach i różnicach międzygeneracyjnych” – dr Stanisława Mielimaka
- 28.02 czwartek, godz. 11.00: wykład „Muzyka polska cz. IV” – prof. Maria Warchol-Sobiesiak

Zapraszamy na wykłady wszystkie osoby zainteresowane danym tematem, pozostałe zajęcia wg planu wywieszonego na tablicy ogłoszeń, tylko dla członków UTW Rybnik

### Poniedziałkowe seanse dla starszych i młodszych wielbicieli dobrego kina. Projekcje rozpoczynają się o godz. 13, bilety w cenie 8 zł.

- 28 stycznia – **KLER** (obyczajowy, reż. Wojciech Smarzowski, 2018)
- 4 lutego – **RODZINY SIĘ NIE WYBIERA** (komedia, reż. Dany Boon, 2018)
- 11 lutego – **LOVELING** (dramat, reż. Gustavo Pizzi, 2018)
- 18 lutego – **GENTLEMAN Z REWOLWEREM** (komedia kryminalna, reż. David Lowery, 2018)
- 25 lutego – **MŁODOŚĆ ASTRID** (biograficzny, dramat, reż. Pernille Fischer Christensen, 2018)



28 stycznia, godz. 19.00  
**ZABAWA ZABAWA**



Prod.: Polska 2018, dramat, komedia, 88 min, scen. i reż.: Kinga Dębska, obsada: Dorota Kolak, Agata Kulesza, Maria Dębska, Marcin Dorociński. 40-letnia prokurator Dorota pije, by „nie zwariować”. Studentka Magda lubi ostro imprezować, ale świetnie się uczy i ma świetną pracę. Dla szanownej chirurg – Teresy – każdy pretekst jest dobry, żeby się napić. Wkrótce w życiu każdej z kobiet nastąpią wydarzenia, po których ich problem przybierze na sile. Czy wspierane przez rodziny i przyjaciół bohaterki zdążą go w porę pokonać?

4 lutego, godz. 19.00  
**DOM, KTÓRY ZBUDOWAŁ JACK**



Prod.: Dania, Francja, Niemcy, Szwecja, 2018, thriller, 155 min, scen. i reż.: Lars von Trier, obsada: Matt Dillon, Bruno Ganz, Uma Thurman. Duński reżyser pokazuje kilkanaście lat z życia seryjnego mordercy, który widzi swoje zbrodnie jako mroczne dzieła sztuki. Jaki kształt nada swojej zbrodni doskonałej? Portretując okrutnego, acz piekielnie inteligentnego zabójcę, zaprasza widza do udziału w widowisku, które wymaga zarówno mocnych nerwów, jak i otwartej głowy.

11 lutego, godz. 19.00  
**ANIOŁ**



Prod.: Argentyna, Hiszpania, 2018, biograficzny, dramat, 126 min, scen. i reż.: Luis Ortega, obsada: Lorenzo Ferro, Chino Darín, Daniel Fanego. Wibrujące rock-n-rollem Buenos Aires, lata 70. 17-letni Carlito o twarzy anioła od najmłodszych lat wykorzystuje wszelkie okazje, by kraść. Kiedy spotyka charyzmatycznego przestępcę Ramona, do głosu dochodzi ciemna strona jego natury. Za niewinnym wyglądem Carlita kryje się brutalna dusza. Film luźno oparty na życiu seryjnego mordercy Carlosa Robledo Pucha zwanego „Aniołem śmierci”.

18 lutego, godz. 19.00  
**VICE**



Prod.: Hiszpania, USA, Wielka Brytania, Zjednoczone Emiraty Arabskie, biograficzny, dramat, 132 min, scen. i reż.: Adam McKay, obsada: Christian Bale, Amy Adams, Steve Carell. Zrealizowana z epickim rozmachem historia człowieka, który ma wystarczająco dużo upor, szczęścia i sprytu, by wspiąć się na kolejne szczyty politycznej drabiny: od skromnego stażysty po wiceprezidenta, który z tylnego siedzenia de facto kieruje Ameryką. Dick Cheney za prezydentury George’a W. Busha był jednym z najpotężniejszych ludzi tamtego czasu.

25 lutego, godz. 19.00  
**KAFARNAUM**



Prod.: USA, Liban, 2018, dramat, 120 min, scen. i reż.: Nadine Labaki, obsada: Zain Al Rafea, Yordanos Shiferaw, Boluwatife Treasure Bankole. W zaniebanej części Bejrutu wraz z rodzicami i kilkorgiem rodzeństwa mieszka 12-letni Zain. Chłopak pracuje fizycznie w sklepie męczyzny, który planuje poślubić jego młodszą siostrę. Każdego dnia odprowadza smutnym wzrokiem w stronę jego rówieśników do szkoły oraz klęci się z dorosłymi. Te awantury w końcu znajdą finał na sądowej sali. Zain pozywa rodziców za to, że się urodził.

**Już tu nocka... na ludową nutę**

Z okazji 15-lecia działalności Rybnicki Chór Kameralny „Autograph” zaprasza do Klubu Kultury „Harcówka” przy ul. Zakątek 19 na jubileuszowy koncert połączony z pokazem laserowym. Podczas koncertu zatytułowanego „Jak ze Susca powandruje” chórzysci, których poprowadzi Joanna Glenc, przedstawią 20 pieśni ludowych ziemi pszczyńskiej, zaczerpniętych ze zbiorów etnograficznych Mariana Cieśli. Opracowania artystycznego pieśni podjął się Jacek Glenc, ceniony rybnicki kompozytor i aranżer. Wstęp na koncert bezpłatny.

**2 lutego sobota, godz. 18**

**Carmen z polskim akcentem**

Retransmisja opery Georges’a Bizeta z Metropolitan Opery w Nowym Jorku. Opowieść o ognistej Cygance Carmen, która sama wybiera sobie kochanków, a jej uroda i temperament nie pozwalają żadnemu mężczyźnie przejść obok niej obojętnie. Nowojorska „Met” już dwa razy włączyła operę Bizeta do programu transmisji, bo to tytuł cieszący się największą popularnością wśród widzów zgromadzonych w salach kinowych całego świata. Hiszpańskie rytmy i słynne melodie od lat czynią z „Carmen” wielki ope-

rowy przebój. Tym razem polscy widzowie z pewnością skoncentrują uwagę nie tylko na postaci tytułowej, ale na Micaëli i Don José, w których wcieli się operowe małżeństwo: Aleksandra Kurzak i Roberto Alagna.

**5 lutego wtorek, godz. 17.30**

**Śmiertelna pułapka**

Kryminalna sztuka w reżyserii Andrzeja Strzeleckiego z udziałem artystów z pierwszej aktorskiej ligi. Inteligentnie i zabawnie opisana historia misternie zaplanowanego morderstwa. Opowieść o popularnym autorze broadwayowskich thrillerów, który pozornie wiezie szczęśliwe i spokojne życie. W rzeczywistości cierpi na brak weny, co powoduje nie tylko frustrację, ale i problemy finansowe. Szansę na ich rozwiązanie dostrzega w chwili, gdy jego student przysyła mu tekst swojej pierwszej sztuki kryminalnej... Na scenie doborowa obsada, m.in.: Krzysztof Tyniec, Ewa Telega i Magdalena Zawadzka.

**3 lutego niedziela, godz. 16**

**Pikantni**

Komedia obyczajowa o dwóch znudzonych sobą parach małżeńskich, które szukają wrażeń, by podnieść temperaturę swoich związków. Małżonkowie postanawiają urządzić wspólną, intymną schadzke, ale sytu-

acja komplikuje się już na początku wieczoru, który stanie się początkiem emocjonujących zmian w życiu całej czwórki. Komedia Stefana Vögla zaskakuje błyskotliwymi dialogami i inteligentnymi ripostami. Dwa spektakle (tylko dla widzów dorosłych!) i gwarantowana zabawa, niepozbawiona refleksji na temat nowoczesnych małżeństw oraz manipulowania uczuciami. Na scenie: Barbara Kurdej-Szatan, Anna Mucha, Mikołaj Krawczyk i Michał Ziembicki.

**9 lutego sobota, godz. 16 i 19**

**Na walentynki Natalia Kukulska akustycznie**

Klimatyczny występ Natalii Kukulskiej, jednej z najbardziej znanych i cenionych polskich wokalistek. W swojej „dorosłej” karierze nagrała dziewięć krążków, z których większość otrzymała status złotych, platynowych, a nawet multiplatynowych płyt. Natalia Kukulska od lat konsekwentnie podąża swą odważną artystyczną drogą, na której towarzyszy jej fantastyczny muzyk, a prywatnie mąż Michał Dąbrowka. Koncert będzie wyjątkową, jeszcze walentynkową okazją, by usłyszeć największe przeboje artystki, m.in.: „Halo, tu Ziemia”, „Kobieta” czy „Sexi Flexi” w nowych, akustycznych aranżacjach.

**15 lutego piątek, godz. 19**





## Stare Dobre Małżeństwo

Stare Dobre Małżeństwo to najbardziej rozpoznawalny zespół z kręgu piosenki poetyckiej i ballady folkowej w Polsce, od przeszło trzech dekad prowadzony przez Krzysztofa Myszkowskiego – charyzmatycznego pieśniarza, kompozytora i autora o studenckim rodowodzie. Najnowsza płyta SDM zatytułowana „Blizny czasu” jest kolejną intymną opowieścią lidera grupy, wysnutą w wnikliwych obserwacji samego siebie. Od wielu lat Stare Dobre Małżeństwo regularnie zapełnia największe i najbardziej prestiżowe sale koncertowe w kraju, również w Rybniku.

**16 lutego sobota, godz. 19**

## Chcesz się bawić? Zadzwoń!

Kolejna propozycja twórców popularnych i oklaskiwanych, również przez rybniczian, komediowych spektakli teatralnych. Tym razem TZR zaprasza na światowy hit „Chcesz się bawić? Zadzwoń!”. To, jak zapowiadają autorzy przedstawienia, pełna zwrotów akcji, humoru i barwnych postaci komedia w wykonaniu aktorów znanych z telewizyjnego ekranu. Spektakl, który wyreżyserował Radosław Dunaszewski, mający w swym dorobku m.in. pracę przy popularnych serialach,

będzie można zobaczyć dwukrotnie. (Przedstawienie przeniesione z 19 stycznia).

**17 lutego sobota, godz. 16 i 19**

## Paweł Domagała

Na ten występ czekają setki fanów aktorskiego i muzycznego talentu Pawła Domagały. Muzyka, obok aktorstwa, jest jego największą pasją. Choć pisze i wykonuje swoje piosenki od wielu lat, dopiero pod koniec 2016 roku ukazał się jego debiutancki album „Opowiem Ci o mnie”. Płyta otrzymała status platynowej, a kolejny krążek „1984”, który promowała piosenka „Weź nie pytaj”, sprawił, że Paweł Domagała został rozchwytywanym wokalistą. Utwór „Weź nie pytaj” stał się wielkim przebojem, osiągając ponad 50 mln odtworzeń na internetowym YouTube.

**21 lutego czwartek, godz. 19**

## Koncert wiedeński

Obdarzeni wspaniałymi głosami śpiewacy operowi, którym towarzyszyć będą wybitni polscy kameraliści młodego pokolenia, występujący na co dzień z najlepszymi orkiestrami i dyrygentami w Polsce i Europie. Tej gali nie można przegapić, bo na scenie pojawią się laureaci międzynarodowych konkursów, wirtuozi skrzypiec, fortepianu, wyjątkowi artyści polskiej estrady. Ze sceny

popłyną dźwięki największych przebojów Johanna Straussa, nie zabraknie też przebojowych arii z najsłynniejszych operetek: „Zemsta nietoperza”, „Baron cygański” czy „Wesoła wdówka” i oczywiście walca „Nad pięknym modrym Dunajem”. Wydarzenie nawiązuje do tradycyjnych gali i noworocznych koncertów, rokrocznie odbywających się w Wiedniu. Ze względu na duże zainteresowanie publiczności, na rybnickiej scenie koncert odbędzie się dwukrotnie.

**22 lutego piątek, godz. 18.30 i 20.45**

## Gala OFP-y i Anna Maria Jopek

Koncert laureatów i koncert galowy na zakończenie 23. Ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki Artystycznej Fundacji PGE Energia Ciepła. W jego trakcie usłyszymy laureatów tegorocznej edycji tego renomowanego festiwalu, a gwiazdą wieczoru będzie Anna Maria Jopek, której towarzyszyć będą muzycy z jazzowej formacji AMJ: Robert Kubiszyn (bas), Paweł Dobrowolski (perkusja), Piotr Nazaruk (flety, cytra, głos) oraz Marcin Wasilewski (fortepian). Publiczność usłyszy dobrze znane przeboje Anny Marii Jopek, jak i pełne wirtuozerii i improwizacji utwory inspirowane ludowymi wątkami.

**24 lutego niedziela, godz. 17**

(D)



**NATALIA KUKULSKA**

Archie Shevsky / Artur Boo Boo Twarowski / Michał Dąbrówka

**15.02** / godz. 19  
**akustycznie**

**Rybnik**  
Teatr Ziemi Rybnickiej

Bilety: 50 zł (przedprzedaż do 31.01) oraz 60 zł (od 01.02) / dostępne w kasie Teatru i na [www.biletynagf.pl](http://www.biletynagf.pl)

Teatr Ziemi Rybnickiej



**CARRANTUOHILL**

Salake  
I GOŚCIE  
Z IRLANDII

**HAPPY ST. PATRICKS DAY**

**15.03.2019**  
**GODZ. 19:00**

CARRANTUOHILL  
GOSCI: LYNN HILARY, BOB BALES, SALAKE

TEATR ZIEMI RYBNICKIEJ

BILETY  
do 28.02 **60 zł**  
od 01.03 **70 zł**

Teatr Ziemi Rybnickiej

# SARKANDER 400 lat temu w Rybniku

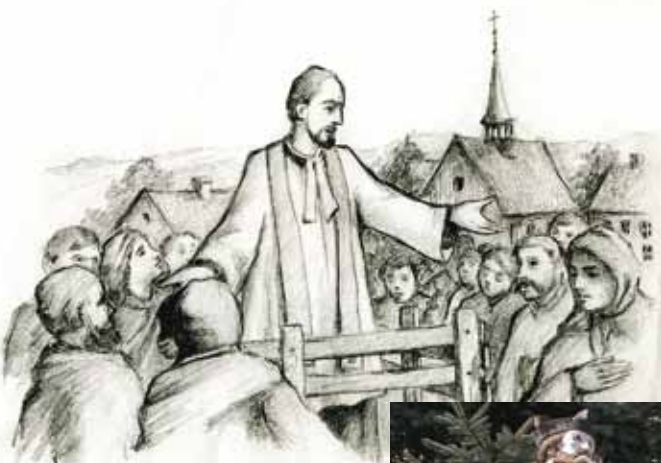
**Mija dokładnie 400 lat od czasu, gdy w Rybniku przebywał św. Jan Sarkander. Znajomość tego faktu, jak i w ogóle wiedza o tym śląskim świętym jest niewielka, mimo że na Paruszowcu poświęcono mu kościół, a na płycie rynku jest pamiątkowa tablica z tekstem: „W roku 1619 przebywał w Rybniku i głosił kazania św. Jan Sarkander”.**

Jan Sarkander urodził się w grudniu 1576 roku w Skoczowie. Jego ojciec był Czechem, a matka Polką. Oboje pochodzili ze średnio za-  
możnej szlachty. Jan jako kilkunastoletni chłó-

kander postanowił udać się jako pielgrzym do Częstochowy, a potem zamieszkał na krótko w Krakowie. Następnie przeniósł się do Rybnika, gdzie w domu przy rynku mieli mieszkać jego krewni. Proboszczem rybnickim był wtedy wielce uczony ks. Jan Karzeł, który z Janem Sarkandrem znał się jeszcze z ołomunieckich studiów. Ksiądz Karzeł przyjął uroczyste proboszcza z Holeszowa. Tradycja mówi, że św. Jan Sarkander głosił na rybnickim rynku kazania, a dla lepszej słyszal-

ni, nieludzko torturowany, holeszowski proboszcz przesiedział ponad miesiąc. Zmarł z wy-  
cierńczenia 17 marca 1620 roku. W 1859 roku papież Pius IX zaliczył Sarkandra w poczet błogostawionych, zaś 21 maja 1995 roku papież Jan Paweł II podczas pielgrzymki do Ołomuńca w Republice Czeskiej uroczystie ogłosił Sarkandra świętym. Następnego dnia po kanonizacji Ojciec Święty odwiedził na krótko Skoczów, miasto pochodzenia świętego, gdzie mówiąc o Sarkandrze zwrócił się do zebranych: „Wbrew pozorom praw sumienia trzeba bronić także dzisiaj. Pod hasłami tolerancji w życiu publicznym i w środkach masowego przekazu szerzy się bowiem nietolerancja. Odczuwają to boleśnie ludzie wierzący. Zauważa się tendencje do spychania ich na margines życia społecznego (...)”.

Na skoczowskim spotkaniu nie zabrakło również rybniczian, związanych przecież historycznie ze świętym Janem. Delegacja z Rybnika, której przewodniczył ówczesny prezydent Józef Makosz, w imieniu wszystkich rybniczian, a przede wszystkim parafian kościoła św. Jana Sarkandra na Paruszowcu, ofiarowała papieżowi obraz świętego wykonany w emalii w Hucie



Św. Jan Sarkander głoszący kazanie na rybnickim rynku. Rysunek Franciszka Kucharczaka z książki „Rybnik, nasze Gniazdo”

piec uczył się w kolegium jezuickim na Morawach, gdzie następnie słuchał wykładów na akademii w Ołomuńcu, a później na uniwersytecie w Pradze. W wieku 33 lat Jan Sarkander przyjął święcenia kapłańskie i rozpoczął pracę duszpasterską na terenie diecezji ołomunieckiej, gdzie po kilku latach otrzymał probostwo w Holeszowie. Tam też swą niepospolitą osobowością i pobożnością, w pierwszym tylko roku zdołał nakłonić 250 osób do przejścia z protestantyzmu na katolicyzm. Przełom XVI i XVII wieku to czas zaciętych sporów i waśni na ziemiach czeskich i morawskich pomiędzy katolikami i protestantami. Nic więc dziwnego, że holeszowski proboszcz Jan nie był darzony sympatią przez licznych w okolicy protestantów. Przełom w życiu św. Jana Sarkandra miał nadejść w trzecim roku jego pobytu na probostwie w Holeszowie. Był rok 1619. Od kilkunastu miesięcy w Czechach, na Morawach i w okolicznych krainach trwała wojna zwana dzisiaj „trzydziestoletnią”. Przybrała ona również charakter wojny religijnej. Ziemie te ogarnęła potężna fala wystąpień protestantów przeciwko katolikom, na co i katolicy nie pozostali obojętni. Parafianie w Holeszowie poradzili więc swemu proboszczowi, aby opuścił miejscowość i przeczekał gdzieś okres wojennej burzy. W tej sytuacji Sar-



Figura św. Jana Sarkandra z jego rodzinnego miasta Skoczowa

kilka tygodni na początku 1619 roku, czekając na list ze swej parafii w Holeszowie. Nie doczekał się go jednak i zniecierpliwiony postanowił wrócić na Morawy. Tam jednak wojna nie ucichła. Powrót św. Jana Sarkandra morawscy i czescy protestanci skojarzyli z przyjazdem na te tereny polskiego oddziału „lisowczyków”, który polski król Zygmunt III Waza skierował na te ziemie, by popierali katolicki rząd austriacki przeciwko czeskim protestantom. Niesłusznie podejrzanego Sarkandra aresztowano w lutym 1620 roku i oskarżono o zdradę. W protestanckim więzie-



Papież św. Jan Paweł II koło obrazu św. Jana Sarkandra podczas uroczystości w Skoczowie dnia 22 maja 1995

Silesia. I jeszcze jeden sarkandrowski wątek. Otóż przed laty grupa miłośników śląskiej kultury odbyła pielgrzymkę rowerową szlakiem tego świętego. Jej trasa prowadziła z rybnickiego rynku do Holeszowa na Morawach w Republice Czeskiej, gdzie 400 lat temu Sarkander był proboszczem.

Tekst i zdjęcia: Marek Szoltysek



# Wielki album Rybnika (cz. 165)

Kontynuujemy nasz cykl prezentujący stare zdjęcia przedstawiające dzieje Rybnika i losy rybniczian na przestrzeni ostatnich 150 lat. Każda publikowana fotografia otrzyma swój numer. Ułatwi to dyskusję z Czytelnikami na temat przedstawionych na

zdjęciu wydarzeń, osób i rzeczy. Zachęcamy więc Czytelników do wycinania tych stron i zbierania ich w segregatorze. Ponadto proponujemy Czytelnikom współredagowanie cyklu – zachęcamy do przynoszenia do redakcji starych zdjęć będących świadkami mi-

nionych czasów. Najbardziej interesujące zamieścimy w „GR”. Za każde zdjęcie wybrane do druku zapłacimy 10 zł. Sponsorem akcji jest Wydawnictwo „Śląskie ABC” z Rybnika. Za powierzone nam zdjęcia dziękujemy!

**Zdjęcie 165/1:** Wracamy dzisiaj do zdjęcia nr 164/1 przedstawiającego dziewczyny ze szkoły zawodowej w Rybniku z 1918 roku. Niemiecki napis na tej fotografii – jako „Haushaltungsschule Rybnik 1918”, czyli Szkoła Gospodarstwa Domowego, odszyfrowali panowie: Nikodem Niewelt i Alexander Gociniak. Dziękujemy! Dodatkowo Pan Alexander napisał, że tę właśnie szkołę ukończyła jego babcia – rocznik 1893 – uzyskując zawód: kupiec, czyli wówczas – Kaufmann. Szkoła ta mieściła się w Rybniku, przy dzisiejszej ulicy Piasta, która wówczas nazywała się – Kronprinzstrasse. Szkołę tę nazywano też oficjalnie: Handelfachschule, czyli Szkoła Handlowa. Czy była to najstarsza taka zawodowa szkoła w Rybniku?



**Zdjęcie 165/2:** W tym roku rybnicki oddział PCK, czyli Polskiego Czerwonego Krzyża, założony w 1919 roku, obchodzi swoje stulecie. Dzisiaj jednak przypominamy fotografię wykonaną w maju 1999 roku. Wówczas na rybnickim rynku był festyn z okazji jego 80-lecia. Wtedy m.im. młodzież objaśniała zasady udzielania pierwszej pomocy; odegrano wyreżyserowaną scenkę bójki ulicznej, a potem pomagano poszkodowanym. O wszystkim organizatorzy informowali przez mikrofon. Dwaj policjanci zaś, którzy imprezę doglądali, siedzieli sobie w samochodzie, rozmawiali i w zasadzie nie wiedzieli, co się na rynku dzieje. Kiedy jednak zobaczyli bijących się chłopców, to pomyśleli, że to prawdziwe zdarze-



nie i zainterweniowali. Wówczas publiczność parsknęła śmiechem, a zawstydzeni policjanci wrócili do radiowozu i kontynuowali swoją służbę. I właśnie scenę tej

interwencji przedstawia zdjęcie. W opisie zaś nie ma przesady, bo sam osobiście byłem świadkiem tego zdarzenia i zdjęcie to pstryknąłem.

**UWAGA!** Informacje, uwagi i inne materiały można dostarczać do redakcji „GR”, ale też przysyłać na adres mailowy: [szoltosek@szoltosek.com.pl](mailto:szoltosek@szoltosek.com.pl)



# Świąteczny jubileusz

Zorganizowane w przededniu Bożego Narodzenia, ostatnie w minionym roku spotkanie z parami świętującymi jubileusz Złotych Godów upłynęło w prawdziwie świątecznej atmosferze.

Do udziału w uroczystym spotkaniu 18 grudnia w siedzibie zespołu Przygoda zaproszono 11 par, które w 2018 roku obchodziły jubileusz 50-lecia wspólnego życia. Z rąk prezydenta Piotra Kuczery małżonkowie odebrali medale za długoletnie pożycie przyznane im przez prezydenta RP Andrzeja Dudę, będące nagrodą dla wszystkich tych, którzy przez pół wieku wytrwali w jednym związku. – Tę wyróżnienia nie można zdobyć w pojedynkę. Przypomina początki waszej wspólnej drogi: miejsca, ludzi i czasy, które miały wpływ na życie wasze i waszych rodzin. Niech ten medal będzie cenzurą, ale i horyzontem dobrych zdarzeń, które ciągle jeszcze przed wami – mówił do jubilatów Piotr Kuczera. – Poznał się we wrześniu, a już w kwietniu było wesele: piękne, duże, z zabawą do białego rana – wspomina pani Halina Grzegorzycza, która wraz z mężem Jerzym mieszka w dzielnicy Zamysłów, gdzie doczekali się dwóch synów, córki oraz sześciorga wnucząt. Pan Jerzy pracował w kopalni Anna, a pani Halina była kierowniczką jednego z rybnickich sklepów mięsnych. Wspomina czasy, gdy

pod sklepami ustawiały się kilometrowe kolejki. – Ludzie stali całą noc i cały dzień, żeby kawałek mięsa albo wędliny dostać. Towar dostarczali nam codziennie, więc kolejki były zawsze. Ale jakość wyrobów była zdecydowanie lepsza niż dzisiaj. Jak przywieźli szynkę, to jej zapach rozniósł się po całym sklepie. Wyroby były świeżutkie, smaczne i pachnące, bo przychodziły bezpośrednio z rzeźni. Oczywiście wszystko sprzedawaliśmy „od ręki”. Klienci najczęściej dopypywali o schab albo żeberka i karczek, czasem pojawiało się mięso na rolady. Takiego aromatu jak wtedy miał rosół wołowy to dzisiaj już nie ma – opowiada pani Halina. Wśród „złotych jubilatów” zasiadł również były wiceprezydent miasta Jerzy Frelich z żoną Janiną, a osobistymi wspomnieniami podzielili się z nami również państwo Teresa i Henryk Witowie, którzy poznali się na schodach Teatru Ziemi Rybnickiej. Gdy przed ponad pięćdziesięciu laty pani Teresa dostrzegła przystojnego, opalonego młodzieńca, poczuła, że to mężczyzna dla niej: – Studiowałam wtedy we Wrocławiu. Gdy na wakacje przyjechałam do Rybnika,



zorientowałam się, że moje koleżanki miały chłopaków albo mężów, a ja wciąż byłam sama. Pomyślałam, że nawet gdyby był młodszy, muszę go poderwać i spojrzę na niego wymownie – mówi, a pan Henryk dodaje z uśmiechem: – Rzuciła mi zabójcze spojrzenie! Jednak Teresę, studentkę studium kulturalno-oświatowego w stolicy Dolnego Śląska, wciąż trapił wiek potencjalnego wybranka: – Pomyślałam, że jak młodszy, to zaprosi mnie na lody do Stokłosy, gdzie spotykały się małolaty, ale jak zaproponuje Rybniczanę, to pewnie okaże się, że jest starszy. Moje kalkulacje się nie sprawdziły: Henryk zaprosił mnie na lody, co trochę mnie rozczarowało, ale okazał się moim rówieśnikiem. Pani Teresa pracowała w kilku placówkach kultury w regionie, a jej mąż najpierw w Przedsiębiorstwie Robót Górniczych, a potem jako nauczyciel zawodu w szkole górniczej KWK Marcel. Mają dwoje dzieci i pięcioro wnucząt, a zapytani o receptę na udany związek, z przymrużeniem oka odpowiadają: – Pracowaliśmy na zmiany, więc rzadko się widywaliśmy!

W grudniowej uroczystości wzięli również udział państwo: Elżbieta i Andrzej Dębscy, Jadwiga i Antoni Dzienkowsy, Helena i Tadeusz Kłudkowie, Aniela i Józef Mokrzy, Aniela i Stanisław Parzychowie, Joanna i Henryk Szymurowie oraz Urszula i Ewald Wałachowie. (D)



Na zdjęciu od lewej: Teresa i Henryk Witowie, Urszula i Ewald Wałachowie, Aniela i Józef Mokrzy, Joanna i Henryk Szymurowie, Aniela i Stanisław Parzychowie

Na zdjęciu od lewej: Elżbieta i Andrzej Dębscy, Jadwiga i Antoni Dzienkowsy, Janina i Jerzy Frelichowie, Helena i Tadeusz Kłudkowie, Halina i Jerzy Grzegorzycowie.

Na zdjęciach również prezydent Piotr Kuczera i kierownik USC Angelika Naczyńska-Lyp

Zdjęcia: Wacław Troszka





# Rozwiązanie konkursu świątecznego

My kolędujemy z wami – to hasło, którego odgadnięcie było głównym zadaniem, jakie postawiliśmy przed uczestnikami naszego świątecznego konkursu autorstwa zaprzyjaźnionej z naszą redakcją Kaziemiry Drewniak. Ale by wziąć udział w losowaniu nagród, trzeba było również odgadnąć hasła pomocnicze, czyli nazwy gatunkowe zwierząt, które narysowała pani Kazia, i wypisać je obok hasła głównego na kartkach z rozwiązaniem. W praktyce okazało się, że najwięcej kłopotów sprawiła państwu orzesznica, podobny do myszy mały gryzoń żyjący w naszych lasach i prowadzący nocny tryb życia. A oto pełna lista zwierząt, które wystąpi-

ły w naszym świątecznym konkursie, poczynając od tego umieszczonego na godz. 12: puszczyk, dzięcioł, wiewiórka, kuna, mysikrólik, jeż, lis, ślimak, zimorodek, orzesznica, dudek.

Otrzymaliśmy w sumie 236 prawidłowych rozwiązań (102 na kartkach pocztowych i 134 mailami). A tych, do których w losowaniu uśmiechnęło się szczęście (lista poniżej), zapraszamy do naszej redakcji po odbiór nagród. Wszystkim pozostałym bardzo dziękujemy za udział w konkursie i już dziś zapraszamy do udziału w kolejnym.

Wszystkim fundatorom nagród, naszym sprawdzonym Partnerom raz jeszcze składamy gorące podziękowania.

## Lista zwycięzców:

Karmnik dla ptaków i zestaw gadżetów z PWiK: **Beata Kampka**

Książka „Księga smaków świata” oraz płyta zespołu Chwila Nieuwagi: **Krystyna Kowalska**

Karnet DKF: **Roman Sikorski**

Karnet i kalendarz K.S. ROW Rybnik: **Czesław Kuczera, Marek Magiera, Urszula Konsek**

Książka z Muzeum w Rybniku oraz płyta zespołu Chwila Nieuwagi: **Małgorzata Witoszek**

Wejściówka na koncert Natalii Kukulskiej w TZR: **Stanisław Kuśka**

Upominek dla zdrowia i zestaw gadżetów z PWiK: **Beata Rusinek**

Komplet biżuterii Artis oraz książka „Wpłątany w historię”: **Adam Forajter**

Zestaw kosmetyków Damiani oraz książka „Kochana babciu, kochany dziadku”: **Czesław Czajkowski**

Zestaw kosmetyków Damiani oraz książka „Dobre życie”: **Aleksandra Regeta**

Ręcznie malowany, porcelanowy pojemnik na przyprawy z połowy XX wieku z galerii „Pod Manekinem” oraz książka „Wpłątany w historię”: **Bożena Kowalak**

Wejściówki na lodowisko i pływalnię Akwarium: **Piotr Fojcik**

Wejściówki na pływalnię Yntka i książka „Wpłątany w historię”: **Martyna Zając**

Zestaw od Marka Szołtyśka: książka i płyta MP3: **Blandyna Gruszczyk, Wojciech Szczyrba**

Książka z Empiku oraz płyta zespołu Chwila Nieuwagi: **Bernadeta Pytlik**

Butla wody z pompką i zestaw gadżetów z PWiK: **Łukasz Ochojski**

**Zwycięzców prosimy o zgłoszenie się w naszej redakcji**

**od czwartku 31 stycznia (w ciągu miesiąca) w godzinach od 9 do 15 (Rybnik, Rynek 12a)**

**2 płyty „Morawska brama”  
1 płyta „Anieli śpiewają”**

**Chwila Nieuwagi**

[www.facebook.com/chwilanieuwagi](http://www.facebook.com/chwilanieuwagi)  
chwilanieuwagi



**3 zestawy upominków**

ul. Pod Lasem 62, Rybnik  
pwik@pwik-rybnik.pl  
tel. 32 43 28 000



**Karmnik dla ptaków**

Rybnik Prusowiec  
Wielopolska 6  
tel. 32 42 22 372



**3 karnety  
3 kalendarze**

[www.facebook.com/KS.ROW.Rybnik/](http://www.facebook.com/KS.ROW.Rybnik/)

**Wejściówki dla dwóch osób  
na lodowisko oraz  
pływalnię Yntka i Akwarium**



**Dwa zestawy „Ewangelie śląskie” +  
płyta MP3 ze śląskimi opowiadaniem**



Wydawnictwo  
ŚLĄSKIE ABC  
Marek Szołtysek

44-210 Rybnik, ul. Zawiszy Czarnego 18  
[www.slaskie-abc.com.pl](http://www.slaskie-abc.com.pl); tel. 603 277 323

**„Księga smaków świata”**



Rybnik, Rynek 12  
tel./fax 032/42 22 604  
[www.orbita.osdw.pl](http://www.orbita.osdw.pl)



**„Dla lepszego wiary  
ręką naszą podpisawszy”  
Autografy znanych postaci  
z zasobu Archiwum  
Państwowego w Katowicach  
Muzeum w Rybniku**

**Książka  
empik**

CH Focus, ul. Chrobrego 1,  
tel. 32 75 55 980

**2-osobowy karnet na rok 2019**

**dkf ekran**

**Wejściówka dla dwóch osób  
na koncert Natalii Kukulskiej  
3 książki „Wpłątany w historię”**

plac Teatralny 1  
tel. 32 42 22 132  
[www.teatrziemirybnickiej.pl](http://www.teatrziemirybnickiej.pl)



Teatr  
Ziemi  
Rybnickiej



**19-litrowa butla wody  
z pompką**



Zadzwoń i zamów!  
32 42 25 127, 501 345 006

# Mistrzostwa rybnickich alpejczyków

Po raz drugi miłośnicy nart i snowboardu z Rybnika wzięli udział w zawodach w narciarstwie alpejskim i snowboardzie o Puchar Prezydenta Rybnika, zorganizowanych przez MOSiR na stoku Złoty Groń w Istebnej.

– Zwiększyliśmy limit uczestników do 200 (przed rokiem 130), a i tak dla kilku chętnych zabrakło miejsca. Warunki były dość trudne, ale wszyscy sobie poradzili i to jest najważniejsze. Widać, że wśród rybniczian jest na takie imprezy spore zapotrzebowanie – mówi Rafał Tymusz, dyrektor MOSiR-u.

## Wiceprezydent wolontariuszem

Zanim część uczestników dwoma autokarami wy-

ruszyła w drogę do Istebnej, pojawił się w nich wiceprezydent Piotr Masłowski, tym razem jednak w roli kwestującego wolontariusza Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Wtedy jeszcze nikt nie przypuszczał, że ten wyjątkowy dzień znajdzie w Gdańsku swój tragiczny finał.

Wszyscy uczestnicy zawodów zmierzali się z tą samą trasą slalomu giganta (20 bramek), tyle że liczne grono narciarzy rywalizowało w grupach wiekowych, a snowboardziści nie. Tradycyjnie najwięcej emocji towarzyszyło rywalizacji dzieci, dla których trudna trasa i padający śnieg nie były żadną przeszkodą. Organizatorzy wyróżnili także najciekawiej przebranych narciarzy.

W bajkowej, zimowej scenerii najlepsi w klasyfikacji open narciarzy okazali się Ksymena Smusz i Paweł Zawadzki. Dawid Fojcik wygrał wśród snowboardzistów. Ostatecznie sklasyfikowanych zostało 133 narciarzy i 9 snowboardzistów.

– Startowałam jako zawodniczka, ale jestem też przedstawicielem Ski-Servicu, czyli partnera całego wydarzenia. Było więc trochę stresu. Uważam, że impreza organizowana jest z pompą i my jako Ski-Servic na pewno będziemy pomagać przy kolejnych jej edycjach. W takich zawodach najważniejsza jest ekipa, a ta tutaj jest super. To świetna okazja do integracji całego środowiska narciarskiego z Rybnika – stwierdziła Ksymena Smusz, najszybsza zawodniczka za-



Zdjęcia Wacław Troszka

Jak widać pracownicy MOSiR-u skutecznie zachęcili narciarzy do zainwestowania w ciekawe kostiumy. Miłośnicy snowboardu Diana i Bartosz Łabajowie (w środku) w jednym z rybnickich lumpeksów wydali prawie 100 zł. – Spodnie, marynarka i kapelusik z piórkem... Jak się nie umie jeździć trzeba nadrabiać strojem – mówi z uśmiechem pan Bartosz



Na trasie najmłodsza zawodniczka biorąca udział w zawodach o Puchar Prezydenta Rybnika Nadia Zawadzka



Rybniczanie kochają narty i już słysząc postulat, by takie zmagania, co ważne, na świeżym powietrzu (!) organizować częściej niż raz na rok. Na zdjęciu uczestnicy i organizatorzy „alpejskich” zmagani w Istebnej



wodów. Podobnego zdania był najlepszy narciarz. – W ubiegłym roku zająłem 5. miejsce. Wyciągnąłem z tego wnioski i jak widać podczas 2. edycji rezultat jest lepszy. Często startuję w różnych zawodach, m.in. w mistrzostwach Ochotniczych Straży Pożarnych. Fajnie, że Rybnik też ma swoje mistrzostwa. Na nartach jeżdżę od zawsze, nawet nie pamiętam, kiedy się nauczyłem. Dziś trasa była trudna, wszystko przez opady śniegu. Za rok przyjadę tutaj na pewno, w końcu obrona tytułu zobowiązuje – zapowiedział Paweł Zawadzki.

## Dobra zabawa i debiuty

Dla większości uczestników zawody w Istebnej były po prostu okazją do dobrej zabawy, a sporo osób w ogóle debiutowało w rywalizacji narciarskiej i to z sukcesami. – W ubiegłym roku byłam kibicem. W tym jestem trochę starsza i wystartowałam, bo ważne, by dobrze wybrać sobie kategorię wiekową (śmiech). Pomimo że w Rybniku nie ma gór, takie zawody powinny się odbywać częściej, bo wszyscy świetnie się bawili. Na nartach jeżdżę od 19 lat, ale nie spodziewałam się, że wygram jakieś zawody, bo nie jestem typem sportowca. Dziś chciałam tylko zjechać i się nie wyrwać. Udało się. Jestem więc świetnym przykładem, że wszyscy mogą startować w takich zawodach, nawet babcie – mówiła Aleksandra Kotas, najlepsza zawodniczka w kategorii 1968 i starsi.

Bez sukcesów, ale z uśmiechem na ustach stok opuszczał Krzysztof Kempa, rybniczaniec, który na zawody przyjechał z córką. – Jestem pierwszy raz na tej imprezie. Dowiedziałem się, że ruszyły zapisy na stronie internetowej MOSiR-u i skorzystałem. Te zawody polecił mi też mój znajomy, który startował w nich w ubiegłym roku. Przyjechałem z córką Mają, dla niej to pierwsze zawody w życiu. Wczoraj jeździliśmy tutaj cały dzień, aby się trochę przygotować – stwierdził rybniczaniec, dodając, że dla niego i córki to jednak przede wszystkim rekreacja.

Marek Pietras

Wyniki narciarzy w poszczególnych kategoriach: 2008 i młodszy: 1. Marta Piszczek; 2. Barbara Helios; 3. Maria Petters; 1. Filip Koziołek; 2. Łukasz Helios; 3. Michał Brudny. 2005-07: 1. Marta Seman; 2. Dominika Wasela; 3. Agata Troszka; 1. Piotr Helios; 2. Szymon Brudny; 3. Kamil Kubeczek. 2002-04: 1. Magdalena Kotas; 2. Emilia Kotas; 3. Natalia Wieszke; 1. Wojciech Seman; 2. Karol Seman. 1984-2001: 1. Ksymena Smusz; 2. Ewa Fojcik. 3. Martyna Motyka; 1. Paweł Zawadzki; 2. Mirosław Grzegorzek; 1983-1969: 1. Katarzyna Chmielewska; 2. Ewa Tkocz; 3. Joanna Małek; 1. Grzegorz Szulik; 2. Marcin Szweda; 3. Rafał Piszczek; 1968 i starsi: 1. Aleksandra Kotas; 2. Anna Pacholska; 1. Tomasz Smusz; 2. Grzegorz Fojcik; 3. Mirosław Patas.

Snowboard: 1. Dawid Fojcik; 2. Mirosław Małek; 3. Mikołaj Pricop.

Pełne wyniki zawodów narciarskich i snowboardowych O Puchar Prezydenta Rybnika są dostępne na stronie internetowej ([www.mosir.rybnik.pl](http://www.mosir.rybnik.pl)).

# Podzielili pieniądze na sport

Miasto podzieliło pieniądze na sport. W konkursie, w oparciu o Ustawę o sporcie, na realizację zadania z zakresu tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi sportu – rozdysponowano w sumie 5,3 mln zł. W drugim, w oparciu o Ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – 370 tys. zł. Tradycyjnie największe środki 2 mln zł otrzymał żużlowy ROW Rybnik.

Dotacje z Ustawy o sporcie: 1. KS ROW Rybnik (żużel) – 2 mln zł; 2. Rybki Rybnik (minizużel) – 100 tys.; 3. ROW 1964 Rybnik (piłka nożna) – 990 tys.; 4. RKP Rybnik (piłka nożna) – 200 tys.; 5. TS ROW Rybnik (piłka nożna kobiet) – 130 tys.; 6. Oferta klubów piłkarskich: Zuch Orzepowice, Jedność Grabownia, MKS Popielów, Pierwszy Chwałowice, „U Walka” Gotartowice, Sygnały Gotartowice, KP Kamień – 200 tys.; 7. Rymer Rybnik (piłka nożna) – 40 tys. zł; 8. MKKS Rybnik (koszykówka) – 180 tys.; 9. Volley Rybnik (siatkówka mężczyzn) – 330 tys.; 10. RMKS (lekkoatletyka) – 70 tys.; 11. TL ROW Rybnik (lekkoatletyka) – 70 tys.; 12. RMKS (szermierka) – 100 tys.; 13. Polonia Rybnik (judo) – 190 tys.; 14. Kejza Team Rybnik (judo) – 190 tys.; 15. Kuźnia Rybnik (żeglarstwo) – 90 tys.; 16. RMKS (koszykówka dziewcząt) – 90 tys.; 17. Jedynka Rybnik (siatkówka dziewcząt) – 50 tys.; 18. Rybnicki Klub Ju Jitsu – 40 tys.; 19. RMKS (boks) – 30

tys.; 20. Viktoria Rybnik (kolarstwo) – 50 tys.; 21. TS ROW Rybnik (futsal) – 30 tys.; 22. Silesia Rybnik (bejsbol) – 80 tys.; 23. RMKS (pływanie) – 30 tys.; 24. TS Kuźnia Martex (tenis stołowy) – 20 tys. zł.

Dotacje z Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie: 1. Śląski Klub Sportowy Niesłyszących – 15 tys. zł; 2. Zefir Boguszowice – 10 tys.; 3. TS Kuźnia, sekcja szachowa – 7 tys.; 4. UKS Reflex – 10 tys.; 5. Smerf Rybnik – 10 tys.; 6. MKS Rybnik – 25 tys.; 7. IKS Bushido – 15 tys.; 8. Olimpiady Specjalne, szkolenie osób z niepełnosprawnością – 18 tys.; 9. Olimpiady Specjalne, turniej drużynowy bowling – 6.446; 10. Olimpiady Specjalne, mityng pływakki – 10.810; 11. RMKS, cykliczne imprezy – 30 tys.; 12. TS Kuźnia, regaty – 15.470; 13. Rybnik Boxing – 10 tys.; 14. ZHP – 25 tys.; 15. ZS nr 6 – 8 tys.; 16. Akidoryu – 10 tys.; 17. Rymer Rybnik, Rymer Cup – 7.220; 18. Baca K-1 Rybnik – 7 tys.; 19. Akademia Rozwoju Edukacji Kreatywnej – 10 tys.; 20. Rybnickie Towarzystwo Tenisowe – 4.500 zł; 21. Aeroklub ROW – 25 tys.; 22. Stowarzyszenie Aktywni – 15 tys.; 23. Fundacja Kult – 10 tys.; 24. Fundacja PGE – 10 tys.; 25. Rymer Rybnik, jubileusz – 18 tys.; 26. Chwałyniok – 10.604; 27. Towarzystwo Żeglarstwa Regatowego, PP Optymist – 11.950; 28. Towarzystwo Żeglarstwa Regatowego, Śląska Liga – 15 tys. (mp)

## Piłkarski ROW szuka wzmocnień

19 stycznia II-ligowi piłkarze ROW-u 1964 Rybnik rozegrali w Kamieniu z I-ligowym Podbeskidziem Bielsko-Biała pierwszy zimowy sparing. Bielszczanie spokojnie wygrali 3:0.

– W drugiej połowie na boisko wysłała nasza młodzież i było widać, w jakich ligach grają oba zespoły. Za szybko traciliśmy piłkę i potrzebowaliśmy sporo czasu, żeby ją odzyskać. Ale w pierwszej połowie radziliśmy sobie całkiem dobrze – ocenia trener Jacek Trzeciak. Jak mówi, klub szuka wzmocnień do każdej praktycznie formacji. – Potrzebujemy czasu. To nie jest tak, że zdiagnozowaliśmy problemy i mamy gotową receptę, jak zaradzić wszystkim problemom. To jest piłka nożna, wiele aspektów ma znaczenie. Widzę jednak w grze zespołu postęp – dodaje.

Prezes klubu Henryk Frystacki przyznał, że klub finalizuje kontrakt z Przemysławem Szkatułą. Planowane są również kolejne ruchy kadrowe. – Chcemy pozyskać Marcina Wodeckiego. Obecnie w Opolu trenuje Kamil Spratek i być może zostanie wypożyczony do tej drużyny, a do Żyliny, na wypożyczenie, poszedł młody Wiktor Piejak. Cieszy mnie to, że w drużynie jest dobra atmosfera, dlatego nie wyobrażam sobie, żeby II ligi nie było w Rybniku – zakończył prezes Frystacki.

Pierwszy mecz ligowy rybniczanie rozegrają 2 marca na swoim boisku z trzecią drużyną tabeli Elan Toruń. (mp)

## Marzą o barażach

W ubiegłym roku piłkarki TS ROW Rybnik w imponującym stylu wywalczyły złoto mistrzostw Polski w futsalu.

Niestety, obrona tytułu okazała się zadaniem niewykonanym, głównie z powodu odejścia z zespołu trzech podstawowych zawodniczek, w tym reprezentantek kraju: Sobkowicz i Wojcik. Co gorsza rybnicka drużyna jest jednym z kandydatów do spadku. Rybniczankom do rozegrania zostały dwa mecze. Z ekstrakligi pożegna się ostatnia drużyna w tabeli, a przedostatnia będzie się musiała bronić przed spadkiem w barażach. TS ROW musi „przeskoczyć” Rekord, z którym zagra w ostatniej kolejce.

– Gramy coraz lepiej, ale zawsze czegoś zabraknie, aby zdobyć punkty. W meczu z Rolnikiem zabrakło odpowiedzialności w II połowie. Dodatkowo nie wykorzystaliśmy dwóch „setek”. Potwierdziła się zasada, że kto nie strzela bramek ten je traci. Cały czas wierzę, że „załapiemy” się do baraży i utrzymamy ekstrakligę w Rybniku – stwierdza Szymon Wesołowski, trener rybnickiego zespołu. (mp)

Zanimi: TS ROW – Rekord Bielsko-Biała 3:8; TS ROW – ISD-AJD Częstochowa 1:2; TS ROW – Rolnik Głogówek 1:3; Słomniczanka Słomnik – TS ROW 4:3

Przed nimi: 26. 01: TS ROW – AZS Uniwersytet Jagielloński; 2.02: Rekord Bielsko-Biała – TS ROW

# Falujący siatkarze Volleya

Przełom roku, podobnie jak cały sezon, to nie jest dobry czas dla siatkarzy Volleya Rybnik, mających problem ze zdobywaniem punktów. Pod koniec grudnia i na początku stycznia przegrali kolejno ze Strzelcami Opolskimi, Tychami i Andrychowem.

Trener Volleya powodów słabych wyników doszukuje się w braku koncentracji. – Od kilku meczów walczyliśmy z koncentracją. Mamy problem z utrzymaniem odpowiedniego poziomu gry. Wszystko nam fałuje – mówił po spotkaniu z Tychami Wojciech Kasperski, zapowiadając jednocześnie, że w potyczce z Kętami jego zespół postara się wygrać. Nic z tego. Volley przegrał z wyżej notowanym rywalem do zera i

zajmuje obecnie 8. miejsce w tabeli. – Walczymy, aby sezon zasadniczy zakończyć na 6-7 miejscu, tak naprawdę chodzi o to, aby w play-offach nie trafić na Andrychów. Z każdą inną drużyną jesteśmy w stanie powalczyć – stwierdza wykazujący dużą dozę optymizmu Mariusz Jajus, kapitan Volleya. 26 stycznia już po zamknięciu tego wydania „GR” miał się zmierzyć w Bielsku-Białej z BBTS-em II. (mp)

**Za nimi:** ZAKSA Strzelce Opolskie – Volley Rybnik 3:1; Volley Rybnik – TKS Tychy 1:3; MKS Andrychów – Volley Rybnik 3:1; Volley Rybnik – Kępczanin Kęty 0:3  
**Przed nimi:** 2.02 godz. 16: Volley Rybnik – AZS Politechnika Opolska



Wacław Troszka

Siatkarze Volleya wciąż niestety grają nieskutecznie. Mecz z Kępczaninem Kęty (czerwone stroje) przegrali gładko 0:3

## Krótko i szybko

- Siedmiu szpadzistów RMKS-u Rybnik wystąpiło w kolejnym turnieju Pucharu Europy Kadetów w Bratysławie. Wśród dziewcząt najlepiej zaprezentowała się Alicja Klasik, która zajęła 11. miejsce (31. Kinga Zgryźniak; 97. Zofia Piejak; 197. Patrycja Frystacka 197). W turnieju męskim walczyło 347 zawodników. Z rybniczanki najlepiej spisał się Sebastian Mandrysz, który zajął 58. miejsce (129. Wiktor Wałach; 264. Krzysztof Bezuch). W Bratysławie rozegrano także turniej drużynowy. Pierwsza dziewczęca reprezentacja Polski w składzie: Alicja Klasik, Kinga Zgryźniak, Zofia Janelli oraz Karolina Staszulonek zajęła 9. miejsce, natomiast druga reprezentacja w składzie: Patrycja Frystacka, Gloria Klughardt, Weronika Wiktor, Anna Wieczorek uplasowała się na wysokiej 4. pozycji.
- Dżudoczka Agata Perenc, która na co dzień reprezentuje Polonię Rybnik, wzięła udział w prestiżowym

turnieju World Masters w chińskim Kantonie, który był zwieńczeniem sezonu 2018. Prawo startu w nim miało 16 najlepszych zawodników w poszczególnych kategoriach wagowych. Niestety, rybniczanka przegrała swoją pierwszą walkę i odpadła z turnieju, ale akurat w tym przypadku już sama kwalifikacja do grona „mastersów” była sporym osiągnięciem.

- Tylko siedem zespołów będzie w tym roku rywalizować w Nice I Lidze Żużlowej. Stal Rzeszów, która mając w składzie trzykrotnego mistrza świata Amerykanina Grega Hancocka pewnie wygrała II ligę i awansowała do I, okazała się kolosem na glinianych nogach i nie otrzymała ligowej licencji. W ramach każdej ligowej kolejki na zapleczu ekstraklasy będą więc rozgrywane nie cztery a trzy mecze, a w Rybniku w rundzie zasadniczej zamiast siedmiu meczów zobaczymy tylko sześć. Krzysztof Mrozek, prezes żużlowego ROW-u zapewnia jed-

## Koszykarki w rundzie finałowej

Koszykarki RMKS-u Rybnik zakończyły rundę zasadniczą na 1. miejscu w II-ligowej grupie i awansowały do rundy finałowej.

W niej zmierzą się z najlepszą czwórką z grupy małopolskiej. Rybniczankom zaliczono także 5 zwycięstw i jedną porażkę z fazy zasadniczej. Przed rozpoczęciem finałów i po zaliczeniu wyników z I rundy tabela wygląda następująco: 1. AZS Kraków, 12 pkt; 2. RMKS Rybnik, 11 pkt; 3. Katowice, 9 pkt; 4. Tarnów, 9 pkt; 5. Bochnia, 8 pkt; 6. Piekary Śląskie, 8 pkt; 7. Ruda Śląska, 8 pkt; 8. Niepołomice, 7 pkt.

Rybniczanki finały rozpoczną od meczu wyjazdowego w Tarnowie. – Pierwszy mecz w Rybniku RMKS zagra 3 lutego, a jego rywalem będzie ekipa MTS Ikar Niepołomice. Tydzień później 10 lutego do Boguszowic przyjedzie najlepsza drużyna Małopolski, niepokonany AZS Kraków. Rundę rewanżową rybniczanki zakończą meczem w Krakowie 9 marca. Dwa najlepsze zespoły tych międzygrupowych finałów awansują do turniejów półfinałowych o awans do I ligi. Te zaplanowano na 29-31 marca – tłumaczy Marcin Troszka, kierownik sekcji koszykarskiej RMKS-u Rybnik.

(mp)

**Za nimi:** RMKS Rybnik – UKS La-Basket Piekary Śląskie 73:64; RMKS Rybnik – AZS Częstochowa 82:42; RMKS Rybnik – ISWJ Wisła 74:49  
**Przed nimi:** MKS PM „Be ComplEat” Tarnów – RMKS Rybnik, 27.01; MTS Ikar Niepołomice – RMKS Rybnik, 3.02; RMKS Rybnik – AZS Politechnika Szkoła Gortata Kraków, 9.02; RMKS Rybnik – Continax MO-SiR Bochnia, 16.02.

## RALK: czas na play-offy

Sześć drużyn grających w Rybnickiej Amatorskiej Lidze Koszykówki właśnie rozpoczyna play-offy.

Rundę zasadniczą ARX Rybnik, Mojito Rybnik i Na Rondzie Team Żory zakończyły z bilansem 7 wygranych i trzech porażek i to one są kandydatami do medali. W półfinałach ligi zagrają: ARX Rybnik z Szarżą Wodzisław oraz Na Rondzie Team Żory z Mojito Rybnik. Pierwsze mecze 24 lutego w hali w Boguszowicach.

(mp)

nak, że zrekomensuje ten brak kibicom, a zwłaszcza tym, którzy kupili karnety. W rachubę wchodzi organizacja dodatkowego turnieju bądź włączenie do karnetowej puli jednego meczu rundy finałowej.

- Piłkarki TS ROW Rybnik wzięły udział w finałowym turnieju Mistrzostw Polski U-16 w futsalu. W Białymstoku rybniczanki w zmaganiach grupowych, pokonały 6:1 Szczerców i przegrały 0:5 z Wierzbówianką. W fazie play-off po porażce 0:1 ze Staszówką, pokonały drużynę z Olsztyna 6:1. W ostatnim meczu, o 5. miejsce, musiały uznać wyższość zespołu gospodyni i ostatecznie zostały sklasyfikowane na szóstym miejscu. Tytuł mistrzowski wywalczyła Praga Warszawa.
- Po świąteczno-noworocznej przerwie jeżdżący w ROW-ie młody angielski żużlowiec Daniel Bewley, który w minionym roku mocno się połamiał, przyleciał do Polski, by w ośrodku w Mikołowie wziąć udział w kolejnym turnusie rehabilitacyjnym.



# Rybniczanki mistrzyniami Polski

Ogromny sukces odniosła szermiercza drużyna RMKS-u Rybnik podczas mistrzostw Polski juniorów rozegranych w Radlinie.

Rybniczanki, wygrywając zdecydowanie wszystkie drużynowe pojedynki, wywalczyły tytuł mistrzyń Polski. Alicja Klasik (15 lat), Kinga Zgryźniak (16 lat), Patrycja Frystacka (16 lat) i Beata Pękała (17 lat) pokonały kolejno BTSz Bytom 45:16, MKS



Arch. RMKS

Kusy Szczecin 45:22, Piasta Gliwice 45:28 i w finale Flesz Świdnicę 42:41. W rywalizacji indywidualnej srebrny medal wywalczyła Alicja Klasik. – Nasza zawodniczka wygrała wszystkie swoje walki w eliminacji grupowej. Rozstawiona z numerem 2 – w fazie pucharowej dotarła aż do finału. Tam spotkała się z liderką rankingu PZSerm Barbarą Brych z UKS Wołodziejowski. Po bardzo emocjonującej walce Alicja przegrała 13:14, zdobywając tym samym wicemistrzostwo kraju w kategorii U20 – relacjonuje Krystian Fajkis, trener rybnickich zawodniczek.

Sukces ekipy RMKS-u jest tym większy, że w kategorii junierek walczą zawodniczki do 20. roku życia, tymczasem średnia wieku rybnickiego zespołu to tylko 16 lat. (mp)

Złote medalistki juniorskich mistrzostw Polski ze swoimi trenerami Krystianem Fajkiszem (z prawej) i Arturem Fajkiszem

# MKKS powalczy o awans

Rybniczcy koszykarze nowy rok rozpoczęli od przekonującego zwycięstwa nad Żorską Akademią Koszykówki 102:65. Było to dziesiąte zwycięstwo podopiecznych Łukasza Szymika w dziesiątym meczu.

Tydzień później rybniczanie okazali się lepsi od AZS-u Gliwice i utrzymali status niepokonanych. MKKS z kompletem punktów prowadzi w ligowej tabeli. Do zakończenia fazy zasadniczej pozostały trzy kolejki. Później rozpocznie się decydująca batalia o powrót do II ligi. I właśnie wtedy ekipa z Rybnika ma grać jeszcze skuteczniej, o co ma zadbać m.in. trener zespołu Łukasz Szymik. 26 stycznia, już po zamknięciu tego wydania „GR”, rybniczanie mieli się zmierzyć na swoim parkiecie w Ekonomiku z UKS-em MOSM Bytom.

(mp)

**Za nimi:** Żorska Akademia Koszykówki – MKKS Rybnik 65:102; AZS Gliwice – MKKS Rybnik 58:85

**Przed nimi:** 2.02: Ofensywa Racibórz – MKKS Rybnik; 5.02, godz. 18.30: MKKS Rybnik – GTK Gliwice

# Rekordy MOSiR-u

W 2018 roku padły kolejne rekordy, które stały się udziałem Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Rybniku.

W ponad 70 zorganizowanych imprezach wzięło udział 12.439 uczestników. – Najistotniejszym naszym zadaniem jest propagowanie aktywności fizycznej, w różnych jej odmianach, bo najważniejszy zawsze jest człowiek – mówi Rafał Tymusz, dyrektor rybnickiego MOSiR-u. Jego zastępca, Arkadiusz Skowron dodaje: – Jesteśmy często głośno chwaleni zaraz po zakończeniu biegów i innych naszych imprez, co jest oczywiście miłe, ale druga strona medalu to ciągły wzrost oczekiwań i ciekawość, co będzie nowego w przyszłości. Oczekiwania rosną i mieszkańcy wciąż podnoszą nam poprzeczkę. Na szczęście o zapali zaangażowanie naszych pracowników w kreowaniu kolejnych przedsięwzięć nie musimy się obawiać. Jestem pewien, że z tą ekipą sprostamy oczekiwaniom mieszkańców.

## Liczby, liczby, liczby

Prawie 12,5 tys. osób, które pojawiły się na imprezach MOSiR-u, to głównie uczestnicy biegów,

akademii, czy turniejów. – Najważniejsza jest dobra atmosfera wśród uczestników organizowanych wydarzeń. W najbliższej przyszłości będziemy rozbudowywać otoczkę naszych imprez, aby pojawiało się na nich jeszcze więcej kibiców, tak jak to było podczas Alter Sport Festiwalu, kiedy odwiedziło nas 2 tys. osób – informuje Arkadiusz Skowron.

Tradycyjnie już dużą frekwencją cieszyły się imprezy biegowe. Rybnicki Półmaraton Księżycowy ukończyło 883 biegaczy, Bieg Wiosny 700, Kamień Extreme 304, a Bieg Barbórkowy 858. Te cztery imprezy składały się na II Biegowe Grand Prix Rybnika. – W tym roku będziemy mocno promować ten cykl, bo widzimy wśród rybniczian, że ten pomysł się spodobał – mówi Paweł Mitura-Zielonka, odpowiedzialny za organizację biegów Grand Prix. Jak zwykle sporo osób pojawia się na akademiach, których z roku na rok przybywa. – Nie słabnącą popularnością cieszy się Akademia Biegania. Bardzo prestiżowe są zajęcia z windsurfingu, no ale kto nie

chciałby się uczyć pływać na desce z byłym olimpijczykiem Mirosławem Małkiem? W przyszłym roku pierwszy raz chcemy ruszyć

W minionym roku imprezą z najniższą średnią wieku uczestników była zorganizowana przez MOSiR po raz drugi październikowa Dzieciada

z Akademią Tenisową – zapowiada Agnieszka Klimasara z Działu Organizacji Imprez i Promocji rybnickiego MOSiRu, dodając jednocześnie, że w sześciu różnych akademiach, w 2018 roku, uczestniczyło blisko 500 osób.

Jeszcze większa frekwencja jest podczas akcji związanych z organizacją wypoczynku dla dzieci. – Staramy się, aby jak najwięcej dzieci skorzystało z naszej oferty podczas ferii zimowych i wakacji. Corocznie organizujemy kilka turnusów kolonii. W 2018 roku 217 osób wypoczywało m.in. w Międzybrodziu Żywieckim – opowiada Wiktoria Wistuba, która oprócz organizacji zajęć wakacyjnych, opiekuje się również grupą wolontariuszy. Grupa facebookowa liczy ich już 249.

W minionym roku po raz pierwszy odbyły się mistrzostwa Rybnika w narciarstwie alpejskim. W Istebnej o laury rywalizowało 130 narciarzy. Ważnym wydarzeniem było również zorganizowanie strefy kibica podczas piłkarskich mistrzostw świata w Rosji, a także wspólne oglądanie finałowego meczu rybnickich żużlowców na rynku. MOSiR pomagał także klubom w organizacji ważnych zawodów, m.in. przy bejsbolowym pucharze Europy, rozegranym na boisku na Ligocie, nieoficjalnych mistrzostwach świata w minizutlu, czy zawodach w e-sporcie. Wiadomo już, że w 2019 roku MOSiR razem z Polonią Rybnik zorganizuje mistrzostwa Polski seniorów w judo, a w czerwcu z Silesią będzie jednym ze współorganizatorów mistrzostw Europy w softballu kobiet.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji nawiązał także współpracę z Klubem Olimpiad Specjalnych „Promyk”, z którym będzie organizował kilka imprez rocznie.

Marek Pietras



Arch. MOSiR-u

**KSIĄŻKA: Remigiusz Mróz, „Chyłka”. Zaginięcie, Wydawnictwo Czwarta Strona, Poznań 2018**

Drugie wydanie popularnego kryminału prawniczego autorstwa Remigiusza Mróza. Doświadczona adwokat Joanna Chyłka musi się zmierzyć z poważnym wyzwaniem – obroną rodziców, którym prokuratura stawia zarzut zabójstwa trzyletniej córeczki. Na podstawie książki niedawno powstał serial, w którym główną rolę gra Magdalena Cielecka.



**CD: Wojtek Mazolewski Quintet, „Polka”, Agora SA 2018**



Przychylnie i entuzjastycznie przyjęty na świecie album „Polka” kwintetu Wojtka Mazolewskiego. Amerykański „Down-

Beat Magazine” uznał go za jedną z pięciu najlepszych płyt jazzowych wydanych w minionym roku. Zespół wraz z liderem tworzą Joanna Duda, Marek Pospieszalski, Oskar Torok i Qba Janicki.

**DVD: „McQueen”, reż. I. Bonhôte, P. Et-tegui, dystrybucja Gutek Film 2018**

Alexander McQueen – zwykły chłopak z biednej dzielnicy, który dzięki wizji i pracowitości stworzył luksusową, wartą miliony marek mody. Projektował dla największych – zarówno brytyjskiej królowej, jak i gwiazd show-biznesu. Będąc u szczytu sławy, popełnił samobójstwo. Wciągający dokument o pasji życia i tworzenia oraz wrażliwości, która – choć je umożliwia – ma, niestety, swoją cenę.

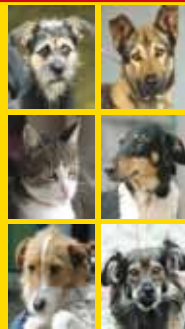


## Podsumowanie 17. edycji akcji charytatywnej Czapka św. Mikołaja (od 3 do 21 grudnia 2018 roku)

Zaangażowanych było ponad 120 wolontariuszy, do puszek kwestarskich zebrano 37.262,61 zł, a szacunkowa wartość zebranych towarów to 34.676,62 zł. Zbiórkę towarów wspierało 28 placówek oświatowych z Rybnika, ale także samorząd studencki Uniwersytetu Ekonomicznego. W ramach akcji przeprowadzono zbiórkę makulatury, w którą zaangażowanych było 17 placówek oświatowych; zebrano 2.800 zł. Akcję wsparło też 27 instytucji i firm. W sumie przygotowano: 537 paczek, w tym żywnościowe dla 115 rodzin, 292 prezentowe dla dzieci, 50 dla podopiecznych Stowarzyszenia Oligos i 80 dla seniorów oraz podopiecznych Stowarzyszenia „17-tka”. Zebrane towary przekazano także podopiecznym Stowarzyszenia „Podaj dalej”, podopiecznym Przytuliska, schroniska dla kobiet i kobiet z dziećmi oraz schroniska św. Brata Alberta.

## Nie kupuj! Przygarnij!

Psy i koty z rybnickiego schroniska dla zwierząt w Wielopolu (ul. Majątkowa 42, tel. 32 42 46 299) czekają na nowy dom i kochających właścicieli. Wystarczy dowód osobisty, 40 zł, obroża i smycz lub transporter dla kota oraz dobre chęci, by zyskać oddanego przyjaciela na wiele lat. Zdjęcia psów i kotów, które można przygarnąć i szczegóły dotyczące adopcji na [www.schronisko.rybnik.pl](http://www.schronisko.rybnik.pl) oraz na facebookowym profilu placówki.



## FOTO-ZAGADKA

Lubisz i znasz swoje miasto? Jesteś spostrzegawczy, interesujesz się zachodzącymi w Rybniku zmianami? Jeśli tak, weź udział w konkursie. Wystarczy uważnie przyjrzeć się opublikowanemu zdjęciu i podać, co przedstawia i gdzie się znajduje sfotografowany obiekt. Na odpowiedzi czekamy do piątku 15 lutego.

Wśród osób, które rozwiązanie przyniosą do redakcji, przyślą pocztą (Rynek 12a) lub e-mailem na adres [gazeta@um.rybnik.pl](mailto:gazeta@um.rybnik.pl) (prosimy o podawanie w wiadomości imienia, nazwiska, adresu pocztowego i telefonu), rozlosujemy nagrody:



Wacław Trzaska

2 książki

empik

CH Focus, ul. Chrobrego 1,  
tel. 32 75 55 980



19-litrowa butla wody  
z pompką



Zadzwoń i zamów!  
32 42 25 127, 501 345 006





# Nocne DYŻURY APTEK

Apteki w Rybniku dyżury pełnią rotacyjnie według poniższego harmonogramu. Dyżury nocne rozpoczynające się od poniedziałku do piątku i w niedziele trwają od godz. 22.00 do 7.00, a w soboty od godz. 22.00 do 8.00. Informacja o dyżurach aptek oraz o zmianach w harmonogramie dostępna jest na stronie internetowej urzędu miasta ([www.rybnik.eu](http://www.rybnik.eu)).

27/28.01	Apteka „Wyzwolenia”, ul. Wyzwolenia 37, tel. 32 42 22 309	Północ
28/29.01	Apteka „W Golejowie”, ul. KEN 20, tel. 32 42 24 396	Golejów
29/30.01	Apteka „Hebe”, ul. Wodzisławska 76, tel. 32 42 39 028	Smolna
30/31.01	Apteka „Dr Max”, ul. Żorska 2, tel. 32 73 38 049	Ligota-Ligocka Kuźnia
31.01/1.02	Apteka „Ziko”, ul. B. Chrobrego 1, tel. 32 75 55 608	Śródmieście/Focus
1/2.02	Apteka „Zdrowit”, ul. Patriotów 23, tel. 32 42 47 016	Boguszowice Osiedle
2/3.02	Apteka „Pod Lwem”, ul. św. Józefa 16, tel. 32 42 27 040	Maroko-Nowiny/Łos. Dworek
3/4.02	Apteka „Zdrowit+”, Rynek 8, tel. 32 42 37 083	Śródmieście
4/5.02	Apteka „Pod Lwem”, Plac Wolności 17, 32 43 31 031	Śródmieście
5/6.02	Apteka „Na Parkowej”, ul. Parkowa 4a, tel. 32 42 22 218	Meksyk
6/7.02	Apteka „Pod Lwem”, ul. Wł. Broniewskiego 23, tel. 32 42 23 042	Maroko-Nowiny
7/8.02	Apteka „Galen”, ul. J. Rymera 8, tel. 32 42 62 144	Niedobczyce/Biedronka
8/9.02	Apteka „Dr Zdrowie”, ul. Raciborska 16, tel. 32 75 57 311	Śródmieście/Plaza
9/10.02	Apteka „Passiflora”, ul. Z. Nałkowskiej 3, tel. 32 42 58 036	Kamień

10/11.02	Apteka „Damian”, ul. Raciborska 3, tel. 32 42 23 537	Śródmieście
11/12.02	Apteka „Słoneczna”, ul. Energetyków 46, tel. 510 797 922	Orzepowice
12/13.02	Apteka „Słoneczna”, ul. B.W. Politycznych 3, tel. 32 42 24 049	Śródmieście
13/14.02	Apteka, ul. Kupiecka 8, tel. 606 834 347	Chwałowice
14/15.02	Apteka, ul. Reymonta 60, tel. 32 42 26 317	Smolna
15/16.02	Apteka „Topfarm”, ul. Patriotów 11, tel. 32 42 20 364	Boguszowice Osiedle
16/17.02	Apteka „Pod Lwem”, ul. Sobieskiego 11, tel. 32 42 23 789	Śródmieście
17/18.02	Apteka „Chwałowice”, ul. 1 Maja 93a, tel. 32 42 21 364	Chwałowice
18/19.02	Apteka „Paruszowiec”, ul. Mikołowska 65/67, tel. 32 72 28 626	Paruszowiec
19/20.02	Apteka „Dbam o zdrowie”, ul. Żebrzydowicka 1, tel. 736 697 832	Smolna/Kaufland
20/21.02	Apteka „Cefarm 36,6”, ul. Gliwicka 45, tel. 32 42 73 095	Północ/Galeria Śląska
21/22.02	Apteka „Pod Lwem”, ul. Korfańskiego 6, tel. 32 42 38 255	Śródmieście
22/23.02	Apteka „Przy Bazylice”, ul. Mikołowska 1, tel. 32 43 30 058	Śródmieście
23/24.02	Apteka „Pod Lwem”, ul. Sobieskiego 4, tel. 32 42 22 806	Śródmieście
24/25.02	Apteka „Św. Anny”, ul. Kard. Kominka 13, tel. 32 21 93 893	Nowiny
25/26.02	Apteka „W Golejowie”, ul. KEN 20, tel. 32 42 24 396	Golejów
26/27.02	Apteka „Dbam o zdrowie”, ul. Kutacza 100, tel. 736 697 831	Maroko-Nowiny/Auchan
27/28.02	Apteka „Hetmańska”, ul. Górnośląska 140b, tel. 32 42 28 986	Niedobczyce
28.02/1.03	Apteka „Farmacja”, ul. Mościckiego 3, tel. 32 42 13 038	Niewiadom

**W ścisłym centrum apteka Pod Lwem (ul. Sobieskiego 4) od poniedziałku do piątku jest czynna od godz. 7.00 do 24.00, zaś w soboty od godz. 7.00 do 18.00. Z kolei apteka Damian (ul. Raciborska 3) jest czynna codziennie od godz. 8.00 do 20.00, zaś w soboty, niedziele i święta od godz. 8.00 do 22.00.**

## Informacja

### w sprawie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów

- Z dniem 1 stycznia 2019 r. prawo użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe przekształca się w prawo własności tych gruntów.
- W późniejszym terminie przekształcenie nastąpi w przypadku:
  - konieczności geodezyjnego wydzielenia gruntu objętego przekształceniem,
  - konieczności uzyskania zezwolenia przez cudzoziemca na nabycie prawa własności,
  - gruntu zabudowanego budynkiem, który oddany zostanie do użytkowania po 1 stycznia 2019 r. (tzw. „opóźnione” przekształcenie),
  - wszczętego uprzednio a niezakończzonego postępowania o przekształcenie.
- Przekształcenie następuje z mocy prawa, czyli na podstawie regulacji ustawowej, więc niezależnie od woli lub intencji dotychczasowych użytkowników wieczystych.
- Przekształceniem objęte są wyłącznie grunty zabudowane budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi lub wielorodzinnymi, w których co najmniej połowę lokali stanowią lokale mieszkalne.
- Przekształceniem objęte są także grunty zabudowane wskazanymi wyżej budynkami wraz z budynkami gospodarczymi, garażami, innymi obiektami budowlanymi lub urządzeniami budowlanymi, umożliwiającymi prawidłowe i racjonalne korzystanie z budynków mieszkalnych.
- Jeżeli obiekty budowlane nie spełniają ww. ustawowych kryteriów, tzn. nie są związane z prawidłowym i racjonalnym korzystaniem z budynków mieszkalnych – wówczas grunt zabudowany

na cele mieszkaniowe należy wydzielić z pozostałej części działki. Dopiero tak wydzielony grunt objęty zostanie przekształceniem z dniem założenia księgi wieczystej dla wydzielonego gruntu lub dla pozostałej reszty gruntu.

7. Objęte przekształceniem są także budynki mieszkalne wielorodzinne o funkcji mieszanej, także usługowej, jeżeli zachowana jest ustawowa proporcja, by co najmniej połowę liczby lokali stanowiły lokale mieszkalne.

8. Dokumentem potwierdzającym przekształcenie jest urzędowe zaświadczenie. Do czasu wydania zaświadczenia nie można jednoznacznie stwierdzić, czy doszło do przekształcenia.

9. Zaświadczenie ma charakter deklaratoryjny – potwierdza uprzednio dokonane przekształcenie z mocy prawa. Stanowi podstawę ujawnienia prawa własności gruntu w księdze wieczystej oraz w ewidencji gruntów. Zaświadczenie będzie przesłane dotychczasowemu użytkownikowi wieczystemu oraz sądowi prowadzącemu księgę wieczystą.

10. Zaświadczenia wydawane będą w trzech trybach i terminach:
 

- z urzędu, nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia przekształcenia (**bezpłatnie**)

lub na wniosek właściciela za pobraniem opłaty skarbowej w wysokości 50 zł:

- w terminie 4 miesięcy od dnia otrzymania wniosku (bez uzasadnienia),

- w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku (z uzasadnieniem potrzebą dokonania czynności prawnej np. sprzedaż mieszkania).

Kopię potwierdzenia zapłaty opłaty skarbowej należy dołączyć do wniosku o wydanie zaświadczenia.

11. Zaświadczenie zawiera:

- oznaczenie nieruchomości gruntowej lub lokalowej,
- potwierdzenie przekształcenia,
- informację o obowiązku wnoszenia opłaty rocznej, jej wysokości

oraz okresie, przez który powinna być wnoszona,

- wskazanie możliwości uiszczenia jednorazowej opłaty za przekształcenie i zasad jej wnoszenia,

- pouczenie o możliwości złożenia wniosku o wydanie decyzji o wysokości opłat (w przypadku kwestionowania informacji o wysokości i okresie wnoszenia opłaty).

12. Z tytułu przekształcenia, nowy właściciel będzie wnosił opłatę przekształceniową w wysokości równej opłacie za użytkowanie wieczyste – przez 20 kolejnych lat. Opłatę wnosi się, tak jak dotychczas, do dnia 31 marca każdego roku, z tym wyjątkiem, że ze względu na oczekiwanie na otrzymanie zaświadczenia potwierdzającego obowiązek płatności opłatę należną za rok 2019 można uiszczyć do dnia 29 lutego 2020 r.

13. Możliwe jest wniesienie opłaty przekształceniowej jednorazowo. W tym przypadku osobom fizycznym i spółdzielniom mieszkaniowym przysługuje bonifikata za przekształcenie gruntu w odniesieniu do użytkowania wieczystego tylko gruntu Skarbu Państwa (bonifikata ustawowa). Bonifikata za przekształcenie gruntu gminnego nie przysługuje.

14. W odniesieniu do właścicieli gruntów będących przedsiębiorcami, w tym także spółdzielni mieszkaniowych, zastosowanie mają przepisy o pomocy publicznej (na warunkach pomocy de minimis).

**Właściciel, który nie zamierza w 2019 r. sprzedawać, przepisywać, itp. mieszkania lub domu jednorodzinnego nie musi podejmować żadnych czynności związanych z przekształceniem, zanim nie otrzyma urzędowego zaświadczenia potwierdzającego przekształcenie.**

Przepisy ustawy przekształceniowej opublikowane zostały w dzienniku ustaw z 2018 r. pod pozycjami nr 1716 i 2540 ([www.dziennikustaw.gov.pl](http://www.dziennikustaw.gov.pl)).

## INFORMACJE OGÓLNE:

**Stawki podatków lokalnych w Rybniku w 2019 roku**

Informacje o stawkach podatkowych dostępne są na stronie internetowej <https://www.bip.um.rybnik.eu> zakładka Finanse i mienie > Podatki lokalne „Inne dokumenty” oraz w Wydziale Podatków (Urząd Miasta Rybnika, I piętro, sala 151).

**Przypominamy o terminach płatności podatków w 2019 roku:**

- od nieruchomości i rolnego: **15 marca, 15 maja, 16 września i 15 listopada,**
- od środków transportowych: **15 lutego i 16 września.**

**Wpłaty podatków**

Podatki te można wpłacać w kasach Monetii sp. z o.o. w budynkach Urzędu Miasta (ul. Bolesława Chrobrego 2 – I piętro, sala 151, wejście od ul. Miejskiej; ul. Rzeczna 8 – parter) w godzinach pracy urzędu.

Przychodząc do urzędu miasta, dobrze mieć ze sobą decyzję podatkową, co przyspieszy obsługę.

Zachęcamy do korzystania z bezgotówkowych form płatności, a przede wszystkim wpłat poprzez internet.

Wpłaty podatkowych należy dokonywać na wskazany w decyzji podatkowej indywidualny dla każdego podatnika i dla każdej nieruchomości numer rachunku bankowego.

Na blankietach wpłaty (na pocztę lub w banku, także w płatnościach internetowych) w polu „tytuł wpłaty” należy podać: imię i nazwisko podatnika, numer ewidencyjny (numer znajdujący się w lewym górnym rogu decyzji podatkowej) oraz okres, którego dotyczy wpłata.

**Inne formy zapłaty****Karty płatnicze**

Możliwe jest także regulowanie w urzędzie miasta zobowiązań podatkowych oraz innych opłat przy użyciu kart płatniczych (w budynku przy ul. Bolesława Chrobrego 2 – I piętro, sala 151, stanowisko nr 4 oraz kasy, a także przy ul. Rzecznej 8 – parter, pokój 6 oraz kasy). Transakcje te są bezpłatne.

**Usługa WebPOS Paybynet**

Zobowiązania podatkowe oraz inne opłaty można także regulować w Urzędzie Miasta przy wykorzystaniu usługi WebPOS Paybynet. Jest to usługa internetowa, która umożliwia przyjmowanie płatności na stanowiskach obsługi klienta z wykorzystaniem telefonu (smartfonu) i aplikacji mobilnych banków (PKO Bank Polski S.A., Bank Pekao S.A. oraz ING Bank Śląski S.A.).

**Portal „RACHUNKI”**

Wysokość zobowiązań, stan zaległości, na jakie rachunki należy dokonywać wpłat można sprawdzić lub dowiedzieć się bez wychodzenia z domu poprzez internetowy portal „Rachunki”. Umożliwia on również płatności elektroniczne. Dostęp do portalu możliwy jest po zarejestrowaniu się (adres <https://rachunki.rybnik.eu>).

## INNE INFORMACJE

Nie są wydawane i doręczane decyzje podatkowe, jeżeli podatek nie przekracza, określonych na dzień 1 stycznia, najniższych kosztów doręczenia w obrocie krajowym przesyłki poleconej za potwierdzeniem odbioru przez operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy Prawo pocztowe – obecnie kwota ta wynosi 8 zł.

W przypadku, gdy podatek nie przekracza 100 zł, wówczas jest płatny jednorazowo w terminie płatności pierwszej raty.

W każde ostatnie dni terminu płatności podatków mieszkańcy mają możliwość bezpłatnego zaparkowania swoich pojazdów na dziedzińcu urzędu miasta (wjazd od ul. Miejskiej) na czas zapłaty podatków.

**Podatek od nieruchomości**

Dla ustalenia sposobu opodatkowania i zaliczenia gruntu do określonego rodzaju użytków decydujące znaczenie mają zapisy w geodezyjnej ewidencji gruntów i budynków (a nie zapisy w innych rejestrach, np. w planie zagospodarowania przestrzennego czy faktyczny sposób wykorzystywania gruntów).

Na terenie Miasta Rybnika w 2018 roku została zakończona modernizacja ewidencji gruntów i budynków dla obrębu ewidencyjnego Kamień, zaś w 2019 roku zostanie przeprowadzona dla obrębu ewidencyjnego Popielów.

Zmiana zapisów ewidencji gruntów i budynków powoduje zmianę wymiaru podatku od miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano zmiany zapisów tej ewidencji.

Na mocy uchwały Rady Miasta zwolnione od podatku są grunty oznaczone w geodezyjnej ewidencji gruntów jako drogi, o ile nie znajdują się one w posiadaniu przedsiębiorców. Na mocy ustawy o podatkach i opłatach lokalnych od podatku zwolnione są między innymi grunty stanowiące nieużytki, użytki ekologiczne, grunty zadrzewione i zakrzewione, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

Płatnikami podatku od nieruchomości są między innymi:

1. posiadacze (najemcy, dzierżawcy) nieruchomości lub ich części stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego,
2. właściciele lokali mieszkalnych (jeżeli notarialnie wyodrębniono własność lokali).

Osoby fizyczne są zobowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie (wygaśnięcie) obowiązku podatkowego (np. zakup czy sprzedaż nieruchomości, zakończenie budowy lub rozpoczęcie użytkowania budynku lub jego części przed ich ostatecznym wykończeniem) lub od dnia zaistnienia zdarzenia mającego wpływ na wysokość podatku (np. zmiana sposobu użytkowania budynku lub jego części).

**Uwaga!** W przypadku użytkowania budynku lub jego części (pomimo tego, że budowa nie została

zakończona) i niedopełnienia obowiązku zgłoszenia do opodatkowania podatkiem od nieruchomości organ podatkowy ma prawo wymierzyć podatek do 5 lat wstecz.

Osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki niemające osobowości prawnej, jednostki organizacyjne Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe są obowiązane:

1. składać, w terminie do dnia 31 stycznia, organowi gminy właściwemu ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania deklaracje na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeśli obowiązek powstał po tym dniu – w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku,
2. odpowiednio skorygować deklarację, w razie zaistnienia zmian, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tych zmian,
3. wpłacać obliczony w deklaracji podatek od nieruchomości – bez wezwania – na rachunek budżetu właściwej gminy: za styczeń do 31 stycznia, a za pozostałe miesiące do 15 dnia każdego miesiąca. Obowiązek składania deklaracji na podatek od nieruchomości dotyczy również podatników korzystających ze zwolnień na mocy przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych lub uchwały Rady Miasta Rybnika.

**Stawki podatku od nieruchomości 1) od gruntów:**

- a) związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków – 0,93 zł od 1 m<sup>2</sup> powierzchni,
- b) pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych – 4,71 zł od 1 ha powierzchni,
- c) pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizację pożytku publicznego – 0,47 zł od 1 m<sup>2</sup> powierzchni, za wyjątkiem gruntów sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków jako tereny rekreacyjno-wypoczynkowe (oznaczone symbolem „Bz”) i nie związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, dla których stawka wynosi 0,32 zł od 1 m<sup>2</sup> powierzchni,
- d) niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji, o którym mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, i położonych na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego – 3,09 zł od 1 m<sup>2</sup> powierzchni,



## 2) od budynków lub ich części:

- mieszkalnych – 0,77 zł od 1 m<sup>2</sup> pow. użytkowej,
- związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej – 23,45 zł od 1 m<sup>2</sup> powierzchni użytkowej,
- zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym – 10,95 zł od 1 m<sup>2</sup> powierzchni użytkowej,
- związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń – 4,78 zł od 1 m<sup>2</sup> powierzchni użytkowej,
- pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego – 7,90 zł od 1 m<sup>2</sup> powierzchni użytkowej, za wyjątkiem budynków gospodarczych, dla których stawka wynosi 6,07 zł od 1 m<sup>2</sup> powierzchni użytkowej,

**3) od budowli** – 2% ich wartości określonej na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 i ust. 3–7 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, za wyjątkiem budowli służących do zbiorowego odprowadzania ścieków w rozumieniu ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, dla których stawka wynosi 1% ich wartości określonej na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 i ust. 3–7 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych.

## Podatek rolny

Podatkiem rolnym objęci są:

- posiadacze gospodarstw rolnych (użytki rolne o pow. ponad 1 ha),
  - posiadacze gruntów sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza.
- Ustawowo od podatku zwolnione są między innymi:
- użytki rolne klasy V, VI i VIz oraz grunty zadrzewione i zakrzewione ustanowione na użytkach rolnych,
  - użytki ekologiczne.

Na mocy uchwały Rady Miasta od podatku rolnego zwolnione są grunty zdegradowane wskutek działalności górniczej, o ile nie są związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (po przedstawieniu zaświadczenia z kopalni o trwałej degradacji gruntów).

## Stawki podatku rolnego:

- dla podatników posiadających do 1 ha użytków rolnych – 271,80 zł za 1 ha fizyczny,
- dla podatników posiadających powyżej 1 ha użytków rolnych (gospodarstwa rolne) – 135,90 zł za 1 ha przeliczeniowy.

## Podatek leśny w 2019 roku

Opodatkowaniu podatkiem leśnym podlegają określone w ustawie o podatku leśnym lasy, z wyjątkiem lasów zajętych na wykonywanie innej działalności gospodarczej niż działalność leśna. Lasem w rozumieniu

ustawy są grunty leśne sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako lasy.

Ustawowo od podatku leśnego zwolnione są między innymi:

- las z drzewostanem w wieku do 40 lat,
- las wpisane indywidualnie do rejestru zabytków,
- użytki ekologiczne.

Na mocy uchwały Rady Miasta od podatku zwolnione są lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa w wieku 40 lat i więcej.

Stawka podatku leśnego od 1 ha w 2019 roku wynosi 42,24 zł.

## Podatek od środków transportowych

Podatnicy tego podatku zobowiązani są do złożenia w terminie do 15 lutego 2019 r. deklaracji podatkowej na podatek od środków transportowych o wysokości podatku (DT-1) i o posiadanych pojazdach (DT-1/A) na drukach według wzoru ustalonego rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 13.12.2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 2436).

Druki deklaracji wraz ze stawkami podatku dostępne są na stronie internetowej urzędu miasta. Można je także pobrać w wydziale podatków (urząd miasta, I piętro, pokój 155).

## Pomoc publiczna

Pomocą publiczną jest wszelka pomoc przyznawana podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą ze środków państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów i która wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi Unii Europejskiej. Co do zasady pomoc publiczna jest zakazana, ale dopuszcza się ją w konkretnych przypadkach, uregulowanych przepisami UE.

## Pomoc de minimis

Wsparcie dla podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą może być udzielone na zasadzie pomocy de minimis, przy czym przepisy szczegółowe, np. ustawa – Ordynacja podatkowa, muszą przewidywać możliwość udzielenia takiego wsparcia. Udzielona pomoc nie może przekroczyć 200.000 EUR, a w sektorze transportu drogowego towarów – 100.000 EUR. Sumowane są kwoty pomocy (z różnych źródeł licząc łącznie dla spółek powiązanych i w różnych formach) uzyskanej w ciągu bieżącego roku oraz dwóch poprzedzających go lat.

Przedsiębiorca zamierzający ubiegać się o przyznanie pomocy de minimis zobowiązany jest do złożenia:

- wniosku o udzielenie pomocy wraz z uzasadnieniem i dokumentami,
- zaświadczeń o pomocy de minimis otrzymanej w roku, w którym ubiega się o pomoc oraz w ciągu dwóch poprzedzających go lat, albo oświadczenia o wielkości pomocy de minimis otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie,

3. informacji niezbędnych do udzielenia pomocy de minimis (formularz informacji – pomoc de minimis) wraz ze sprawozdaniami finansowymi za okres 3 lat obrotowych.

## Opłata targowa

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z 12.01.1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 1445 z późn. zm.) opłatę targową pobiera się od osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, dokonujących sprzedaży na targowiskach. Zgodnie z ustawą targowiskami są wszelkie miejsca, w których jest prowadzona sprzedaż (art. 15 ust. 2). Ustawa zatem przyjmuje własną definicję targowiska, za które uznaje każde miejsce (niezależnie od własności, usytuowania itp.), na którym faktycznie dokonywana jest sprzedaż.

Ponadto w art. 15 ust. 3 tej ustawy wskazano, że opłatę targową pobiera się niezależnie od należności przewidzianych w odrębnych przepisach za korzystanie z urządzeń targowych oraz za inne usługi świadczone przez prowadzącego targowisko. Opłata targowa jest zatem niezależna od opłat pobieranych przez prowadzącego targowisko, np. z tytułu udostępnienia gruntu, opłat za energię, wodę itp.

Zgodnie z art. 16 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych zwalnia się od opłaty targowej osoby i jednostki, które są podatnikami podatku od nieruchomości w związku z przedmiotami opodatkowania położonymi na targowiskach. Zatem zwolnienie obejmuje tylko tych handlujących, którzy są podatnikami podatku od nieruchomości za przedmioty opodatkowania położone na tym targowisku (a nie gdziekolwiek indziej).

## Opłata skarbowe

Sposób uiszczania opłaty skarbowej:

- bezgotówkowo na rachunek bankowy Urzędu Miasta Rybnika nr 53 1020 2528 0000 0702 0434 3489 PKO Bank Polski S.A.,
- w kasie Monetii sp. z o.o. w budynkach Urzędu Miasta (ul. Bolesława Chrobrego 2 – I piętro sala 151, wejście od ul. Miejskiej; ul. Rzeczna 8 – parter) oraz budynku Urzędu Skarbowego w Rybniku,
- u inkasenta, tj. w Banku Spółdzielczym w Żorach – Punkt Obsługi Klienta w Rybniku, ul. 3 Maja 31 (budynki Starostwa Powiatowego w Rybniku),
- w zakresie spraw dotyczących aktów stanu cywilnego – w opłatomacie usytuowanym w Urzędzie Stanu Cywilnego w Rybniku (budynek Muzeum przy Rynku 18).

Stawki opłaty skarbowej zawiera załącznik do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 1044 z późn. zm.).

Opłata skarbowe podlega zwrotowi jeżeli, mimo uiszczenia opłaty, nie dokonano czynności urzędowej, nie wydano zaświadczenia, zezwolenia (pozwolenia, koncesji). Zwrot opłaty skarbowej następuje wyłącznie na wniosek.

# 23.OFPA<sup>2019</sup>

*Ogólnopolski Festiwal Piosenki Artystycznej  
Fundacji PGE Energia Ciepła  
Rybnik 2019*

**Czwartek/piątek  
21/22 lutego, godz. 10:00-17:00**

Fundacja PGE Energia Ciepła, ul. Podmiejska  
Przesłuchania otwarte dla publiczności

**Eliminacje Konkursu Krajowego**  
udział biorą wykonawcy z całego kraju.

**Sobota, 23 lutego, godz. 17:00**, Fundacja PGE Energia Ciepła, ul. Podmiejska. **Cena biletu: 50 zł**  
**Finał Konkursu Krajowego** 10 finalistów wyłonionych podczas dwudniowych eliminacji

**BARBARA PIOTROWSKA** Minirecital laureatki Grand Prix 22. OFPA 2018

Koncert: **Z BLISKA akustycznie** Wystąpi: **ANITA LIPNICKA**

**Niedziela, 24 lutego, godz. 17:00** Teatr Ziemi Rybnickiej, Plac Teatralny 1. **Cena biletu: 70 zł**  
**Koncert Laureatów 23. OFPA 2019**

Koncert Galowy: **ANNA MARIA JOPEK**

Zapowiedzi koncertów: **Roman Czejjarek** Jury: Ewa Kornecka, Jacek Glenc, Konrad Imiela, Grzegorz Tomczak, Jarosław Wasik

Dyrektor Artystyczny: **Jadwiga Demczuk-Bronowska**

Siedziba organizatora: Fundacja PGE Energia Ciepła, ul. Podmiejska, 44-207 Rybnik | [www.fundacjapgeenergiasciepla.pl](http://www.fundacjapgeenergiasciepla.pl) | [www.ofpa.pl](http://www.ofpa.pl)

**Bilety dostępne w Teatrze Ziemi Rybnickiej oraz na portalu biletyna.pl**

GŁÓWNY ORGANIZATOR



Fundacja PGE  
Energia Ciepła

WSPÓŁORGANIZATOR



Teatr  
Ziemi  
Rybnickiej

ORGANIZACJA KONCERTÓW

Ministerstwo  
**Kultury**  
i Dziedzictwa  
Narodowego

SPONSOR



PRZEBIEG REZERWY





## SPECJALISTYCZNY GABINET OPIEKI NAD CHORYMI STOPAMI

- pielęgnacja stóp seniorów
- pielęgnacja stóp z zespołem cukrzycowym
- pedicure medyczny
- pielęgnacja paznokci zmienionych chorobowo
- usuwanie odcisków i modzelei
- korekta wrastających paznokci



Rybnik, ul. Powstańców Śl. 25a, tel. 510 610 311

## MASZ PROBLEMY ZE SŁACHEM?

J. Szveda - dyplomowany protetyk słuchu

Nie rozumiesz mowy, a domownicy skarżą się na Twój głośny telewizor? Odwiedź nas!

**BEZPŁATNIE ZBADAMY CI SŁUCH!**

Umożliwimy wypróbowanie aparatu słuchowego.

Doradzimy, jak uzyskać dofinansowanie do jego zakupu (nawet do 100%).

Prowadzimy sprzedaż, serwis aparatów słuchowych i ciśnieniomierzy wiódących firm.

Umowa z NFZ

[www.aparatyszveda.pl](http://www.aparatyszveda.pl)

tel. 32 426 00 88

Czynne od 8.30 do 16.00

Możliwość dojazdu do domu pacjenta

Rybnik, ul. B.W. Politycznych 10 (naprzeciwko Przychodni Specjalistycznej)

## PRACOWNIA DIAGNOSTYKI OSTEOPOROZY

Badanie densytometryczne:

- kręgosłupa
- szyjki kości udowej (biodra)
- całego ciała (Total Body)



Rybnik  
ul. Na Górze 8

REJESTRACJA:

506 387 385



[www.rentgen-rybnik.pl](http://www.rentgen-rybnik.pl)

## RENTGEN ZĘBÓW koło DWORCA



Wykonujemy zdjęcia RTG:

- punktowe
- panoramiczne
- cefalometryczne
- stawy skroniowo-żuchwowe
- zatok i inne

**TERAZ RÓWNIEŻ  
ZDJĘCIA RTG  
CYFROWE!**

tel. 32 710 85 07

BEZPŁATNY PARKING

Jedyny taki  
aparat cyfrowy na rynku,  
rewelacyjna jakość,  
dobre ceny

Rybnik, ul. Piłsudskiego 18 (budynek koło Dworca Głównego PKP)  
pon-pt: 9.00-19.00 sobota: 9.00-13.00

## GABINETY LEKARSKIE

Rybnik, ul. Reymonta 50  
(obok salonu HONDA)

Rejestracja od 14.00, tel. 32 432 77 94

**lek. med.  
Tomasz Pawlikowski**

Specjalista Urolog

USG układu moczowego  
tel. 601 722 180

**lek. med.  
Urszula Zimoń**

Specjalista Chirurg

tel. 602 759 931

**lek. med. Katarzyna  
Piasecka-Lejtman**

Dermatolog-Wenerolog

tel. 692 427 312

**lek. med.  
Jan Pawlikowski**

Specjalista Urolog

USG układu moczowego  
tel. 601 722 180

**lek. med.  
Lidia Kucza**

Specjalista Laryngolog

tel. 32 432 77 94 od 14.00  
[www.gabinety-reymonta50.pl](http://www.gabinety-reymonta50.pl)

**dr n. med.  
Krzysztof Paruzel**

Specjalista Chirurgii Naczyniowej  
Specjalista Chirurgii Ogólnej

tel. 504 154 566 od 15.00

**lek. med.  
Szymon Chlubek**

Specjalista Położnictwa i Ginekologii

USG, cytologia  
tel. 603 192 925

**lek. med.  
Zbigniew Mężyk**

Specjalista Endokrynolog, Kardiolog

USG tarczycy, UKG  
tel. 32 432 77 94 od 14.00

**dr n. med.  
Katarzyna Musioł**

Specjalista Pediatra  
Onkolog, Hematolog Dziecięcy

tel. 32 432 77 94 od 14.00

[www.gabinety-reymonta50.pl](http://www.gabinety-reymonta50.pl)

## Ważne adresy i telefony:

- Całodobowy Telefon Zaufania – 32 42 33 555
- Punkt doradczo-informacyjny dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów, ul. Jankowicka 23/25, pok. B1/1, (tel. 729 284 727 lub 509 895 797) – poniedziałki 11-16 i środy 9-14
- Grupa wsparcia „Rodzice Rodzicom” dzieci chorych na cukrzycę. Spotkania raz w miesiącu w filii nr 2 rybnickiej biblioteki (ul. Zebrydowicka 30), tel. 32 422 53 17, 661 666 068.
- Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 32/42 26 245 (ul. Chrobrego 16, od poniedziałku do czwartku 15.30-17)
- Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Żużłowa 25, tel. 32 42 21 111, 118 (pon.-pt. 7-15)
- OPS – Dział Świadczeń Rodzinnych – 32 42 375 72 (ul. Raciborska 20, pon.-czw. 7.30-14.30, wt. 11-16, pt. 7.30-13.30)
- OPS – Sekcja Dodatki Mieszkaniowe – 32 42 37 195; 32 42 37 188 (ul. Kościuszki 61/5, poniedziałki, środy, czwartki, piątki 7.30-14.00; wtorki 9.00-16.00)
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii, ul. Chrobrego 16, tel. 32 42 25 639 (pon.-pt. 8-20)
- PCK Oddział Rejonowy w Rybniku, ul. Chrobrego 16, tel./fax 32 422 25 63
- Polski Związek Głuchych, Terenowy Ośrodek Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego dla Osób Niepełnosprawnych, ul. Orzepowicka 15a, tel. 32 42 36 766, 506 756 161, dyżury – piątki 15-20
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – 42 60 033, 42 28 371 w. 43 (7.30-15.30)
- Powiatowy Rzecznik Konsumentów – 32 42 28 300 (pon.-śr. 8-15, czw. 15-17.30 po umówieniu telefonicznym w siedzibie Starostwa, ul. 3 Maja 31)
- Punkt konsultacyjny do spraw uzależnień od alkoholu i narkotyków czynny w każdą środę w godz. 18.30-20.30. Szukasz pomocy? Przyjdź lub zadzwoń. Pomoc bezpłatna! Stowarzyszenie „Stacja”, tel. 503 037 205, www.stacja.hg.pl
- Rybnickie Stowarzyszenie Abstynentów „Zgoda”, ul. Saint Vallier 4 (1 piętro), tel. 32 42 21 087 – wtorki, czwartki, piątki, niedziele 16-20
- Rybnickie Stowarzyszenie Diabetyków – ul. J.F. Białych 7 p. 109, tel. 694 978 123 – spotkania wtorki 10-12.
- Stowarzyszenia Nasz Wspólny Śląski Dom, ul. Wawelska 39, 44-217 Rybnik, tel. 32 42 25 774, www.nwsp.pl; Dyżury: każdy wtorek i czwartek 17-19; w każdą środę 10-12.
- Stowarzyszenie Amazeon „Odnova”, ul. J.F. Białych p. 109, tel. 32 42 35 511, poniedziałek 10-12. Spotkania „Amazeon” w każdy 2. poniedziałek miesiąca o 15.
- Stowarzyszenie Honorowych Dawców Krwi im. ks. Józefa Niedzieli w Rybniku Dyżur: 1 środa m-ca, g. 16, Zespół Szkół nr 3, Rybnik, Orzepowicka 15a, tel. 32 42 270 81, 660 054 159
- Telefon informacyjny Anonimowych Alkoholików – 32 725 74 04 (pon.-pt. 17-20)

## Schronisko „Przytulisko” dla kobiet i kobiet z dziećmi

ul. Chrobrego 16, 32/42 33 599. Przytulisko pomaga kobietom znajdującym się w sytuacji kryzysowej (czynne całą dobę)

## ZARZĄD ZIELENI MIEJSKIEJ

DZIAŁ CMENTARZY KOMUNALNYCH, Rybnik, ul. Rudzka 70b, tel. 32/42 28 991  
czynny od poniedziałku do piątku w godz. 7.00-15.00, sobota 8.00-13.00

### OFERUJE NASTĘPUJĄCE USŁUGI CMENTARNE:

- przygotowanie grobu i wykonanie pochówku: pochowanie urn w grobach urnowych i ziemnych • umieszczenie urn w kolumbarium • czynności ekshumacyjne • oferujemy wynajęcie kapłcy do pogrzebu oraz przechowanie zwłok w chłodni • przyjmujemy opłaty przedłużające rezerwację grobu ziemnego o kolejne 20 lat.

Administruje lub nadzoruje cmentarze komunalne w dzielnicach miasta: Północ, ul. Rudzka 70 b; Chwałęcice, ul. Karłowa; Chwałowice, ul. Kamienna; Boguszowice Stare, ul. Zadurny

**Redakcja:** Wacław Troszka (WaT) (redaktor naczelny); Sabina Horzela-Piskula (S), Dominika Ingram-Nowaczyk (D) (dziennikarz), Daniel Bożyński (korektor), Edyta Szymaszek-Górczyńska (redaktor techniczna), stali współpracownicy: Wiesława Różańska, Marek Szoltysek, Marcin Troszka, Małgorzata Tytko.

**Wydawca:** Teatr Ziemi Rybnickiej

**ADRES REDAKCJI:** 44-200 Rybnik, Rynek 12a (oficyna), tel. 32 42 28 825  
e-mail: gazeta@um.rybnik.pl  
www.rybnik.pl/gazeta

**Redakcja czynna od poniedziałku do piątku**

**15.000 nakładu**

Zastrzegamy sobie prawo skracania i redakcji tekstów oraz zmiany tytułów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Teksty przyjmujemy wyłącznie na nośnikach elektronicznych.

**największy lokalny nakład Twojego ogłoszenia!**

**DRUK:** drukarnia **Kolumb**

ul. Kaliny 7, 41-506 Chorzów

**www.drukarniakolumb.pl**

INFOLINIA 0 801 641 691

## BIURO OGŁOSZEŃ:

Rybnik, Rynek 12a

**www.rybnik.pl/gazeta**  
**gazeta@um.rybnik.pl**  
tel. 32 42 60 070

## Telefony alarmowe:

Policja	997	112, 32/42 95 200
Straż Pożarna	998	32/43 95 801
Pogotowie Ratunkowe	999	
Straż Miejska	986	32/42 27 254
Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego	32/42 21 000, 32/43 95 801	
Centrum Powiadamiania Ratunkowego - Pogotowie Ratunkowe	999, 112	
Pogotowie zimowe		32/43 29 560, 32/43 29 565
Pogotowie energetyczne	991	32/30 30 991
Pogotowie gazowe	992	32/42 23 419, 32/42 25 565
Pogotowie ciepłownicze	993	32/42 24 645
Pogotowie wodno-kanalizacyjne		32/42 23 681, 32/42 49 599
Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe		500 543 300
Pomoc Drogowa	9631	32/42 24 400, 32/42 24 407
Pogotowie weterynaryjne		32/42 22 461
Pogotowie dźwigowe		42 24 085

**Urząd Miasta w Rybniku – 32 43 92 000**

**Urząd Stanu Cywilnego – 32 42 23 210**

**Akcja „ZIMA”**

**Rybnickie Służby Komunalne – 32 43 29 560**

**Centrum Zarządzania Kryzysowego – 32 42 21 000**

**Gospodarowanie odpadami – tel. 32 43 92 046**  
(czynny wyłącznie w godzinach pracy urzędu miasta)

## Wspólnie dla Rybnika – dyżury radnych

środy godz. 14-15.30, piątki godz. 11-13 w Biurze Rady Urzędu Miasta Rybnika

## Platforma Obywatelska RP w Rybniku

Biuro Poselskie Posła na Sejm RP Marka Krzakały, ul. Wysoka 15/17 (Okraglak – II piętro)

czynne: pon.-pt., godz. 10-17 tel./fax 32 423 69 16; www.krzakala.pl

BEZPŁATNE PORADY PRAWNE: środa, godz. 16-18 (zapisy – telefonicznie lub osobiście)

Posel do Parlamentu Europejskiego dr Jan Olbrycht

Radny Sejmiku Województwa Śląskiego Grzegorz Wolnik

Dyżury Radnych PO w Radzie Miasta: czw., godz. 17-18 w UM, p. 112; www.twojradny.rybnik.pl

## Prawo i Sprawiedliwość

Biuro poselskie Posła do Parlamentu Europejskiego Bolesława Piechy, ul. Wiejska 10 (II piętro), tel./fax 32/42 28 453, www.boleslawpiecha.eu

Biuro czynne: poniedziałek/wtorek/środa/piątek, godz. 8-16, czwartek, godz. 8-18  
POMOC PRAWNA I EMERYTALNO-RENTOWA: czwartek, godz. 16-18 (zapisy telefoniczne lub osobiste)

Biuro senatorskie Senatora RP Wojciecha Piechy, ul. Wiejska 10 (II piętro), tel. 32/4300079

Biuro czynne: poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek, godz. 8-16, środa, godz. 9.30-17.30

BEZPŁATNE PORADY PRAWNE: środa, godz. 15.30-17.30 (zapisy telefoniczne lub osobiste)

Biuro Poselskie Posła na Sejm RP Grzegorza Janika, ul. Sobieskiego 1 (I piętro), tel./fax 32/424 50 72

Biuro czynne: poniedziałek-piątek, godz. 9-17

BEZPŁATNE PORADY PRAWNE: poniedziałek, godz. 14.30-17 (zapisy telefoniczne lub osobiste)

Biuro Poselskie Posła na Sejm RP Czesława Sobierajskiego, ul. Sobieskiego 1 (I piętro), tel. 32/42 47 004

Biuro czynne: poniedziałek-piątek, godz. 9-16

BEZPŁATNE PORADY PRAWNE: zapisy telefoniczne lub osobiste

## Sojusz Lewicy Demokratycznej

Dyżury: czwartki, godz. 16-18 w miejsko-powiatowym biurze SLD, ul. Saint Vallier 6, tel. 503 756 281

## Rada Dzielnic Śródmieście

Dyżury w każdy czwartek (godz. 16-17) w budynku Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej, ul. Szafranka 7; sala nr 26. W czasie dyżuru istnieje możliwość spotkania się z policjantem dzielnicowym i strażnikiem miejskim. Telefon kontaktowy: 660 566 751

## Związek Górnośląski – koło Rybnik

Spotkania w ostatni piątek miesiąca, Dom Katechetyczny bazyliki św. Antoniego, godz. 18

## Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów

Oddział Rejonowy w Rybniku, ul. Białych 7, 44-200 Rybnik, tel. 32 42 22 382; dyżury od wt. do czw., godz. 9-13

## Ruch Autonomii Śląska – koło Rybnik

Spotkania w trzeci czwartek miesiąca o godz. 18, Łodziarnia Bawita, ul. H.Sienkiewicza 40, 44-203 Rybnik, tel. 508 714 235

## Stowarzyszenie Sprawiedliwość i Prawda

Kontakt: i.sprawiedliwosc@op.pl, tel. 505 691 080, 603 121 769. KRS 0000528951



# GABINETY LEKARSKIE

## ORTOPEDIA

lek. Dejan Simić      lek. Michał Seemann  
tel. 32 42 47 370

## DERMATOLOGIA

lek. Dorota Sobel  
tel. 606 902 112

## PROKTOLOGIA

dr n. med. Iwona Pawełczyk  
tel. 32 42 47 370

## SPECJALISTA CHOROÓB ZAKAŻNYCH

lek. Teresa Lubszyk  
tel. 508 334 472 (od 16.00)

## FIZJOTERAPIA

dr Marzena Sobota  
Kompleksowa terapia obrzęków, tel. 502 483 409

## STOMATOLOGIA

lek. stom. Aleksandra Stysz      lek. stom. Wojciech Stysz  
tel. 32 42 47 370

## OKULISTYKA - dzieci i dorośli

dr n. med. Ewa Kraszewska  
tel. 505 843 451

## REUMATOLOGIA I INTERNA

lek. Iwona Sulecka  
tel. 693 853 222

Rybnik, ul. Borki 20, tel. 32 42 47 370  
[www.gabinetyborki.pl](http://www.gabinetyborki.pl)

## Specjalistyczna pielęgnacja i leczenie stóp



Gabinet  
Podologiczny  
Jan Cyrulik

ul. św. Stanisława 17 A  
44-240 Żory

- usuwanie wrastających paznokci
- usuwanie odcisków, modzeli, nagniotków
- opieka nad chorymi ze stopą cukrzycową
- pedicure podologiczny
- pedicure SPA - 100% NATURAL
- grzybica stóp i paznokci
- rekonstrukcja płytki paznokcia
- hiperkeratozy
- paznokcie dystroficzne
- nadpotliwość stóp
- pękające pięty



80% Polaków ma problemy  
ze stopami. Ty też należysz do nich?

Umów się na konsultację.

**tel. 730 110 112**

[www.gabinet.podologiczny.pl](http://www.gabinet.podologiczny.pl)



Centrum Zdrowia Psychicznego  
i Leczenia Uzależnień

**PORADNIA LECZENIA UZALEŻNIEŃ**  
zapewnia pomoc osobom uzależnionym oraz ich bliskim

**ODDZIAŁ DZIENNY ODWYKOWY**  
dla osób uzależnionych od alkoholu oraz dla osób  
uzależnionych od substancji psychoaktywnych

Możliwość podjęcia  
terapii indywidualnej oraz  
terapii grupowej.

**NFZ**

Narodowy Fundusz Zdrowia

Nieodpłatne leczenie  
w ramach kontraktu z NFZ

Pamiętaj, że żaden problem nie rozwiąże się „sam”.  
Daj szansę sobie pomóc.



**[www.nzoz-integrum.pl](http://www.nzoz-integrum.pl)      tel. 32 433 24 42**

44-253 Rybnik - Boguszowice, ul. Lompy 10

Ośrodek znajduje się na tyłach budynku centrum handlowego „Stokrotka”.

## NIGDY NIE JEST ZA PÓŹNO NA PIĘKNY UŚMIECH

USŁUGI  
NA  
RATY



**ART DENT**  
PROTETYKA      STOMATOLOGIA

**RYBNIK • ul. Korfantego 4a/1 • tel. 32 42 22 388**

**RACIBÓRZ • ul. Długa 52 • tel. 512 096 882**

Darmowe konsultacje! tel. 601 427 699

[www.artdent.org](http://www.artdent.org)

## NASZE METAMORFOZY





# Górskie rajzy z **MOSIR***em*

## WYJAZDY PIESZO – NARCIARSKIE

**9.02.19 Szczyrk**

Szczyrk – Skrzyczne – Szczyrk

**23.02.19 Istebna Zaolzie**

Istebna Zaolzie – Schronisko Pod Baranią  
Górą – Barania Góra – Istebna Zaolzie

**9.03.19 Stożek**

Przełęcz Kubalonka – Kiczora – Stożek  
– Dolina Łabajowa

trasa alternatywna

Wisła – Kobyłka – Mały Stożek  
– Dolina Łabajowa

szczególności na [www.mosir.rybnik.pl](http://www.mosir.rybnik.pl)

